

ТЕХНИЧЕСКО ЗАДАНИЕ

за изработване на проект на Общ устройствен план на Община Гоце Делчев

УВОД

Община Гоце Делчев е разположена в Югозадна България, в границите на Благоевградска област по поречието на р. Места. Общата и площ е 406.7 кв.км. Общинската територия граничи на север с община Банско, на изток с община Гармен, на юг с община Хаджидимово и на запад с община Сандански, всички част от област Благоевград. Общината е съставена от 11 населени места – 10 села и град Гоце Делчев.

Населението на общината по настоящ адрес към м.март 2013г. възлиза на 32 784 души - по данни от служба ГРАО при Общинската администрация.

Разположението на Общината благоприятства съвременното и икономическо и социално развитие, което води до прогресивно нарастване на необходимостта от количествено и качествено развитие на техническата и социалната инфраструктури и комуналното обслужване, потребностите от вода, енергия и пр. Увеличава се потенциалният риск по отношение състоянието на природната среда и опазването на ресурсите. Устройствоите и инвестиционно – строителни интервенции ”на парче” застрашават устойчивото развитие на системите и могат да компрометират бъдещи обществено значими реализации, както и частните интереси на всеки един от жителите и поземлените собственици на територията на общината.

Понастоящем съответни устройствени планове (с различна степен на актуалност), съществуват само за териториите на населените места. Органите на местното самоуправление и местната администрация практически са лишени от законоустановения съвременен инструментариум за провеждане на общинската устройствена политика, основана на цялостна стратегия на развитие, за опазване на ресурсите, за извеждане на приоритетите при съчетаване на публичния и частните интереси и за ефективно управление и контрол върху инвестиционната активност на цялата общинска територия.

В допълнение на изложеното дотук следва да се посочи, че за територията са в сила система от документи за стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие по смисъла на Закона за регионално развитие (по-нататък – ”стратегически документи по ЗРР”), които в съответните си части извеждат обществените приоритети, свързани с опазването и развитието на физическата среда и функционалните системи. Реализациите на тези предвиждания на стратегическите документи, включително евентуалното им финансиране по структурните фондове на ЕС, се нуждаят от актуална и адекватна устройствена планова основа.

За осигуряване плановата основа на управлението в описания контекст, Законът за устройство на територията (ЗУТ, обн. ДВ бр.1, 02.01.2001г., с изм. и доп. бр. 28 от 19.03.2013 г.) регламентира изработването на общи устройствени планове на община (ОУПО), които обхващат населените места в общината и техните землища. Предназначението на тези планови документи е дефинирано по-подробно в чл.106 от закона, а прогнозният период – 15-20 години в чл.17, ал. 3 от Наредба номер 8/2001г. на МРРБ за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове.

Ръководството на община Гоце Делчев, четайки първостепенната важност на очертаните по-горе обстоятелства и позовавайки се на актуалния опит на други български общини, оценява необходимостта от основаване бъдещото управление на общинската територия върху ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН и стратификационна процедура по изработването му. Настоящият документ включва данни за моментното състояние на физическата среда и основните жизненоважни системи на територията, респ. проблемите на тяхното функциониране, и формулира целите, задачите, общите и конкретни изисквания към ОУП на община Гоце Делчев, съобразно положителните тенденции в развитието на обществените приоритети.

При изпълнението на ОУП на Община Гоце Делчев следва да бъде отчитано и проявлението на редица качествено нови фактори, възникнали в края на ХХ и началото на ХХІ век. Те могат да бъдат структурирани в няколко групи:

- *Промяна в нормативната уредба*

- **Научно-технически фактори:**
 - Развитие на Информационно-комуникационни технологии (ИКТ), внедряването на нов тип дейности, нов тип работни места и отражението им върху устройственото планиране.
- **Географски и геополитически фактори:**
 - Фактор с първостепенно значение в този смисъл е наличието на природни и културно-исторически ресурси и благоприятната екологична обстановка, които са стимулатор за развитие на туристически и рекреационни активности, респ. туристическа инфраструктура в границите на общината. От друга страна качествената селскостопанска продукция предопределя и нови възможности за бъдещото развитие на традиционните за територията земеделие и животновъдство.
 - Разположението на Общината – Главната пътна връзка с останалата част на страната се осигурява от второкласен път II-19 от националната пътна мрежа и от международния път E79 /преминаващ през Благоевград/, като най-кратката връзка с него е осигурена чрез третокласен път III-198, както и ГКПП Илинден – Ексохи който е на около 10 км южно от града което благоприятства транспортните връзки на територията на Югозападен район за планиране със столицата и на Република България с Република Гърция. Прилежащите общини притежават мощен и разнообразен икономически потенциал, като тези обстоятелства обуславят инвестиционен интерес към територията, с тенденция към засилване, насочен към логистични, складово-търговски и туристически дейности.
 - Географските условия, качествената природна и екологична среда, която стимулира процес на активно инвестиране в строителството на висококатегорийни сгради за сезонно или целогодишно обитаване свързано с туризма от страна на български и чуждестранни инвеститори, което резултира не само в нарастване на интензивността на застрояване и гъстотата на обитаване в съществуващите населени места, но също и в мащабна урбанизация на извънселищни територии – върху земи от земеделския или горския фондове след промяна на предназначението им.
- **Група фактори, свързани с „Разпределение и преразпределение на световните пазари, капитали и инвестиции“:**
 - нарастване на националните и чуждестранни инвестиции;
 - развитие на сектора на националните и международните финансови услуги;
 - изграждане на модерно място за труд, отдых и туризъм, със запазено културно-историческо наследство и традиции, притежаващ потенциал за устойчиво социално-икономическо развитие;

1. Кратък анализ на териториалното развитие и устройствено планиране на Община Гоце Делчев.

Поради благоприятния климат Гоцеделчевската котловина и нископланинските хълмисти места са били населени още в дълбока древност. Многобройни са останките от материалната култура на праисторическия човек през новокаменната и каменно-медната епоха, на траките - през I хил. пр.н.е., от периода на римското владичество и късната античност, на славяните. Районът е присъединен към българската държава през 837 г. По време на османското владичество, особено през XVI и XVII в., в резултат от асимилаторската политика на завоевателя част от населението е принудено да приеме ислямската религия, но запазва традиционния си народностен бит.

Икономическият подем през Възраждането се проявява чрез развитието на животновъдството, земеделието, пчеларството, бубарството и разцвета на занаятите и търговията. Град Неврокоп (днешният Гоце Делчев) се прославя като голям и единствен производител на прочутите неврокопски чанове (звънци). Сръчни дюлгери строят жилищни и обществени сгради със забележителни архитектурни достойнства, градът и селата се обновяват, благоустрояват и разширяват. Износът на стоки се насочва на юг - към Сяр, Драма, Кавала и Солун, и на запад - към Сърбия и Австро-Унгария. От голямо значение за стопанския живот на района е и провежданият всяка година голям Неврокопски панаир.

През Възраждането българското население води продължителни и драматични борби за новобългарска просвета и българска църква, взема активно участие в борбите за национално освобождение.

В днешни дни Гоце Делчев е град, разположен в Югозападна България, той е административен център на община Гоце Делчев, област Благоевград.

2. Инвестиционни инициативи за промяна предназначението на земеделските земи за неземеделски нужди на територията на Община Гоце Делчев.

Инвестиционна активност за териториално развитие на населените места (за увеличение дела на урбанизираните територии) и / или за урбанизация на извънселищни територии, се констатира основно:

Само в една малка част от земеделските имоти с променено предназначение за неземеделски нужди е започнато или реализирано строителството на сградите. Основната част от имотите са само с решение на комисията по чл.17, ал.1 , т.1 от ЗОЗЗ.

При разработването на ОУПО следва да се вземат предвид приключилите процедури за промяна предназначението на земеделските земи, като в същото време да се осигури опазването в максимална възможна степен на основния ресурс – продуктивните земеделски земи. За целта със средствата на устройственото зонироване, планът трябва да определи обхвата на земеделските земи, чието предназначение не може да бъде променено (чл.45, ал.2, т.4 на Наредба 7) и / или промяна на предназначението, респ. застрояването, се извършва при определен ограничителен режим.

С устройственото зонироване и правилата и нормативите за прилагане, ОУПО следва да параметрира възможното териториално развитие, както и устройството на селищните образувания, с оглед опазване на екологичните и естетическите качества на околната среда и устойчивостта в развитието на системите, и недопускане на свръхурбанизация на тези атрактивни части от общинската територия. За целта да се прилага принципът на ”прекъснатата урбанизация”.

По отношение земите по параграф 4, с разработването на ОУПО следва да се установи моментното състояние на функционалното използване, степента на застроеност, степента на застроеност на поземлените имоти и заявления инвестиционен интерес, и на база обективни критерии да се запази начинът на земеползване или да се предвиди промяна на предназначението, като се въведат правила и нормативи за допустимо строително усвояване за новите функции.

За всички групи територии, в зависимост от тяхното бъдещо предназначение, планът следва да предвиди и съответно развитие на довеждащата техническа , в т.ч. транспортна инфраструктура.

3. Проучвателна основа на заданието.

За изработването на настоящото Задание са проведени редица проучвания, които въз основа на направените изводи, обосновават изискванията към проекта на ОУПО:

- природо-географски условия и ресурси;
- културно-историческо наследство;
- териториална структура и земеползване;
- демография и трудов потенциал;
- икономически активности – състояние и тенденции;
- селищна мрежа и населени места;
- социална инфраструктура;
- транспортна инфраструктура;
- енергийни системи, водоснабдяване и канализация;
- състояние на компонентите на околната среда;

Пълният анализ на състоянието и резултатите от гореописаните проучвания ще бъдат предоставени от страна на община Гоце Делчев на определения за ИЗПЪЛНИТЕЛ на ОУПО след сключване на договор.

Изводите от проучванията и изисквания към проекта на ОУПО на община Гоце Делчев ще се разгледат в следващите глави на заданието.

I. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ОБЩИЯ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНАТА

Цели на плана

Главната цел на общия устройствен план на общината е да създаде териториална планова основа за нейното дългосрочно устойчиво устройствено развитие в съответствие с приетите стратегически

документи за регионално развитие и със специфичните за община Гоце Делчев природни, културно-исторически, туристически и други ресурси.

Цели

Изхождайки от принципите на устойчивото развитие за баланс между екологично равновесие, икономически растеж и социален просперитет, при пестеливо използване на природните ресурси, постигането на главната цел се предпоставя от изпълнението на следните цели:

- Цели на социално-икономическото развитие:

- Усъвършенстване на мрежата на социалната инфраструктура.
- Осигуряване на условия за опазване и социализация на обектите на културно-историческото наследство и природните забележителности.
- Създаване на условия за развитието на социалната и техническата инфраструктури.
- Стимулиране на публично-частното партньорство в дейностите, осигуряващи социално-икономическото развитие.
- Осигуряване реализацията на външни инвестиционни инициативи, значими за социално-икономическото развитие на общината.

- Цели на устройственото развитие:

- Регулиране в устройствено отношение процесите на по-нататъшната урбанизация на територията на общината в граници, които да не накърнят целостта и стабилността на природната и среда.
- Създаване на необходимите устройствени условия за реализиране на стратегическите документи по ЗРР – регионален план за развитие на Югозападния район за планиране областната стратегия и общинския план за развитие 2014-2020, както и на общински, регионални и национални инфраструктурни проекти. Извеждане на устройствени проблеми, произтичащи от ОУПО, които да бъдат включени в ежегодните програми за прилагане на ОПР.
- Прилагане на устройствени принципи на по-нататъшно изграждане и техническо съоръжаване на жизнената среда в населените места и останалите обитавани територии в съответствие със съвременните европейски критерии и стандарти, при търсене на максимален ефект при инвестирането и запазване на характерни качества и уникалност на териториите, както на община Гоце Делчев, така и на съседните общини.
- Планиране на територията на общината да става по начин, осигуряващ съхраняване и едновременно с това пълноценно включване в жизнен оборот на природното и културното наследство на общината, с оглед устойчивост и взаимно стимулиране при развитието на всички системи.

Прогнозен срок за действие на ОУП

Перспективният срок, за който се разработват ОУПе заложен в Закона за устройство на територията и в подзаконовите нормативни документи (Наредба номер 8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове). Там е указано, че ОУП се създават за период от 15-20 години.

С плановото задание се предлага прогнозният хоризонт на ОУП на община Гоце Делчев да **бъде 2030г., а урбанистичната хипотеза да се разработи с планов хоризонт 2050г.**

1.2 Задачи на плана

Основните задачи на плана могат да бъдат определени, както следва:

- Определяне на общата структура на територията и преобладаващото предназначение на съставните и структурните и части.
- Регламентиране на общия режим на устройство на всяка от териториите по предходната точка, при съблюдаване на режимите, установени със специални закони.
- Усъвършенстване на мрежата на социалната инфраструктура.
- Обосноваване развитието на комуникационно-транспортната инфраструктура на общината и определяне съответстващото му усъвършенстване на транспортните мрежи.
- Обосноваване развитието на техническата инфраструктура и определена разположението на мрежите и съоръженията им на територията на общината, както и връзките им с териториите

на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоразения и обекти от регионално и национално значение.

- Идентифициране на териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и регламентиране на необходимите превантивни мерки и начини на устройство и защита.
- Регулиране на взаимодействието между устройството на територията на общината и природната и среда, с оглед нейното опазване. Регламентиране на допустимото натоварване на естествените рекреационни и други ресурси, а оглед опазването им.
- Осигуряване на условия за опазване и социализация на обектите на културно-историческото наследство и природните забележителности.
- Извеждане на приоритетните устройствени мероприятия и определяне на последователност на реализирането им във времето.

1.3 Общи изисквания към проектното решение

Общият устройствен план на общината следва да бъде изработен при съблюдаване на следните общи изисквания:

- Доразвиване на положителните идеи и тенденции, заложи в преходни устройствени проекти, планове и други проучвания за територията на общината.
- Пълноценно отчитане външните връзки на общината като стимулатор за развитие. Решаване на инфраструктурни и теренни проблеми в съответствие целесъобразността им не само на общинско, но и на междуобщинско ниво.
- Формиране на комплекс от устройствени мерки, целящи създаване на условия за преодоляване на установени съществени диспропорции между отделните части на общинската територия.
- Свеждане до минимум отнемането на ценни земеделски земи за нуждите на урбанизацията и друго строително усвояване.
- Създаване на устройствени възможности за използване на природните и културно-исторически ресурси за развитието на отдиха и туризма, при съблюдаване режимите за опазването им.
- Създаване на условия за развитие на социалната и техническата инфраструктури.
- Осигуряване на възможности за етапност в реализацията на устройствени мероприятия – общинско задължение.
- По отношение на икономическото развитие на общината се прилагат постановките на стратегическите документи по ЗРР, отнасящи се за общинската територия. За стимулиране на публично-частното партньорство в дейностите, осигуряващи социално-икономическото развитие, в плана да се проучат възможностите и предложат решения за целесъобразна реализация на поземления фонд – общинска собственост, при спазване на общите и специфични изисквания и ограничения по отношение на земеползването.
- Предвид несъвместимостта на оценките за потребността от урбанизация, произтичаща от естествените демографски процеси, и реалното инвестиционно търсене на терени за обитаване и за стопански дейности, да се разработи и приложи адекватен подход при планиране на земеползването, респ. оразмеряване на системите, като се съблюдават изискванията за устойчивост на системите.

Във връзка с горните изисквания за населените места, за съществуващите и новопредвидени селищни образувания, както и за други части на общинската територия, с ОУПО може да се определят устройствени зони и самостоятелни терени с устройствен режим, вкл. при необходимост:

- територии (земеделски и горски) без право на промяна на предназначението им;
- територии за превантивна устройствена защита (по чл.10, ал.3 на ЗУТ);
- рискови територии – зони със свлачища и абразия и потенциално наводняеми територии
- територии за прилагане на ландшафтноустройство мероприятия

Разпределението на територията на общината по видове общо (преобладаващо) предназначение и видове устройствени зони да се извърши с номенклатурата и възможностите на Наредба 7, при съобразяване с режимите, установени по реда на други закони и на фактическото ползване. За територията на общинския център да се съблюдават предвижданията на действащия цялостен устройствен план. Ако във връзка с настъпили

промени във фактическата обстановка и / или предвижданията на ОУПО налагат изменение на този план в отделни негови части, то местата и видът на необходимото изменение следва да се посочат изрично в Правилата за прилагане на ОУПО.

II. ПРИРОДО-ГЕОГРАФСКИ УСЛОВИЯ И РЕСУРСИ

2.1. Релеф

Релефът на община Гоце Делчев е много разнообразен. Включва южните алпийски части на Пирин планина и голяма част от гоцеделчевското поле. На североизток общината опира до планината Родопи.

Най-високата точка е с надморска височина 2709 м в Пирин планина, а най-ниската - около 430 м в Гоцеделчевската котловина. Най-впечатляващи земни форми са алпийските южни части на Северен Пирин с трите най-южни циркуса – Каменишкият с шестте си езера, Брезнишкият с три езера и Корнишкият с две езера. Над тях се извисяват върхове с ясно изразен алпийски характер – Ченгел чал, Кадиев рид, Демир чал, Хлевен, Бойков връх. Алпийски характер има и самотно извисеният връх Ореляк – най-високият в Среден Пирин. Особен интерес представляват средновисоките части на Южен Пирин, обрасли с красиви гори. Важен туристически обект за района е Али ботуш – най-ярко изразената купеновидна планина в България.

На изток Гоцеделчевската котловина е затворена от Родопите. Западната част на планината има високопланински релеф, който представлява комбинация от сравнително високи заоблени планински върхове и дълбока, сложна мрежа от красиви каньони и добре оформени долини. Планината в по-голямата си част е гъсто залесена от иглолистни и широколистни масиви, чиито полегати склонове оформят красиви естествени пасища и ливади.

Интересни са каньонът на река Кабина и каньоновидната форма на река Делчевска в близост до град Гоце Делчев. Допълнително разнообразие в релефните форми внасят проломът Момина клисура и проломът при река Бистрица.

На фона на много добре изразените планински части изпъква изключително красивата Гоцеделчевска котловина с атрактивни разломи, от които бликат множество минерални извори. Притоците на река Места са набраздили планинските склонове с тесни проломни долини, които са основен потенциал за маршрутнопознавателния туризъм.

Многобройните скални венци, планински върхове, ледникови езера, каньоновидни долини, отделни изолирани височини, заедно с останалите повърхностни и подземни образувания са големият природен туристически потенциал на община Гоце Делчев.

Изводът от така описаните характеристики на релефа е, че те усложняват условията за развитие на пътната мрежа – реконструкции, провеждане на нови трасета, особено за пътищата от втори клас, което предопределя изискването към ОУПО за особено внимателно проучване и обосноваване на проектното решение в тази му част.

2.2 Климат - обща характеристика

Територията на общината попада в преходно – средиземноморската климатична зона. Разнообразните релефни форми оказват влияние върху режима на температурите и влажността на въздуха, скоростта на вятъра и валежните количества.

Средната годишна температура е 11.3-11.5°C, средната януарска е -2°C, а средната юлска е 19°C.

2.2.3. Валежи

Количеството валежи е най-голямо през зимата и есента. Най-дъждовен месец е ноември, а най-сух – август. Около 150 са дните през годината подходящи за земеделска работа на открито. Средните годишни суми на валежите тук са между 620-780 мм, като максимумът е през зимата (вторичен - през есента).

2.2.4. Ветрове

Средната скорост на вятъра в района на града е около 0.8 м/сек, а котловинният характер на местността обуславя наличието на много голям брой дни с безветрие - средно 72% от дните през годината.

2.2.5. Изводи от значение за ОУПО

Видимо от проведените проучвания, микроклиматичните условия - елемент от общите средови характеристики, се отчитат от населението и значителна част от населените места, както и от

външните инвеститори, като един от факторите, стимулиращи предимственото развитие на отдиha и обитаването. Този фактор, респ. очерталите се устройствени тенденции в съответните землица, следва да бъдат съобразени при функционалното зонироване на територията с ОУП на общината.

2.3. Хидрографска мрежа

Районът на Гоце Делчев е един от най-богатите на води райони в България. Главният източник са повърхностните и подземните води.

Районът лежи изцяло в долината на река Места и нейните притоци. Места извира от южните склонове на Рила планина и в горната си част тече между Рила и Родопите, след това се врязва в западния склон на родопския рид Дъбраш и образува дълбокия и живописен пролом Момина клисура, след което навлиза в Гоцеделчевската котловина в средната си част. В своята долна част тя тече в Гърция и се влива в Егейско море. Общата дължина на реката е 273 км, от които 126 в България. Има 13 главни притока, един от които е река Канина.

Езерата върху територията на района са разположени в североизточните склонове на Пирин планина и изливат водите си в река Места чрез нейните притоци. По-голяма част от тях са вместени в дъната на циркуси, образувани при ледникова дейност, и обикновено формират група. По-атраактивни са групата от три езера в Брезнишкия циркус и други три сравнително малки езера, които лежат в Корнишкия циркус. Средният размер на езерата е около 15 дка.

От изкуствените езера трябва да се посочат по-големите водоеми около селищата в района. Над град Гоце Делчев в подножието на Пирин планина съществуват три водоема.

В Гоцеделчевския район има находище от азотни термални води, което дава изворни проявления в района на селата Огняново, Гърмен, Марчево и Заграде, намиращи се на разстояние около 10 км от град Гоце Делчев. Изворите са около 16 на брой с общ дебит приблизително 120 л/сек. Минералната вода на Огняновските извори е бистра, без мирис и приятна за пиене, с температура около 39-43 градуса.

Минералните извори в местността Топлика са на около 4 км от Гоце Делчев. Те са около 10 на брой. Температурата на водата е постоянно 22 градуса и не замръзва дори през най-студените зимни дни. Дебитът е около 40 л/сек. Местността, в която са разположени изворите, е живописна, с красива акациева гора наоколо, с панорамна гледка към насрещно разположения Лясковски връх. В съседство се намират останки от древна крепост.

2.3.1. Изводи и изисквания към ОУПО

Общината разполага с голямо по количество и със запазено добро качество повърхностни води.

От тази оценка следва с изискване към ОУПО да осигури устройствени условия за опазването и правилното използване на водните площи, предвид екологичното, стопанското и рекреационното им значение, както и ценни елементи на ландшафта.

Необходимо е също така с Правилата за прилагане на плана да се изисква от последващи подробни планове за територии, включващи или прилежащи на водни течения и площи, осигуряване на безпрепятствен достъп до бреговете им.

Във възможния пакет услуги за развитие на туризма се свързва и с предлагане на СПА – процедури. При функционалното зонироване на ОУПО следва да се отчете този потенциал за реализация на природния ресурс.

2.4. Почви

Преобладават кафяви и канелени горски почви, подходящи за отглеждане на тютюн, картофи, зърнени култури. В по-високите части се срещат планинско-ливадни почви, а около реките – алувиално и делувиално-ливадни почви.

2.5. Геоложки условия и полезни изкопаеми

2.5.1. Геоложки строеж

Общината е бедна на полезни изкопаеми, но в замяна на това разполага с богати водни и горски ресурси. Ценен природен ресурс са мраморните находища, които дават суровина за преработващата промишленост, в която функционират местни и чуждестранни предприятия. Голямо е разнообразието от строителни материали, най-търсен от които е гнайсет.

2.5.2. Инженерно-геоложки условия. Сеизмичност.

Инженерно-геоложките условия, в т.ч.и инженерно-геоложкото райониране на територията, сеизмичният риск и свлачищните процеси са представени и коментирани в раздел XI – Състояние и опазване на околната среда, т.т.11.5.2 и 11.5.3.

Направените там изводи мотивират следните изисквания на ОУП на общината:

При зонирването на територията и определянето на общите устройствени и застроителни правилна и нормативи, като и в изискванията по отношение на последващото му прилагане чрез подробните планове, ОУПО следва да се съобрази със спецификата на инженерно-геоложките условия на отделните части на територията.

2.6. Гори

2.6.1. Обща характеристика

Общината попада в групата на т.н. общини с “преобладаващо горски поземлен фонд”, в който горският фонд е над 60%.

Част от Националния парк “Пирин” се намира на територията на община Гоце Делчев. В парка под закрила са около 2000 растителни вида /110 от тях попадат в Червената книга на България/. Резерватът “Ореляк” обхваща повече от 751 ха първични букови гори и ценни дървесни видове.

2.6.2. Изводи и изисквания към ОУПО

- По отношение на релефа: характеристиките на релефа усложняват условията за развитие на пътната мрежа, особено на пътищата от висок клас, което предопределя изискванията към ОУПО за внимателно проучване и обосноваване на проектното решение в тази му част;
- Водните ресурси на общината са богати, поради което ОУПО трябва да осигури устройствени условия за тяхното опазване.
- По отношение на геоложките и инженерно-геоложките условия: ОУПО да се съобрази със спецификата им, с оглед недопускане активизиране на съществуващи и предизвикване на нови свлачища
- Предвид експлоатация на находища на полезни изкопаеми ОУПО да предвиди инфраструктура, която да не нарушава екологичните характеристики на средата, а също така и да определи бъдещото земеползване на терените, определени за рекултивация.
- Общината разполага със значителен горски фонд, като използването му за стопански нужди не е от голямо значение, но рекреационните гори са с добри възпроизводствени възможности. В ОУПО да се отразят границите на горите с различно предназначение и да се определят горите, чието предназначение не може да бъде променяно. ОУПО да предложи увеличаване на рекреационните гори и горски паркове за сметка на дървопроизводителните, както и да регламентира поемния капацитет на горските паркове и обслужващите ги ядра.

Задачите на ОУПО по отношение на горските територии са:

- отразяване на актуалните граници на горите с различно предназначение, в т.ч. на вододайните зони и ловното стопанство, както и устройствения им статут, съгласно чл.4 на закона за горите;
- определяне на обхвата на горите и горските земи, чието предназначение не може да бъде променяно (чл.45, ал.2, т.5 на Наредба 7);
- формулиране на предложение за увеличаване на дела на рекреационните гори и горските паркове за сметка на дървопроизводителните гори, в рамките на съществуващите горски територии;
- регламентиране на поемния капацитет на горските паркове и обслужващите ги ядра, осигуряването им с транспортен достъп и водоснабдяване, както и свързването им с мрежите на енергоснабдяването

III. КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

Законът за културното наследство дефинира „културната ценност” като „нематериално или материално свидетелство за човешко присъствие и дейност, природна даденост или феномен, което е от значение за индивида, общността или обществото и има научна или културна стойност”.

Видовете Културни ценности според смисъла на закона биват:

- археологически обекти и резервати
- исторически обекти и комплекси
- архитектурни обекти и комплекси
- етнографски обекти и комплекси
- образци на парковото изкуство и ландшафтната архитектура
- природни ценности (образци)
- индустриално наследство
- произведения на изящни и приложни изкуства
- народни занаяти
- документално наследство
- аудио-визуално наследство
- устна традиция и език
- книжовни и литературни ценности
- обичаи, обреди, празненства, ритуали и вярвания
- музика, песни и танци
- народна медицина
- кулинарни и енологички традиции
- народни игри и спортове

Целта на Общия устройствен план на Община Гоце Делчев в частта си 'Културно-историческо наследство' е да регистрира съществуващите материални и нематериални ценности на територията ѝ, да осигури чрез определени правила и норми тяхното съхраняване и популяризиране, както и да създаде условия за вписване на нови такива.

3.1. История и обща характеристика на средата

Първото име на града е Никополис ад Неструм, основаван през 2ри в.н.е. от император Траян. Представлявал е архиепископско седалище до 11 век. Край съвременния град Неврокоп са открити останки на крепост и селище, датиращи от 9 — 10 век, които се считат за непосредствени предци на сегашния град.

Районът, в който се намира Неврокоп /Неврокоп е турската форма на гръцкото Никополис/, е завладян от османските турци между 1371 и 1383 година.

Под това име градът е споменат за пръв път през 1445 година, където е описан като голямо християнско село с близо 600 жители, което го прави най-голямото селище в региона. Следва изключително бързо развитие и в рамките на един век се превръща в преобладаващо мюсюлмански град.

Османските данъчни регистри от 1453-1454 година отбелязват около 1250 жители, но градът претърпява значителни промени както в броя така и в състава на населението. В последвалия период има информация за нарастващото значение на Неврокоп като ислямски център. Споменават се вече 3 петъчни джамии и 7 месджида (мюсюлмански молитвени домове), както и 12 имама (мюсюлмански духовници) и 14 мюезини (духовното лице призоваващо от минарето). В местното население се отличават четирима учители и огромен брой занаятчии, както мюсюлмани, така и християни — шивачи, обушари, ковачи юрганджии, златари, дърводелци.

През османско време град Неврокоп е бил и център на културния живот. През 18 век градът бавно се разраства. Броят на жилищните сгради се увеличава, а населението е съставено от българи, турци и гърци. Отличават се вече 12 минарета, както и значителен по размерите си пазар с много ханове и кафенета.

През 19 век наред със земеделието, скотовъдството и пчеларството в града се развиват много други занаяти като звънчарство, златарство, самарджийство, абаджийство, кожарство и други. Местни търговци пренасят и продават стоки на панаири в градовете Сяр, Драма, Мелник и село Узунджово. От втората половина на 19 век ежегодно през август се провежда Неврокопският панаир, на който се стичат търговци от цялата Османска империя, Австро-Унгария, Франция и други страни.

През 1808 — 1811 година християнската общност в града построява малка църква, кръстена на архангелите Михаил и Гавраил, а през 1833 — 1841 година е построена църквата „Света Богородица“. През 1820 година е построена последната джамия в Неврокоп, за която днес свидетелстват само стари фотографии.

Българското население от града под ръководството на Неврокопската българска община води упорита борба с гръцкото духовенство за църковна независимост и новобългарска просвета.

След Руско-Турската освободителна война и Берлинския конгрес от 1878 година Неврокоп, както цяла Македония остава в рамките на Отоманската империя. След продължителна борба, през 1894 година със султански бераг (указ) в града е учредена Неврокопската българска митрополия, подведомствена на Българската екзархия.

През 1900 година махалите са 20 на брой, с 1432 къщи, 598 дюкяна(магазина), 12 джамии, 4 месджида, 2 църкви и повече от 8 текета(мюсюлмански религиозни центрове), които свидетелстват за добре развита и организирана мюсюлманска общност. Съществуват 7 училища за мюсюлманите и 2 за християните.

Неврокоп е освободен от османска власт по време на Балканската война на 19 октомври 1912 година. Първият кмет на град Неврокоп след освобождението е поетът Пейо Яворов. Включването на района в границите на Царство България довежда до масово изселване на мюсюлманското население от града и заселване на български бежанци от района на Драма и Сяр.

След 1912 година джамиите, текетата, хамамите се разрушават. Най-старата джамия в града, тази на Мехмед бей син на Караджа паша, е последната запазила се.

През 1951 година градът е наречен на революционера Гоце Делчев.

Съвременната градска среда се е формирала на базата на Общ градоустройствен план от 1989г. и цялостния План за регулация и застрояване от 1992г.

Потенциалът на общината в културно отношение е голям, но е нужно актуализиране на базата данни, както и осигуряване на защита на движимите и недвижими културно ценности.

3.2. Диагноза

○ съществуващо състояние- анализ

В района на Гоце Делчев са открити над 120 археологически находища и продължават да се откриват материални ценности от различни исторически епохи, свидетелстващ за заселването му още от най-дълбока древност. Понастоящем са известни 1 праисторическо, около 19 антични, 16 късноантични и 13 средновековни селища, 21 антични, 13 късноантични и 5 средновековни некропола, 2 антични 15 късноантични и 5 средновековни крепости, 1 античен и средновековен мост, 5 късноантични светилища и църкви, , 5 късносредновековни и 2 раннохристиянски църкви и 3 находища с останки от металодобив. Повечето от обектите са обявени за паметници на културата с местно значение, труднодостъпни са и се намират в много лошо състояние.

В границите на самия град са декларирани 64 недвижими културни ценности от които 60 са архитектурно-строителни, два срхитектурно-строителни и художествени (църквите Св.Богородица и Св.Архангил Михаил) и два исторически (лобни места). Всички Недвижими културни ценности са единични. Съществува една групова Недвижима културна ценност - възрожденския комплекс на Рифат Бей.

Според оригиналната си функция основната част от недвижимите културни ценности са жилищни и жилищно-търговски сгради. Всички те са били частна собственост. Култовите сгради са общо 5 на брой, като от тях функционират три –църквите. Три са сградите с производствено складово предназначение, като те са били държавна собственост. Някои от декларираните недвижими културни ценности са археологически обекти – джамията, хамамите(турски бани), като последните са в терените на обекти с друго съвременно предназначение.

Особено изявиени, с надлокално културно-историческо значение са църквата Св.Богородица, както и сградата на историческия музей – „Гръцката къща”. Пет от декларираните обекти –жилищни сгради са с предварителна категория –„за сведение”. Извън тях предварителни категории на недвижимите културни ценности на са определяни.

Преобладаващата част от сградите са концентрирани в централната градска част, която съвпада с историческото ядро. Те имат значителен принос за формирането на специфичния обемно-пространствен и архитектурно художествен облик на града. Както в миналото, така и днес това са най-представителните и обществено-активни части на града, които привличат интерес и посетители. Запазените НКЦ не само придават специфичен характер на градската среда, но и разказват богата история на стария град.

В района на община Гоце Делчев влиза част от територията на Народен парк "Пирин". Растителното богатство включва близо 2000 висши растителни вида, като над 110 от тях попадат в Червената книга на България.

В системата на защитените обекти особено значение имат резерватите. Тук се забраняват всякакви действия, които нарушават самобитния характер на природата. В община Гоце Делчев се намират резерватите "Ореляк", "Али ботуш", "Тъмната гора", "Конски дол", както и биосферен

резерват "Славянка". Защитен обект на територията на община Гоце Делчев е природната забележителност ВОДОПАДА на река Туфча.

Индустриалното наследство не е проучвано подробно, но не липсват значителни примери, на които трябва да се обърне внимание.

Нематериалното наследство в общината също има голям потенциал, но няма регистрирани Нематериални културни ценности по смисъла на ЗКН. Това изисква задълбочено проучване и анализ, както и регистрация на изявени нематериални културни ценности.

○ **проблеми**

● **фактическо състояние**

Официалната база данни относно културното наследство на общината е Списък с паметниците, който е значително остарял и не е адекватен на днешното състояние на културните ценности. Статута и степента на юридическа защита на повечето обекти са неясни или не са описани по актуалния Закон за културното наследство, което е предпоставка за пречки и проблеми в опазването им.

Както и в останалите общини, Гоце Делчев има основно деклариран НКЦ, като предстои следващата фаза от дейностите по опазване- регистрация.

● **степен на юридическа защита**

Юридическата защита на НКЦ е неясна, тъй като преди изготвянето на охрани зони, специфични правила и нормативи и стратегии на опазване трябва да се извърши регистрацията на обектите. Тогава на базата на оценките и критериите в регистрационните фишове се изготвят последващите документи, осигуряващи опазването им.

3.3. Прогноза

● **актуализация на деклариран и регистриран НКЦ**

Изготвянето на ОУП на общината предполага основно проучване на всички налични документи относно Културното наследство на територията ѝ, както и на фактическото физическо състояние на обозначените НКЦ. Някои от тях са претърпели промени, някои са изчезнали, а има и такива, които имат стойност на културна ценност, но не са регистрирани. След установяването на състоянието на всеки обект следва да се предложи актуализиран списък, отразяващ вярно и ясно действителното състояние в общината. Според ЗКН всеки обект следва да има попълнен регистрационен фиш, който да се съхранява в архив на НИИКН и в самата община.

● **охранителни режими**

След изясняването и актуализацията на списъка в плана следва да се отразят устройствените аспекти и режимите за опазване на паметниците и на охранителните им зони, вкл. изричните предписания по отношение опазването, ако такива бъдат издадени от компетентния държавен орган по законоустановения ред.

● **стратегия за опазване и управление на НКЦ**

За да се реализират целите на предложените режими на опазване на културното наследство, е необходимо съгл. Чл. 17 от ЗКН, Община Гоце Делчев да изготви Стратегия за опазване и управление, която да включва интегриран подход към пълния обхват културни ценности.

Стратегията следва да съдържа информационна система, организационна структура, както и различни системи за финасиране.

● **Специфични правила и нормативи**

На база посочената по-горе актуализирана информация (декларационни списъци, регистър), е закононеобходимо бъде приложена разпоредбата на чл.34, ал.3, т.2 от Наредба номер 7/2003 на МРРБ, която гласи, че „За териториите и охранителните зони по ал. 1 се прилагат специфични правила и нормативи за устройство към устройствените планове по чл. 13, ал. 2 ЗУТ.”

Според чл. 81. ал.(1) от ЗКН „в плановете за опазване и управление на единични или групови недвижими ценности се включват режимите, специфичните правила и нормативи по чл. 78, т. 1 и 3 и се определя:

1. обща характеристика на защитената територия за опазване на недвижимото културно наследство;
2. цели и организация на управлението;

3. дългосрочна и краткосрочни програми на дейностите по прилагане на плана;
4. финансиране на дейностите по прилагане на плана;
5. участие на партньорите в процеса по прилагане на плана;
6. условия и препоръки за осъществяване на дейностите по прилагане на плана;
7. система за мониторинг на защитената територия и осигуряване на спешни аварийно-спасителни мероприятия в нея;
8. система за контрол по прилагане на плана.

3.4. Заключение – цели на ОУП на общината

Културните ценности в Община Гоце Делчев- материални и нематериални, са предпоставка за развитие на културно- познавателен туризъм на територията на област Благоевград, част от която е и община Гоце Делчев. Проблем е факта, че повечето от обектите са недостатъчно проучени и разработени. Предстои научна работа по проучвателската дейност, социализирането и популяризирането на културните ценности, както и актуализиране на и юридическата им защита.

Целта на общия устройствен план на общината е да оцени обектите на културно-историческото наследство, като елементи на цялостни териториални и функционални системи, поставящи изисквания и ограничения по отношение устройствената, строителна и друга човешка намеса в средата, към която принадлежат или която съставляват. Той следва да осигури условия за физическото опазване на паметниците и тяхната среда, за промотиране и социализация на познавателните, възпитателните, мемориалните, емоционално-естетическите им качества, за реализация на стопанския им потенциал, като обект на туристически интерес и посещения.

ОУП има за цел да създаде условия за опазване и закрила на културното наследство, устойчиво развитие на политиката по опазването му и да гарантира равен достъп на гражданите до културните ценности при спазване на следните принципи:

1. равнопоставеност на различните видове културно наследство при осъществяване на неговата закрила;
2. децентрализация на управлението и финансирането на дейностите по опазване на културното наследство;
3. публичност и прозрачност при управлението на дейностите по опазване на културното наследство.

Правото на достъп до културното наследство е възможност да се ползват културните ценности, като се осигури физически или интелектуален достъп до тях, без да се увреждат или подлагат на риск.

Освен устройствените схеми, планове, Специфични правила и нормативи, във връзка с изискването за социализиране и популяризиране на културно историческото наследство е нужно да бъдат разработени културни маршрути. Те следва също да бъдат част от комуникационния план на ОУП.

ОУПО може да предприше по-подробни изисквания към последващите нива на устройственото планиране, свързани с опазването и социализацията на паметниците на културата в населените места или в новопредвидени за урбанизация територии, и / или за създаване на други документи (програми, местни наредби и пр.), представляващи необходим инструментариум в комплексния процес на опазването на наследството.

IV. ТЕРИТОРИАЛНА СТРУКТУРА И ЗЕМЕПОЛЗВАНЕ

4.1. териториална структура

Общата площ на общинската територия е 40 673,6 ха. Тя е разпределена в 11 землища със значителни различия в собствените площи:

- землищата на Делчево, Добротино, Корница и град Гоце Делчев са с площи над 3000 ха;
- землищата на Буково, Лъжница и Мусомища са с площи между 2000 и 3000 ха;
- землищата на Баничан, Борово и Господинци са с площи между 1000 и 2000 ха;
- землището на с. Брезница е с площ над 10 000 ха;

Различията в усвоеността на територията като функционално съдържание и съотношението в застъпеността на отделните функции като земеползване – традиционно и актуално състояние, се обуславят от разнообразието в природогеографските характеристики на територията.

4.2. Основни елементи на териториалната структура

Основните елементи на териториалната структура на общината са:

- Земята от горския фонд, заемат най-голям дял от общинската територия: 26 818 ха
- Урбанизирани територии, съставляващи общо 809,3. Данните по населени места са представени подробно по-долу в раздел VII;
- Останалата част от територията с други предназначения са описани в следващата таблица:

БАЛАНС НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ ПО НАЧИН НА ТРАЙНО ПОЛЗВАНЕ

Вид територия по основно предназначение	Площ (в ха)
Територии на селското стопанство	12 647,4
Територии на горското стопанство	26 818
Урбанизирани територии	809,3
Водни площи и течения	296,2
Добив на ползени изкопаеми	1,9
Транспортни територии	100,8
ОБЩО	40 673,6

4.3. Тенденции в промяната на земеползването. Известиционна активност.

Инвестиционна активност за териториално развитие на населените места (за увеличение дела на урбанизираните територии) и / или за урбанизация на извънселищни територии се констатира основно:

- В южната част на територията и около общинския център, основно за обекти с производствено-складово предназначение;

Промени в териториите, заети от транспортната инфраструктура, ще произтекат при реализация на проектните предвиждания, произтичащите от промени в съществуващата пътна мрежа, както и от реализацията на нови пътни връзки в границите на общината и със съседни общини.

V. ДЕМОГРАФИЯ И ТРУДОВ ПОТЕНЦИАЛ

Настоящият анализ се основава на актуалната статистическа информация, предоставена от отдел ГРАО при община Гоце Делчев, като са взети предвид и данните и изводите от анализите, включени в предходни разработки.

5.1. Численост и динамика на населението

По данни на НСИ, населението на община Гоце Делчев към 31 декември 2012 год. е 32 784 души, от които 16 207 жени. Гъстотата на населението е 95,9 души на кв. км., което е значително над средното за страната (70,3 души на кв. км) и областта (51,2 на кв. км.). В селата живеят 11 738 жители, което прави 37% от общото население. В селата Драгостин и Средна вече няма жители, а най-малките са с. Добротино и с. Делчево със съответно 35 и 58 жители.

През последните години се забелязва тенденция за намаляване броя на населението, свързано преди всичко с изселванията в съседна Турция. Това се отнася преди всичко за селата. В същото време се наблюдава тенденция за увеличаване броя на населението в гр. Гоце Делчев, дължащо се на приток на хора от селата.

Естественят прираст на населението в общината все още се изразява с положителни стойности 0.46%, което е по-високо от средното за страната. Коефициентът на раждаемост също превишава средния за страната /10.45% срещу /8.8%/, а на смъртността е по-нисък – 9.96 умрели на 1000 жители срещу 13.6 за страната.

Възрастовата структура на населението в общината е по-благоприятна от средната за страната.

- в трудоспособна възраст са 19 272 души, което прави 58.9%;
- в подтрудоспособна възраст са 7 183 души, което е 22%;
- в надтрудоспособна възраст са 6 261, или 19.1%

ТАБЛИЦА

за населението на община Гоце Делчев по населени места и възраст към 31.12.2012 година

№	Населени места	Население бр.			Възrastова структура		
		Всичко	в т.ч мъже	в т.ч. жени	под 18 г.	18-62 г.	над 62 г.
1	гр.Гоце Делчев	20 533	10 046	10 487	4 866	13 172	2 495
2	с.Брезница	3 354	1 705	1 649	996	1 970	388
3	с.Мосомище	2 344	1 172	1 172	541	1 489	314
4	с.Корница	1 671	843	828	462	974	245
5	с.Лъжница	1 443	760	713	425	892	126
6	с.Борово	1 226	614	612	275	754	197
7.	с.Баничан	765	378	387	102	530	133
8.	с.Буково	889	425	464	270	551	68
9	с.Господинци	434	223	211	112	274	48
10	с.Делчево	93	42	51	2	26	65
11	с.Добромино	53	20	33	6	24	23
ОБЩО:		32 784	16 227	16 557	8 047	20 636	4 101

5.2. Заетост

Работната сила в община Гоце Делчев е 18.3 хил. души. Коефициентът на икономическа активност е бил 66.3%, което е по-високо от средното за страната /54.3%/. Броят на заетите в община Гоце Делчев е бил 16.2 хил.души. Най-голям е броят на заетите в големите фирми - 79.2%, преди всичко в преработвателната промишленост. Заетите в този отрасъл представляват над две трети от всички заети във фирмите на общината. В търговията, където функционират повече от половината от активните фирми, са заети около 15% от работещите. Относителният дял на всички останали отрасли е под 6% и няма особено голямо влияние върху динамиката на заетостта.

Данните на НСЗ за нивото и структурата на регистрираните безработни показват, че ситуацията на пазара на труда в община Гоце Делчев е сходна със средната за страната, и дори в някои отношения е по-добра.

Регистрираните безработни лица в общината са 1 267, което е 7.62% от броя на икономически активното население. Тази тенденция за намаляване процента на безработица е характерна за последните години. Преобладаващата част от регистрираните безработни са на възраст от 30 до 44 години, предимно без специалност. Близко 90% от тях са с основно или по-ниско образование и без квалификация.

5.3 Ежедневни трудови пътувания

Териториалният ресурс на общината и наличието на стимулатори, като обекти на транспортната инфраструктура с регионално, национално и наднационално значение, осигуряват потенциал за развитие на стопански дейности, предизвикващи нарастване на входящите ежедневни трудови пътувания. Ръстът на трудовите пътувания като цяло е фактор, който би следвало да се отчете при бъдещото устройствено планиране, основно по отношение предвижданията за развитие на комуникационните връзки със съседните общини, в т.ч. на системите на обществения пътнически транспорт.

5.4. Перспективен брой население

Перспективният брой и териториално разпределение на населението по населени места в общината са тясно свързани с динамиката на протичащите демографски процеси – естествен прираст на населението и интензитет и посока на миграционните процеси.

Прогнозните за следващите пет-десет години сочат тенденция към сближаване на показателите за раждаемост и смъртност, което ще доведе до минимизиране или преодоляване на отрицателния естествен прираст.

Отчитайки тази тенденция, както и перспективите за социално-икономическо развитие на региона и мястото, което община Гоце Делчев би могла да заеме в него и при запазване на досегашното положително миграционно салдо, в демографските прогнози на Националния център за териториално развитие на региона, се предвижда възможен средно годишен темп на нарастване +0,48%.

5.4.1. Перспективна възрастова структура

Процесът на застаряване на населението, изразяващ се в намаление на относителния дял на подтрудоспособно и трудоспособно население, ще продължи и в перспектива. Поради по-доброто им демографско развитие, този процес ще бъде по-слабо изразен в Гоце Делчев, който ще намали относителния дял на населението в под и в трудоспособна възраст.

5.5. Изводи и изисквания към ОУПО

Анализът очертава една относително по-благоприятна от средната за страната демографска картина в община Гоце Делчев, както и вероятност за по-нанатъшно нарастване на населението и. Налице са възможности за поддържане на едно добро ниво за заетост. Независимо от сближаването (дори изравняването) на показателите за смъртност и раждаемост на населението, регресивната възрастова структура няма да бъде преодоляна напълно в перспективата на 2020г. и обезлюдяването на част от селата ще продължи. Като демографски фактор с отрицателен знак трябва да се отчете и не доброто образователно ниво на населението на общината. В този перспективен срок няма да бъдат преодолените и очертаните диспропорции в териториалното разпределение на населението.

В съответствие с горните изводи към ОУПО се адресират следните изисквания:

- при определяне на перспективното устройствено развитие на отделните населени места да се отчетат териториалните различия в перспективното им демографско развитие;

- да се предложат устройствени мерки за ограничаване на неблагоприятното териториално разпределение на населението (диспропорциите между отделните части на общинската територия);

- наред с демографските прогнози, планирането на териториалното развитие на системите да се съобрази с ресурсите възможности и с потребностите за осигуряване реализцията на външни инвестиционни инициативи, значими за социално-икономическото развитие на общината;

- да се предложат устройствени мерки за подобряване връзките на общинския център с останалите селища от общината, особено от най-източната и част;

- да се предложат устройствени мерки за подобряване на комуникационните връзки със съседните общини, респ съсредоточията на места за полагане на труд.

VI. ИКОНОМИЧЕСКИ АКТИВНОСТИ – СЪСТОЯНИЕ И ТЕНДЕНЦИИ. УСТРОЙСТВЕНИ УСЛОВИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

6.1. Обща характеристика и структура

Община Гоце Делчев е разположена в Югозападна България, по поречието на река Места. Поради благоприятния климат Гоцеделчевската котловина и нископланинските хълмисти места са били населени още в дълбока древност. Икономическият подем през Възраждането се проявява чрез развитието на животновъдството, земеделието, пчеларството, бубарството и разцвета на занаятите и търговията. Град Неврокоп (днешният Гоце Делчев) се прославя като голям и единствен производител на прочутите неврокопски чанове (звънци). Сръчни дялгери строят жилищни и обществени сгради със забележителни архитектурни достойнства, градът и селата се обновяват, благоустрояват и разширяват. Износът на стоки се насочва на юг - към Сяр, Драма, Кавала и Солун, и на запад - към Сърбия и Австро-Унгария. От голямо значение за стопанския живот на района е и провежданият всяка година голям Неврокопски панаир.

Днес икономикогеографското положение на Югозападния регион, определящо по отношение на стопанския потенциал, се характеризира със съществени позитивни особености. Това се дължи на наличието на уникална природна даденост, каквато несъмнено е Национален парк „Пирин“ и териториалната близост на общината до Република Гърция. В парка под закрила са около 2000

растителни вида, а 110 от тях попадат в Червената книга на България. Общината попада в групата на т.н. общини с “преобладаващо горски поземлен фонд” т.е. горският фонд е над 60%.

Община Гоце Делчев е бедна на полезни изкопаеми, но в замяна на това разполага с богати водни и горски ресурси. Ценен природен ресурс са мраморните находища, които дават суровина за преработващата промишленост, в която функционират местни и чуждестранни предприятия. Голямо е разнообразието от строителни материали, най-търсен, от които е гнайсът. Общината притежава голям потенциал по отношение дебита на термоминералните води – 100 л/сек. Основен източник е находището в с.Мусомища, но то не е единствено в региона. Такива има и в землището на с.Баничан. Близостта до Република Гърция, отварянето на пътя Гоце Делчев – Драма и приемането на страната ни в Европейския съюз дават големи възможности за развитието на трансгранични проекти за създаване на туристически дестинации, както и на малки и средни предприятия с актуална инвестиционна активност.

Основни отрасли на икономиката в общината са промишлеността, селското и горското стопанство, туризма и услугите. Развити са също транспортът и търговията.

Промислеността е развита в подотраслите: хранително-вкусова и лека промишленост, а в селското стопанство – основно в два сектора: растениевъдство и животновъдство.

Горското стопанство в района има своите традиции. Главното предназначение на горите е дървопроизводство, което определя и основната дейност - дърводобив. Благоприятни условия за развитие има за ловния туризъм и дивечовъдството.

Туризмът е един от отраслите с най-голям потенциал на развитие. Разработени са множество планове и програми, които ще подобрят качеството на местните туристическите продукти и на съществуващата туристическа инфраструктура, ще доведат до разнообразяване и обогатяване на туристическите услуги предлагани в общината, както и до увеличаване на капацитета на местните туристически предприемачи.

Търговската дейност на територията на общината се изразява предимно в търговия на едро и дребно на хранителни стоки, селскостопански суровини и продукция, мебели и дървен материал, стоки за бита, текстилни изделия, горска и градинска техника.

Услугите заемат важно място в местната индустрия. Предлагат се основните типове услуги, обединени най - общо в следните групи: финансови, занаятчийски, строително-ремонтни, битови, заведения за обществено хранене.

За осигуряване планова основа на управление и развитие в дългосрочен аспект, изработването на общия устройствен план на общината (ОУПО) следва да се съобрази и отрази адекватно целите и стратегиите за развитие на общината, залегнали в Общинския план за развитие, както и настоящите икономически и социални проблеми.

6.2. Селско стопанство

6.2.1. Обща характеристика

Селското стопанство е традиционен отрасъл за община Гоце Делчев и е много важен за структурата на общинската икономика. Той е с растениевъдно-животновъдна структура. Преобладаващ дял заемат частните земеделски стопанства с относително малки парцели земя. Природните условия благоприятстват развитието на растениевъдството. Преобладават кафяви и канелени горски почви, подходящи за отглеждане на тютюн, картофи, зърнени култури. В повисоките части се срещат планинско-ливадни почви, а около реките – алувиално и делувиално-ливадни почви, подходящи за добив на сено, билки, гъби и др. Животновъдството е застъпено преди всичко в личното стопанство.

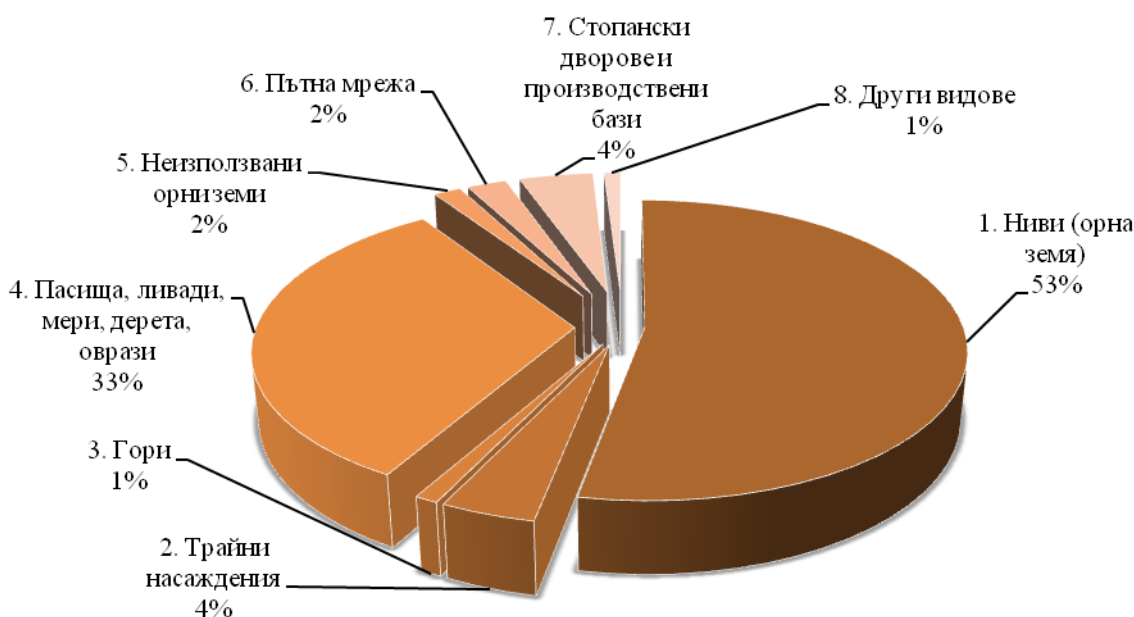
Поземлените ресурси, които според трайното си предназначение представляват база, осигуряваща развитието на стопанските дейности в общината, са с обща площ 406 742 дка, като „Селскостопанския фонд“ е 119 058 дка (31% от общата територия на общината), а „Горския фонд“ – 268 180 дка (66% от общата територия на общината). Земеделските земи се разпределят, както следва:

Разпределение на земеделските земи по елементи

	Тип земеделска земя	Площ (в ха)	Дял (в %)
1.	Ниви (орна земя)	63 166,59	53,06
2.	Трайни насаждения	4 884,84	4,10

3.	Гори	1 207,08	1,01
4.	Пасища, мери, дерета, оврази	38 653,57	32,47
5.	Неизползвани орни земи	1 931,24	1,62
6.	Пътна мрежа	2 803,33	2,35
7.	Стопански дворове и производствени бази	5 243,50	4,40
8.	Други видове	1 167,84	0,98
	ОБЩО:	119 058,00	100

Разпределение на земеделските земи

Видно от горните данни, преобладаващият дял е зает от орни земи, което е в съответствие със земеделските традиции в региона. Най-големи площи орна земя са разположени в землищата на с.Брезница, с.Корница, с.Мусомища и гр.Гоце Делчев.

6.2.2. Растениевъдство

Основният поминък на селското население от общината е свързан с тютюнопроизводството. Отглеждат се сортовете “Неврокоп 11-46”, “Крумовград 90”, Крумовград 988”, “Крумовград 78” и “Джебел 81К”. Освен тютюн в общината се отглеждат още царевица, пшеница, зеленчуци и трайни насаждения, преди всичко за самозадоволяване на населението и много малко за промишлени цели. От зеленчуковите култури на открито се отглеждат средноранните и късни домати, едроплодни и дребноплодни краставици и пипер, а от трайните култури с успех се отглеждат ягоди, малини, къпини, лозя, ябълки, сливи, череша и др.

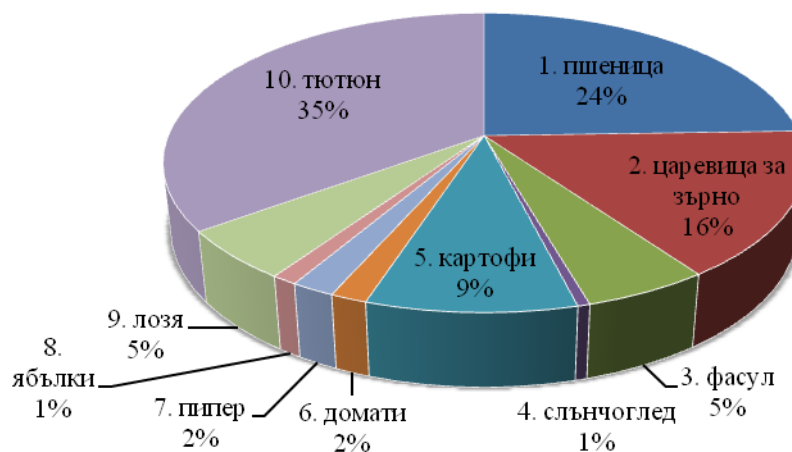
По данни за 2006г. разпределението на площите, заети с основните селскостопански култури е следното:

Разпределение на орните земи по култури

	Площи по култури	Площ (в дка)	Дял (в %)
1.	пшеница	4685	24,50
2.	царевица за зърно	3000	15,69
3.	фасул	1025	5,36
4.	слънчоглед	100	0,52
5.	картофи	1712	8,95
6.	домати	300	1,57
7.	пипер	355	1,86

8.	ябълки	209	1,09
9.	лозя	1030	5,39
10.	тютюн	6708	35,08
	ОБЩО:	19124	100

Разпределение на площите на основните култури

Трайните насаждения на територията на общината са ограничени, поради изчерпаните възможности за поливане и скъпото им поддържане. Друга причина затова са разпокъсаността на земята, лошите селскостопански пътища и стихийния пазар.

По мнение на експерти световните тенденции за ограничаване на тютюнопушенето и производството на тютюни постепенно ще доведат до силно свиване на тютюнопроизводството. Следователно трябва да се търсят алтернативи в земеделието като например отглеждане на лозя, овощки, етерично-маслени култури, зеленчукопроизводство и други. Също така на територията на общината не е констатирана висока степен на замърсяване на почвата, което гарантира производството на екологично чиста селскостопанска продукция. Определящо значение за високото качество на атмосферния въздух в района има и обилната горска растителност.

Представеният накратко "профил" на земеделието в община Гоце Делчев очертава многопосочни възможности за съхраняването и развитието му като рентабилен отрасъл в общинската икономика.

За гарантирането му ОУПО следва да осигури опазването в максимална възможна степен на продуктивните земеделски земи. За целта със средствата на устройственото зонироване, планът трябва да определи обхвата на земеделските земи, чието предназначение не може да бъде променяно (чл.45, ал.2, т.4 на Наредба 7 от 22.12.2003г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони) и/или промяната предназначението, респ. застрояването, се извършва при определен ограничителен режим.

Разрастването на описаните земеделски дейности и на обема продукция, както и условията за тяхната реализация, съобразно европейските стандарти по отношение качеството, външния вид, опаковката и пр., е свързано с необходимостта от развитие на обслужващата инфраструктура – бази за първична обработка и съхранение на селскостопанската продукция по видове, за специализирана техника, за растителна защита и пр. Изисквания към ОУПО за устройствено осигуряване на този процес са описани по-долу, в подточка 6.2.4. „Инфраструктура за обслужване на селскостопанските дейности”, а по отношение на преработвателните производства – в подточка 6.4. „Промисленост”.

6.2.3. Животновъдство

Развитието на животновъдството в общината се обуславя от природоикономическите условия, както и от необходимостта за задоволяване нуждите на населението от животински продукти – месо, яйца, мед, вълна, кожи. Данни за броя на животните за 2006г. са дадени в таблицата по-долу:

Брой и видове отглеждани животни

	Животни	Брой
1.	Говеда	2381
2.	Овце	5994
3.	Кози	3141
4.	Свине	2200
5.	Птици	4230
6.	Зайци	1105
7.	Пчелини	120
8.	Пчелини с пчелни семейства	2129

Разпределение по видове животни

Високите производствени разходи и ниските изкупни цени на животинската продукция са причина за отлив от този отрасъл на земеделските кооперации и големите агрофирми през последните години и преминаването му към частни стопани и по-малки семейни ферми или фирми, занимаващи се с угодяване и търговия на животни. Това извежда на преден план като перспективи създаването и развитието на семейни фирми с по-малък брой животни, закупуване на елитни животни, механизирани на процесите на отглеждане.

Лицензирани млекопреработвателни и месопреработвателни предприятия на територията на общината няма. Освен чрез директни продажби, произведеното мляко се реализира в млекопреработвателната фирма “Матанд” ЕООД - с. Елешница, община Разлог. Лицензирана кланица на територията на общината също няма, като най-близката е в гр. Разлог. От изключителна важност за развитието на животновъдството е изграждането преработвателни предприятия, които да изкупуват местната продукция.

Приемането на България в ЕС налага европейските стандарти за качество в хранително-вкусовата промишленост. Това налага изграждане на клъстери в областта на селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост, които да подпомогнат селскостопанските производители с научно-технически услуги, маркетингови стратегии и защита на техните интереси пред държавните и международни институции.

Специализираните проучвания очертават необходимите мерки за развитие на модерни животновъдни ферми. От това произтичат конкретни изисквания към ОУПО, които са описани в следващата подточка 6.2.4. „Инфраструктура за обслужване на селскостопанските дейности”.

6.2.4. Инфраструктура за обслужване на селскостопанските дейности

ОУПО трябва да предложи териториалната организация на селищните образувания за разширяване и модернизация на селскостопанската инфраструктура. При устройването на дейностите, осигуряващи развитието, да се вземат предвид вече съществуващите локализации на подобна инфраструктура. При оформянето на плановите решения за локализация на нови обекти на селскостопанската инфраструктура в максимална степен следва да се използват дворовете на бившите ТКЗС и ДЗС, доколкото още не са изчерпани резервите им.

Да се предвидят възможности за увеличаване на площите с трайни насаждения и за зърнопроизводство, възстановяване на напоителните съоръжения и създаване на условия за предлагане и изкупуване на селскостопанска продукция (пазари, борси, тържища). Да се предложат специфични правила за устройство на териториите с възстановени маломерни парцели с цел намаляване на раздробеността на земеделските участъци и увеличаване производителността на труда.

На основание конкретните насоки, заложи в ОПР по отношение развитието на инфраструктурата, обслужваща животновъдството, ОУПО следва да осигури устройствени условия за разширение на съществуващите и изграждане на нови ферми на базата на интензивно и екологосъобразно семейно арендно фермерство.

При определянето на съответните устройствени зони следва да се преценят възможностите за съвместяване на обекти на инфраструктурата, обслужващи земеделието и животновъдството, с преработвателни предприятия на селскостопанската продукция, доколкото това е допустимо от санитарно- хигиенна гледна точка.

Правилата за прилагане на плана следва да изискват изграждане на локални пречиствателни съоръжения за отпадните води към съществуващите и новопредвидените обекти на животновъдството и преработката на животинска продукция, респ. в устройствените зони, в които е допустимо разполагането на такива обекти.

При териториалното насочване да се вземат предвид и възможностите за обслужване на прилежащи селскостопански територии от съседни общини в духа на сближаване, сътрудничество и създаване на междубщински обединения.

Описаното по-горе ориентирано насочване на различните видове дейности и съответното конкретно разполагане за устройствените зони с ОУПО следва да бъдат съобразени с другите природни и териториални ресурси със значение за регионалното и социалното развитие по места, за да се избегне рискът от компрометирането им.

Необходимо е да се вземат предвид вече настъпили промени на предназначението на земеделските земи за сходни нужди. Новоприетите образувания да не засягат висококатегорийни земеделски земи. Да се отчитат възможностите на транспортната и друга техническа инфраструктура. При оформянето на плановите решения за локализация на нови обекти на селскостопанската инфраструктура в максимална степен следва да се използват дворовете на бившите ТКЗС и ДЗС, доколкото още не са изчерпани резервите им.

6.2.5. Изисквания към ОУПО

Изисквания към ОУПО, свързани с развитието на селското стопанство:

- осигуряване опазването в максимална възможна степен на продуктивните земеделски земи;
- създаване на условия за реализация на селскостопанската продукция съобразно европейските стандарти чрез развитие на обслужващата инфраструктура – планът да предложи териториална организация на селищни образувания (урбанизирани територии извън границите на населените места), за разширяване и модернизация на селскостопанската инфраструктура, вкл. като се вземат предвид вече съществуващите локализации на подобна инфраструктура;
- ОУПО следва да осигури устройствени условия за реализиране на насоките, заложи в ОПР по отношение развитието на обслужващата инфраструктура;
- при определянето на съответните устройствени зони следва да се преценят възможностите за съвместяване на обекти на инфраструктурата, обслужващи земеделието и животновъдството, с преработвателни предприятия на селскостопанска продукция, доколкото това е допустимо от санитарно-хигиенна гледна точка;

6.3 Горско стопанство

6.3.1. Обща характеристика

Община Гоце Делчев попада в Пиринската планинска зона и е част от Национален парк “Пирин”. Височинният пояс на 600-700м, известен като пояса на дъбовите гори, е добре изразен по западните, южните и частично по източните и северните склонове на планината. Покрит е главно с дъбови и габрови гори. Значителни площи в пояса заемат съобществата на черния бор. Компактен пояс на букови гори се наблюдава на височина 900-1000 и 1500 м, дори до 1800 м по източните склонове на връх Ореляк. Резерватът “Ореляк” обхваща повече от 751 ха първични букови гори и

ценни дървесни видове. Във всички части на Пирин е обособен широк и компактен пояс на иглолистните гори. Той започва от около 1500-1600 м надморска височина и достига до 2000-2200 м. Най-обширни територии в него заемат съобществата на белия бор. Сравнително широко са разпространени съобществата на обикновения смърч и бялата мура. Поясът над 2000 м е покрит с клекови и хвойнови храсталаци. В Пирин се срещат около 70 вида ендемити.

Фауната е представена от различни животински популации като сърна, благороден елен, дива свиня, вълк, лисица, язовец, чакал, яребица, див гълъб, кеклик и др. Защитени и забранени за лов са дивата коза, мечката и глухарата.

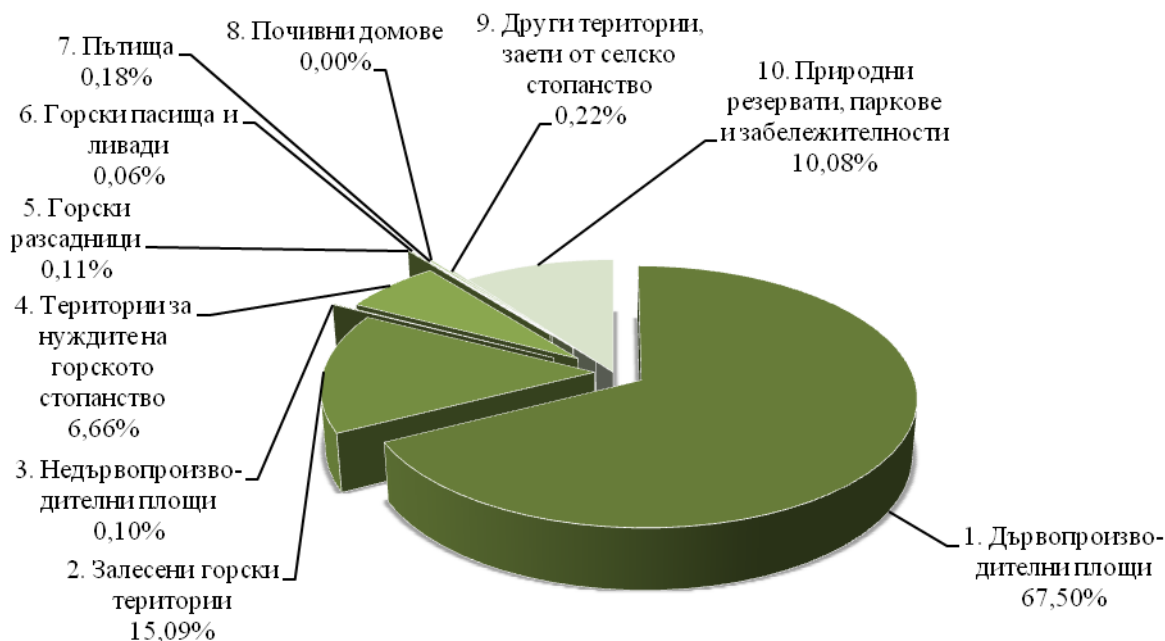
Площта на горския фонд е 268 180 дка, които се управляват от Държавно лесничество – Гоце Делчев. Организацията на работата по стопанисването му е насочена преди всичко към разширено възпроизводство на главния продукт – дървесината. Проектирани са подходящи залесявания, реконструкция на насажденията, сечи и други мероприятия, изцяло съобразени с екологичните условия на общината. На

територията на горския фонд се осъществяват и редица странични ползвания – паша на едър и дребен добитък, добив на сено от голите площи, добив на листников фураж и др. Има добри условия за добив на билки, горски плодове, гъби, орехи, но въпросът с охраната на горите, дивеча и рибата е особено актуален.

Разпределение на горските територии по елементи

	Видове горски територии	Площ (в дка)	Дял (в %)
1.	Дървопроизводителни горски площи	181010,87	67,50
2.	Залесени горски територии	40472,69	15,09
3.	Недървопроизводителни горски площи	274,54	0,10
4.	Територии за нуждите на горското стопанство	17869,39	6,66
5.	Горски разсадници	284,74	0,11
6.	Горски пасища и ливади	171,60	0,06
7.	Пътища	487,50	0,18
8.	Почивни домове	1,00	0,00
9.	Други територии, заети от селско стопанство	586,53	0,22
10.	Природни резервати, паркове и забележителности	27020,93	10,08
	ОБЩО:	268179,80	100

Разпределение по видове горски територии

В много случаи горите осигуряват доход и заетост на населението, суровини за дървопреработвателната промишленост и дърва за огрев, а освен това защита на околната среда, осигуряване на отдых и са териториална основа за лова и дивечовъдството. Най-важните лесокултурни дейности са:

- създаването на нови високостъблени гори;
- залесяването след сечи, ново залесяване и залесяване при реконструкция на насажденията;
- попълване на редини и подпомагане на естественото възобновяване;
- запазване и обогатяване на видовото разнообразие на дивеча.

Основните проблеми за подобряване на горския сектор са свързани с трудности при управлението на горския фонд поради ограничените налични ресурси за лесовъдни мероприятия, ниското ниво на защита от пожари и други бедствия и лошото състояние на горските пътища.

Една изключителна възможност за използване на горския фонд е развитието **устойчив** туризъм. Подходящи дестинации са защитените територии и/или териториите, граничещи с тях, в които е разработен икономически жизнеспособен туристически продукт. При устойчивия туризъм защитената територия се използва като база за прилагане на мерките по опазване на околна среда, като едновременно с това се удовлетворяват нуждите на посетителите и местните жители. Проектът EDEN е специално разработен от Европейската комисия за тази цел и е успешно приложен в община Белица.

6.3.2. Изисквания към ОУПО

Поради това с ОУПО следва да се осигури поддържане и възстановяване на залесените територии, респ. поддържане и на прилежащата инфраструктура, като се въведат правила и нормативи за устройството и поддържането им, с цел развитие на лесокултурните дейности. Също така планът следва да служи за основа при изработването и актуализирането на лесоустройствените проекти на лесничествата, с цел осигуряване на превантивна защита на горските масиви и дивечовото разнообразие в тях. От изключителна важност е запазването на уникалните екосистеми и ландшафти на Пирин планина. Това изискване следва да бъде отчетено като основополагащо при определянето на устройствените зони в ОУПО.

6.4 Промисленост

6.4.1. Състояние и тенденции

Промислеността е водещ отрасъл в икономиката на общината. Предприятията от преработващата промисленост определят нивото на икономическата активност в общината. Производствените активности са съсредоточени основно в и около общинския център. Силно присъствие в общинската промислена структура има производството на мъжка конфекция, обувки, текстил, пластмасови изделия, ципове и други. Водещи фирми са „Гама комерс“, „Гоце Делчев БТ“, „Наталия-ММ“, „Орбел“, „Пиринтекс“, „Пиерик“, „Пиринпласт“, „Пирин Спринг“, и други. Производството разполага с необходимите ресурси и за в бъдеще, като главните от тях са наличието на работна ръка и работата с външните пазари. Голямо влияние оказват чуждите инвестиции, които са преобладаващи в общо направените в общината. Голямо е значението и на производството на хранителни продукти – хляб, месо, мляко, сирене, консерви и безалкохолни напитки. Преработката на тютюн си остава традиционно за общината. На територията на общината оперират 6 големи фирми – тютюнотърговци. С добри перспективи за развитие, имайки в предвид местните ресурси, е производството на дървен материал и дървообработването. За неговото развитие е необходимо създаването на подходящи мощности с приоритет – износ на готова продукция. Сега дървеният материал се изнася за вътрешността на страната и в чужбина, като дървесината не се преработва дълбочинно в региона. На територията на общината има няколко малки дървопреработвателни и мебелни фирми, които при по-голяма инициатива и благоприятна бизнес среда имат фактическа възможност да разширят производството си, тъй като съществува необходимата суровинна база. Анализът на ситуацията показва, че местната икономика се крепи предимно на леката и преработвателната промисленост, за които следва да се създадат предпоставки за развитие.

6.4.2. Перспективи

За подобряване конкурентоспособността на местната икономика е необходимо обновяване на материалната база, внедряване на нови технологии, развитие на малък и среден бизнес с възможности за привличане на нови инвестиции. Създаването на индустриални паркове, отредени

за производствени нужди и изграждането на съответната техническа инфраструктура следва да се планира в новоизградени специализирани зони. Те следва да създадат предпоставки за развитие на модерни производства и представляват важен инструмент на регионалната и устройствената политика за привличане на бизнес инвестиции. В някои случаи местната власт може да предоставя недвижима собственост (напр. земя и сгради) за настаняване на малките и средни предприятия на местни и чужди инвеститори в тях. Подобен пример в тази посока е проект BG2005/017-586.04.01 „Развитие на индустриалните зони“, с който общината цели да сложи началото на изграждането на една модерна производствена зона на мястото на бившите казарми. В регулационните граници на селските места също съществуват свободни терени за изграждане на малки предприятия с незамърсяващи производства. Бившите стопански дворове на ТКЗС (по-голямата част от тях извън регулацията на населените места) с техния сграден фонд са пример за малки производствени зони, в които да се развива частно и кооперативно производство и преработка на селскостопански суровини.

6.4.3. Изисквания към плана ОУПО

Горните обстоятелства предопределят набор от изисквания към ОУПО. Той трябва да предложи териториална организация на приградски и главно междуселищни производствени зони за малки и средни предприятия, целящи стабилизиране на работната сила на селата и на миграционните процеси. За целта е необходимо ОУП на общината:

- да определи по местоположение и разновидност редица локализации, като в отделни случаи може да се посочи и отраслов профил на зоната, с оглед съблюдаване на изисквания от санитарно-хигиенно естество. За осигуряване на условия за провеждане на общинската политика, местоположението да бъде съобразено с наличието на поземлени имоти – общинска собственост;
- Новопредвидените урбанизирани територии, предназначени за производствени и складови дейности да се съобразят с вече настъпилите промени в предназначението на земеделските земи. Да се ограничи до максимална възможна степен включването на високотехнологични земеделски земи и горски територии;
- При наличие на наднормен шум или замърсяване на въздуха с Правилата за прилагане на плана да се изисква от последващите подробни устройствени планове, обектите да се ситуират така, че необходимият сервитут да бъде в обхвата на промишленото съсредоточие;
- ОУПО следва да предложи подходяща организация на техническата инфраструктура в промишлените територии, с цел привличане на нови инвеститори;
- Друга важна задача на ОУПО е да предвиди осигуряването на пряка връзка между производствените съсредоточия и републиканската пътна мрежа, без преминаване през населени места или селищни образувания за отдиш;
- С оглед на екологичното и устойчиво развитие на общината да се предвиди изолационно озеленяване в контактните зони.

6.5. Туризм

6.5.1. Туристически ресурси и инфраструктура

Според общинския план за развитие община Гоце Делчев има благоприятни условия за развитие на туризъм. Стратегическият документ посочва, че на територията потенциал за развитие имат краткосрочният активен отдиш, маршрутно-познавателният, културно-исторически, ловен, бизнес туризъм и крайпътното туристическо обслужване.

Ресурсите, с които разполага общината за изпълнение на тази задача са:

- Природното богатство на защитените природни обекти и територии: Национален парк „Пирин“, местността „Момина клисура“, природен резерват „Ореляк“, природните забележителности „Купена“ и „Пиростията“, река Места и десните й притоци Туфча, Неврокопска и Каменица, „Водопад – Туфча“, високопланинските Пирински езера „Брезнишки“ и „Корнишки“, изкуствените водоеми и минерални извори „Баничански“, „Мусомишки“, в м. „Топлика“, Чинарбей и природен резерват „Алиботуш“ (община Хаджидимово) са ресурси за познавателен туризъм.
- Културно-историческото наследство, представено от паметниците на културата: църквите „Свети Архангел Михаил“, „Успение Богородично“, „Св. Кирил и Методий и Св. Пророк Илия“, „Св. Николай Чудотворец“, „Успение Богородично“

(с. Делчево) и манастирът “Животоприемни източник” са ресурс за развитие на църковно-културен туризъм, а късноантичните и средновековни крепости Момина кула и Судин град (с. Мусомища) заедно с Общинския исторически музей са ресурс за развитието на културно-исторически туризъм.

- Дивечовъдните участъци Блатата и Черна река в Държавно горско стопанство (ДГС) „Катунци” и дивеча в тях, както и река Места и рибарниците в ловно стопанство „Св.Марина” се оценяват като ресурс на ловния туризъм.
- Значителните туристически потоци, преминаващи през общинската територия и през Граничния контролно-пропускателен пункт Илинден (наречен и ГКПП Гоце Делчев - Драма).

Наличната туристическа инфраструктура е представена от скромнен леглови фонд в хотелите и места в ресторантите и другите заведения за обществено хранене.

Стратегическите документи сочат и други слаби страни, причина за моментното незадоволително състояние на отрасъла. Между тях са липсата на добра свързаност и достъпност на мрежата от градове и обектите на културно и природно наследство и отсъствието на подходяща среда и атракции за посрещане на туристите.

6.5.2. Възможности за развитие

Оценката на потенциала на туристическите ресурси на общината дава основание да се очаква развитието на туризъм в мащаби, които да го определят като самостоятелна дестинация на регионалния, националния и международния туристически пазар.

За да се реализира потенциалът на туристическите ресурси с природен характер следва да се изгради подходяща приемна инфраструктура. Курортната месност Попови Ливади е удобен изходен пункт за Ореляк и билото на Дебели рид, от там минава международния планински маршрут Е-4 (Пиренеите-Пелопонес).

Рибарниците, разположени на река Места са място за почивка на водолубивите птици по време на миграция и са чудесно място устройване на съоръжения с уреди за наблюдение на уникалното орнитологично богатство.

Национален парк „Пирин” и резерват „Ореляк” представляват изключително ценен ресурс за развитие на познавателен и еко-туризъм.

Културно-историческото наследство е разглеждано като част от един значителен ресурс в регионален и национален мащаб. *Нематериалното наследство* - традиционни празници и фолклор, чествани в общината (Бъдни вечер и Коледа, Великден, Лазаруване, Сирница, Бабугери и др.) и специфичните занаяти като възможност за развитие на съответните форми на алтернативен туризъм.

ГКПП Гоце Делчев – Драма и ГС „Катунци” предлагат отлични условия за развитие на организиран международен ловен туризъм.

6.5.3. Изисквания към ОУПО

Реализирането на потенциала на туристическите ресурси на общината предявява към Общия и устройствен план следните основни изисквания:

- с устройствените си предвиждания, правила и нормативи планът да осигури в максимална степен едновременно социализацията и опазването на всички ценни природни и антропогенни дадености – природозащитени обекти, културно-историческо наследство;
- да създаде условия за развитие на териториите, подходящи и привлекателни за разполагане на инфраструктура, обслужваща курортния туризъм и отдиha – хотели, почивни станции, както и вили, организирани в селищни образувания;
- да определи териториите, подходящи за развитие на нови селищни образувания с курортно предназначение и да въведе (чрез Правилника за прилагане на плана) правила и нормативи за устройството и застрояването им, които да гарантират недопускане на експлоатационно пренатоварване, неконтролно ползване на ресурса, необратими промени в естествената среда всякакъв вид замърсяване от човешки дейности, включително с наднормен шум;
- развитието на инфраструктура на търговията, услугите и спорта в локализационен аспект да отчита териториалното разположение на средоточенията на туристическа и курортна активност в и извън общинските граници, а така също и преминаващите магистрали и други републикански пътища, с оглед увеличаване на обслужвания контингент, в т.ч. и транзитните потоци;

- да подобри свързаността и достъпността на мрежата от градове и обекти на културното и природно наследство с TEN-T мрежа (трансевропейска транспортна мрежа);
- да предвиди развитие на транспортната и друга техническа инфраструктура, осигуряваща качествено обслужване на туристическите обекти и на населените места и селищните образувания за настаняване и друго обслужване на туризма и отдиha, както и с курортните дестинации в и извън границите на общината;
- при определяне приоритетите и последователността на реализацията на предвидените в плана мероприятия с публичен характер, основно – за доизграждане и модернизация на техническата инфраструктура, сред критериите да се включи и потенциалът на отделните населени места, селищни образувания или обекти като база и стимулатори за развитие на рекреацията и туризма.

6.6. Търговия и услуги

6.6.1. Състояние и проблеми

В търговията функционират повече от половината от активните фирми в община Гоце Делчев. Те ангажират около 15% от работещите. На територията на общината има регистрирани търговски обекти за хранителни и нехранителни стоки, домашна техника и електроника, както и фирми, предоставящи различни видове услуги на населението. В останалите населени места функционират по няколко хранителни магазини и кафе аперитиви, осигуряващи обслужването на населението с продукти от първа необходимост и приятното прекарване на свободното време.

Външната търговия, ориентирана предимно към Гърция и Македония се осъществява основно от фирми, заети в дърводобива. Силна експортна политика имат и фирмите от леката промишленост. Произведената селскостопанска продукция се реализира предимно на вътрешния пазар. Тенденцията е да се изградят тържища, на които местните производители да реализират своята продукция. Създаване на условия за предлагане и изкупуване на селскостопанската продукция като пазари, тържища, изкупвателни пунктове и други ще подобри достъпа на производителите до нови пазарни ниши.

6.6.2. Перспективи

Близостта на Република Гърция е добра предпоставка за развитието на европейско и междуобщинско териториално сближаване чрез подпомагане на трансграничната търговия и създаване на отраслови клъстери. В българския си вариант кластерът е обединение на група фирми, работещи в географска близост и в един и същи бранш, които обвързват дейността си, за да си сътрудничат и да се допълват взаимно. Целта на клъстера е от свързани предприятия да се получи по-голяма ефективност и пробив на чужди пазари. По предварителна оценка, икономическата структура на община Гоце Делчев предполага обособяването на няколко клъстера в секторите на горското и селското стопанство, и текстилната промишленост. Например добре развитата дърводобивна промишленост предразполага към продължаване на преработка на дървесината в продукти, а отпадъците в биомаса. В този контекст междуотрасловите връзки (дърводобив – преработвателна промишленост – търговия) са много обещаващи. Съществува голям потенциал за бъдещето им развитие и за по-силна експортна ориентация на икономиката.

От гледна точка на бизнеса, изградеността на основната инфраструктура и качеството на предлаганите от нея **услуги**: транспортни, съобщителни, доставка на вода, електрическа енергия, газоснабдяване, канализация, пречиствателни станции т. н., се разглеждат като базово, задължително условие за развитието на икономиката и привличането на инвестиции в общината. Това налага устойчиво развитие на различните видове инфраструктура. Допълнителните услуги като финансови, застрахователни, административни, здравни, образователни и други спомагат за повишаване стандарта на живот на населението и играят стимулираща роля за развитие на бизнеса.

Дейностите в сферата на търговията и услугите се вписват сред онези, които определят развитието на общината като:

- обогатяват стопанския потенциал на общината и осигуряват допълнителни свободни работни места;
- осигуряват повишаване качеството на живот на населението, респ. допринасят за стабилизирането на селищната мрежа и развитие на отдалечените части на територията чрез балансирано отчитане на интересите на големите и малките население места.

6.6.3. Изисквания към ОУПО

Планът трябва да осигури условия за реализация на заложеното в ОПР развитие на сектора, като предложи подходяща териториална организация чрез посочване на локализации край и извън населените места за формиране на селищни образувания – съсредоточия за търговско и друго обслужване.

В зависимост от разположението и адресирания контингент, в тях ще се развива ежедневно, периодично или епизодично обслужване, търговия на едро и пр. Така, освен териториално насочване в зоната около общинския център и главните комуникационни трасета, планът следва да предложи локализации и във вътрешността, с оглед подобряване на обслужването на цялата общинска територия, в частност – на малките населени места със затруднено обслужване, както и на прилежащите територии в съседни общини. Локализирането на тези дейности да се търси във връзка със средищните селища, както и в удобна близост (връзка) до прилежащите икономически зони.

6.7. Строителство

6.7.1. Обща характеристика

Тежката икономическа криза през последните години засегна най-вече строителния сектор. Макар и с намаляващи мащаби, строителната активност в региона ще продължава да бъде генератор на стопанска активност, създаваща работни места. На територията на общината функционират фирми за гражданско и промишлено строителство, производствени предприятия за изработка на алуминиева и PVC дограма, дърводелски услуги, арматурни дворове и др.

Водещи фирми в строителния сектор са:

- „Сградостроител“ АД - комплексно изграждане на жилищни, административни, обществени сгради, реконструкции;
- „Шербетов –М“ООД - Отоплителни и ел. инсталации, промишлено строителство;
- „Хидрострой Юг 97“ООД - промишлено строителство, напояване и хидромелиорации;
- „Сиконко холдинг“АД – промишлено строителство;
- ЕТ "Астер - С" - проектиране, строителство, производство на строителни материали, дизайн от мрамор и цветя, изграждане на зелени площи, цветопроизводство.

6.7.2. Перспективи

По отношение на определени населени места в общината следва да се приложат специфични мерки за тяхното физическо обновление и благоустройство за изграждане на привлекателна градска среда, което от своя страна ще доведе до бъдещи инвестиции и ново развитие. Това могат да бъдат дейности по рехабилитация на стари административни, производствени и селскостопански зони и подобряване на средата в селските квартали. Възстановяването на сградния фонд следва да осигури защита и обновяване на сградите, обществените площи, запустялите и замърсените терени; опазване на историческото, културното и природното наследство, създаване на устойчиви работни места, интеграция на възрастните хора, подобряване на сигурността и предпазване от престъпността, подобряване на общественото осветление, теленаблюдение, намаляване на натиска върху незастроените терени. Богатият потенциал на туристическата индустрия следва да бъде развит като се увеличи капацитета на легловата база и заведенията за обществено хранене. Обновената туристическа материално-техническа база и близостта на ГКПП „Илинден“ ще развие вътрешния и международния туризъм в следните направления: ловен, познавателен, исторически и бизнес туризъм, краткосрочен активен отдих и крайпътно туристическо обслужване.

Доизграждането и поддържането на техническата инфраструктура (пътна мрежа, ВИК мрежа, депа за битови отпадъци, пречиствателни станции и колектори и т.н.), както и на материалната база на социалната инфраструктура (места за спорт, отдих и културни занимания) ще спомогне за откриването на допълнителни работни места в строителния сектор и ще подобри условията за живот на хората в общината.

Наличието в района на полезни изкопаеми, които се използват в строителството като например мрамор и гнайс, е друга добра предпоставка за развитието на сектора.

Строителният сектор следва да осигури също така подходяща база за дейностите в полза на околната среда, които се изразяват в :

- намаляване и обработка на отпадъците чрез селективно събиране и обработване;
- преработване на горски и селскостопански отпадъци и влагането им в производството на енергия и биогорива;
- ефикасно управление на водите;

- използване на възобновяеми енергийни източници чрез изграждане съответните енергийни съоръжения.

Районът има значителен потенциал за широко използване и на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ). Общината се намира в зона с интензитет на слънцегрееене около средния за страната, поради което е подходящо изграждането на системи от слънчеви колектори и фотоволтаични инсталации. Освен слънчев общината разполага и със значителен воден ресурс. През територията ѝ преминава река Места и нейните 13 притока, на които вече са изградени водноелектрически централи. Такива са ВЕЦ „Топлика“ – с.Мусомища, ВЕЦ „Пирин Ват 1“ и „Пирин Ват 2“ – с.Брезница, МВЕЦ „Костена“ – с.Брезница, МВЕЦ „Каменица“ – с.Буково, МВЕЦ „Янкулица“ – с.Брезница.

6.7.2. Изисквания към ОУПО

Устройствената проблематика, свързана с развитието на отрасъла, включва определянето на режими, с които да се осигури ненарушаване на общата екологична обстановка и жизнените условия в населените места, респ. предпазване от компрометиране и унищожаване на ценни ресурси, подходящи за развитието на други обществено значими дейности. С оглед на това с ОУПО следва:

- да се елиминират възможностите за неблагоприятно съвместяване (въздействие) на дейности по събиране на отпадъци, изгаряне на ТБО и др. с чисти производствени дейности, обществено обслужване или обитаване;
- да се осигурят възможности за ограничаване интензивното преминаване през населените места на транспортна техника, обслужваща производствените дейности и транзитния трафик;
- да се ограничи в максимална степен включването на висококатегорийни земеделски земи в други видове територии, различни от земеделските;
- да осигури развитие на туристическия сектор (материална база и техническа инфраструктура) без нарушаване на природните ценности - уникалните екосистеми и ландшафти;
- да се предоставят възможности за застрояване с нови екологични материали и технологии в териториите с териториалноустройствена защита.
-

VII.СЕЛИЩНА МРЕЖА И НАСЕЛЕНИ МЕСТА – СЪСТОЯНИЕ И УСТРОЙСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ

7.1. Селищна мрежа

7.1.1. Общи данни за селищната мрежа

Гъстотата на селищната мрежа в общината е 3 населени места на 100кв.км. Тя е ниска в сравнение със средната за страната (4,8).

Средното разстояние между селищата е 10,4 км. Поради специфичната теренна конфигурация, средното разстояние дава представа за комуникативността на мрежата. Връзките са затруднени. Най-близко разположеното до Гоце Делчев селище е Мусомища, а най-отдалеченото – Буково.

7.1.2.Структура и функционални характеристики

Населените места в общината, с оглед доминиращият функционален профил, могат да бъдат обособени в три селищни зони:

- *първа селищна зона* обхваща селата и общинския център в южната част на общинската територия. Според категоризацията на населените места по броя на населението е съставена от ” много малки села” – Делчево и Добротино, „средно” – Борово, „голямо” – Мусомища и град Гоце Делчев, който е от категорията ”малки градове”.
- *втора селищна зона* – селата в северната част на територията. В зоната попадат „малки и средни села”.

7.1.3.Изисквания по отношение на стабилизирането на селищната мрежа

Стабилизирането на селищната мрежа следва да се основава на предимственото развитие на средишни селища, които обединяват групи от села с общ потенциал за развитие и следва да се

утвърждават като вторични центрове на общината. В този смисъл планът следва да определи набор от средищни селища, основавайки се на стопаското и социално развитие, демографското състояние, инвестиционната активност и др. показатели, обосновани в методическия подход при планирането.

Така стабилизирането на селищната мрежа следва да се свърже със създаването на устройствена основа за максимално запазване и ползване по предназначение на ценния земеделски поземлен фонд, със засиленият инвестиционен интерес за ново строителство в населените места и за урбанизация на прилежащите им територии за обитаване и рекреационни функции, докато допринася за социално-икономическото развитие.

Урбанизацията следва да се основава и на развитие на населените места и/или създаване на нови урбанизирани територии – селищни образувания, предназначени за производствени дейности и смесени производствени и складови дейности.

7.2. Населени места

7.2.1. Общи данни - състояние и проблеми

На територията на общината са разположени 11 населени места, в т.ч. гр. Гоце Делчев и 10 села. В следващата таблица са представени данни за тяхната територия, население и категория, съгласно параграф 1 от допълнителните разпоредби на Наредба 7 на МРРБ от 2003г.

ЕКАТТЕ	Населено място	Площ (ха)	Население	Категория
02600	Баничан	1416	645	Малки села
05606	Борово	1029	1148	Средни села
06306	Брезница	10483,7	3247	Големи села
07003	Буково	2385	879	Малки села
17347	Господинци	1402,4	447	Малки села
17395	Гоце Делчев	3469,7	20023	Малки градове
20585	Делчево	4153,5	69	Много малки села
21680	Добротино	3904,8	39	Много малки села
38666	Корница	6913,4	1636	Средни села
44416	Лъжница	2750,3	1424	Средни села
49432	Мусомища	2766	2251	Големи села
	ОБЩО	40 646,8		

7.2.1.2. Изграденост на населните места

Степента на изграденост на населените места е сравнително добра, при общо добро състояние на сградния фонд (основно жилищни сгради), особено в общинския център. Преобладаваща част от застрояването е с малка височина, като само в гр. Гоце Делчев има концентрация на жилищни сгради и обществени сгради (в централната зона на града) с повече от три етажа. Делът на паянтовите сгради е под 0.9% като постоянно намалява, поради новото строителство, съобразени с действащите технически норми.

Описаната тенденция стимулира развитието на посочените населени места, но предопределя и набор от изисквания по отношение благоустрояването и инфраструктурното им обзавеждане, както и към условията за транспортен достъп и обслужването с обществен транспорт.

По отношение сградите с обществени функции, за нуждите на ОУПО е необходимо да се посочи, че част от бившите училищни сгради, както и други общински сгради в селата, не се използват и се рушат, но общността оценява потенциала им за поемане на нови публични функции, стимулиращи местното развитие.

Състоянието и потребностите за развитие на социалната и техническата инфраструктура по компоненти са описани подробно в раздели VIII, IX, X на настоящите изисквания. По-долу в този раздел те са разгледани само в контекста на непосредственото им отношение към ежедневната организация на жизнедейностите на по-големи части от населението и значението им на фактор, допринасящ за виталността на селищата, респ. за стабилността на селищната мрежа.

7.2.1.3. Състояние на социалната инфраструктура в населените места

Понастоящем обектите на социалната инфраструктура почти изцяло са разположени в границите на населените места. Степента на развитост и функционирането им е силно повлияно от териториалната близостта на областния град Благоевград, както и близостта на гр. Кавала, Гърция. Значителен дял от здравното, образователното, деловото, търговското обслужване, както и постоянното, така и на приходящото население на община Гоце Делчев, се извършва в областния център.

Инфраструктура на здравеопазването, образованието, културата и спорта - за повече подробности виж т. 8.1., т.8.2., т. 8.3., т.8.4.

7.2.1.4. Състояние на техническата инфраструктура в населените места

Населените места в общината са снабдени с електроенергия, но преносната мрежа ниско напрежение е в неудовлетворително състояние – в по-голямата си част е въздушна и с недостатъчна преносна възможност. Недостатъчни за нарастващото потребление са трафопостовите, особено в населените места с активно ново строителство.

Всички селища имат не напълно изградени вътрешни водопроводни мрежи и водоеми, но в преобладаващата част тази инфраструктура е амортизирана, което е причина за висок процент загуби на вода и чести аварии.

Населените места в община Гоце Делчев имат много добра степен на изграждане на канализационна мрежа. Част от тази мрежа е амортизирана и/или с недостатъчен капацитет. (виж и р-л X).

7.2.1.5. Благоустроеност на населените места

Степента на изграденост и благоустроеност на уличната мрежа в населените места като цяло е задоволителна (виж и р-л IX).

7.2.1.6. Междуселищни пътни връзки и транспортно обслужване

Състоянието на междуселищните и трансграничните пътни връзки в общината, както и осигуреността с удобен обществен транспорт, представляват фактори на развитието на населените места със социално, икономическо и екологично значение. (виж и р-л IX „Транспортна инфраструктура“).

7.2.1.7. Осигуреност на населените места с устройствени планове.

Устройствените планове на преобладаващата част от населените места в общината (с изключение на този на град Гоце Делчев), са създадени при нормативни, а също и социално-икономически условия, различни от настоящите.

7.2.2. Изисквания към ОУПО относно устройството на населените места

При устройството на населените места с плана следва да се обосноват потребностите от тяхното териториално развитие, като основен теренен резерв за териториално развитие следва да се считат инфраструктурно осигурени терени, както и такива с характеристики, подходящи за застрояване и за инфраструктурно обзавеждане.

Перспективното развитие на населените места да се определя на база капацитета на териториите, при спазване на оразмерителните параметри за отделните устройствени зони и територии.

Жилищните устройствени зони се устройват съгласно чл.14, ал.1 от Наредба 7/2003 на МРРБ, в зависимост от вида на населеното място.

С ОУПО да се определят подходящи територии в селищна среда за вискокатегорийно обитаване в индивидуални поземлени имоти.

По отношение на общинския център ОУПО следва да се съобразява с предвижданията на действащия цялостен подробен устройствен план на града, като посочва местата и предписва вида на необходими негови изменения в случай, че такива се окажат наложителни вследствие на настъпили промени във фактическата обстановка, във връзка със заявени крупни инвестиционни намрения, вписващи се в цялостната планова концепция и представляващи обществен интерес, както и по други устройствени съображения, обосновани с проектните решения на ОУПО.

Да се предвиди разширяване на спектъра от функции в малките населени места, напр. изграждане обекти за социални грижи.

В предвижданията на ОУПО за всички населени места е необходимо да се предвиди (до)изграждане на техническата, в т.ч. довеждаща пътна инфраструктура, както е посочено в съответните раздели по-долу.

ОУПО следва да предвиди актуализация на плановата основа за устройство на населените места (ниво ПУП), с оглед приложимостта на действащите планове и при отчитане на инвестиционната активност. Изискванията към последващото подробно устройствено планиране са описани по-долу, в т.12.2. По отношение плана на гр. Гоце Делчев, в ОУПО може да предприше изменение на ЗРП в определени негови части, ако такава потребност възникне в следствие предвижданията на общия план.

Определянето с плана и изпълнението на устройствените и благоустройствени мероприятия, представляващи общинско задължение, са инструмент за стабилизиране на селищната мрежа и за осигуряване баланс в развитието на отделните части на общинската територия. В този смисъл окончателният проект следва да посочва и последователност (приоритетност) на изпълнението на описаните мероприятия в рамките на периода на действие на плана.

7.3. Селищни образувания и земи по § 4 на ЗСПЗЗ

7.3.1. Изводи и изисквания към ОУПО

Проучените данни и обобщения дават основание за следните изводи:

- значителна част от земите по § 4 от ЗСПЗЗ са със статут и се развиват като урбанизирани територии - селищни образувания;
- селищните образувания от тази група са концентрирани в най-атрактивните части на общината – в близост до общинския център. С това си разположение те представляват част от инвестиционно атрактивни територии, респ. от по-обширни съсредоточия на урбанизация, която протичайки спонтанно генерира предизвикателства към цялостната устройствена политика. Тези предизвикателства са свързани от една страна с адекватно управление на процесите на планова основа, гарантиращо опазването на ресурсите и на устойчивостта на системите, и от друга страна с инфраструктурно осигуряване на жизнейностите в рамките на публичното задължение.

С устройственото зонироване и правилата и нормативите за прилагане, ОУПО следва да параметрира възможното териториално развитие, както и устройството на селищните образувания, с оглед опазване на екологичните и естетическа качества на околната среда и устойчивостта в развитието на системите и недопускане на свръхурбанизация на тези най-атрактивни части от общинската територия. За целта да се прилага принципът на ”прекъсната урбанизация”.

По отношение на останалите земи по § 4, с разработването на ОУПО следва да се установи моментното състояние на функционалното използване, степента за застроеност на поземлените имоти и заявления инвестиционен интерес и на база обективни критерии, да се запази начинът на земеползване или се предвиди промяна в предназначението, като се въведат правила и нормативи за допустимото строително усвояване за новите функции.

За двете групи територии, в зависимост от тяхното бъдещо предназначение, планът следва да предвиди и съответно развитие на довеждащата техническа, в т.ч. и транспортна инфраструктура.

VIII. СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

8.1. Инфраструктура на здравеопазването

Здравното обслужване на населението се осъществява от Многопрофилна болница за активно лечение гр. Гоце Делчев, представляваща три сгради: две болнични и една административна. В структурата ѝ са включени следните отделения: реанимация, АГ, неонатология, хирургия, травматология, неврология, вътрешни болести, детско отделение, инфекциозно, нефрология, център за хемодиализа, клинична лаборатория, микробиологична лаборатория и рентгенология. Обслужващият персонал е на ниво и е достатъчен.

В общината функционира и звено за бърза и неотложна помощ. В отдалечените села и тези без лекарски практики навременното осигуряване на спешна здравна помощ е затруднено. Има още три медицински центъра.

Доболничното обслужване се осъществява от 26 лекарски практики, от които 20 в града и 6 в селата, 24 стоматологични практики, 1 общински.

Достъпът до здравни услуги е проблем за голяма група от населението без здравно осигуряване, особено в селата.

В Домашния социален патронаж са обхванати 200 души, предимно възрастни хора, които получават по домовете си топла и питателна храна. В гр.Гоце Делчев работи Дневен център за деца с увреждания.

Основен проблем, задържащ развитието, увеличаването и разнообразието на социалните услуги на територията на община Гоце Делчев е недостигът на финансови средства. Потребителите на социални услуги са в основната си част възрастни хора с ниски доходи, хора с увреждания и в неравностойно положение и не са в състояние да покрият разходите по своята издръжка.

8.2. Инфраструктура на образованието

Община Гоце Делчев разполага с достатъчна мрежа от учебни заведения, с оптимална за досегашните потребности структура за общо образование.

Предучилищно образование:

В общината има 1 ясла и 10 детски градини, от които 5 ОДЗ и 5 ЦДГ, описани подробно в таблицата по долу.

Физическото състояние на фонда по експертна оценка не е задоволително, почти всички се нуждаят от основен ремонт. От обновяване се нуждае и материално-техническата база.

№	ЦЕНТЪР	НАСЕЛЕНО МЯСТО
1	Детска ясла №1 „Пролет”	Гр. Гоце Делчев
2	ОДЗ №1 „Калинка”	Гр. Гоце Делчев
3	ОДЗ №2 „Джани Родари”	Гр. Гоце Делчев
4	ОДЗ №3 „Детелина”	Гр. Гоце Делчев
5	ОДЗ „Еделвайс”	Гр. Гоце Делчев
6	ОДЗ „Пролет”	С. Мусомища
7	ЦДГ №1 „Снежанка”	Гр. Гоце Делчев
8	ЦДГ №4 „Радост”	Гр. Гоце Делчев
9	ЦДГ №5 „Брезичка”	Гр. Гоце Делчев
10	ЦДГ №6 „Слънце”	Гр. Гоце Делчев
11	ЦДГ „Щастливо детство”	С. Корница

Общообразователни училища:

На територията на общината функционират общо 15 общински училища, от които 9 основни (гр. Гоце Делчев, с. Буково, с. Борово, с. Корница, с. Лъжница, с. Баничан, Мусомища), 1 среднообщообразователно (с. Брезница), 1 профилирана гимназия (гр. Гоце Делчев), 2 професионални гимназии в гр. Гоце Делчев, 1 помощно училище за обучение и възпитание на деца със специални образователни потребности в гр. Гоце Делчев и Дом за отглеждане и възпитание на деца лишени от родителска грижа в общинския център. Училищата в по-малките населени места са затворени, поради намаляване броя на учениците и в съответствие с възприетия в държавата подход за организация на началното и основното образование. Началното и основното образование се осигурява в средишни училища в посочените места, като ежедневният транспорт до тях се осигурява с училищни автобуси. Част от учащите се в началния и основния курс, както и преобладаващата част от средния курс, приходят или в общинския или в областния център, като организацията на придвижването е индивидуална.

8.3. Обекти на културата

Местаната инфраструктура на културата е представена от 9 читалища, всяко от които е ревностен пазител и продължител на родната традиция. Самобитните фолклорни състави към тях са търсен и предпочитан участник в национални и международни фестивали. На територията на община Гоце Делчев функционират Дом на културата и Районен исторически музей. Градската библиотека разполага със 150 хил. тома литература. Неврокопският ансамбъл отдавна е получил признание в страната и чужбина, а Неврокопският танцов ансамбъл и Николина Чакардъкова по блестящ начин популяризират фолклорното богатство на този край.

Богата и разнообразна е художествената самодейност в читалищата на селата. Традиционни и изключително успешни са изявите им в регионални и национални събори и фестивали.

Районният исторически музей е едно от най-посещаваните места в града, особено за неговите гости от страната и чужбина. На него ще се разчита и занапред да играе първостепенна роля в развитието на културния туризъм в общината, за съхраняване и популяризиране на материалната и духовна култура на населението от региона.

8.4. Обекти на спорта

В община Гоце Делчев съществуват богати спортни традиции. Градът е един от водещите в хандбала, футболът заема престижни позиции във всички възрастови групи. Борбата продължава да е водещ спорт, особено сред децата и младежите от селата.

Спортната база непрекъснато се обогатява и подобрява. Позабравени и нови спортове набират скорост – баскетбол, карате, тенис и др. С изграждането на спортната зала ще се открие възможност градът и районът да се превърнат в място, където да се провеждат подготвителни лагери и спортни състезания от вътрешния и международен календар.

Така общата оценка по отношение съществуващата инфраструктура на спорта в общината е, че тя е развита в необходимата степен и осигурява пълноценни условия за спорт на местното население, както и допълнителни атракции за отдиха и туризма, но проблем са финансовите средства. Спортните обекти и съоръжения се нуждаят от поддържане и ремонт, като се включат в списъка на общинска собственост поетапно, а някои от тях да се предложат на концесия на инвеститори и спомоществатели.

8.5. Изисквания към териториалната организация на социалната инфраструктура

На общинско ниво планът следва да предложи модел на териториална организация на социалната инфраструктура, създаващ условия за укрепване на селищната мрежа и за стимулиране развитието на средишните селища. Важен аспект на тази задача е общественото обслужване на териториите с концентрация на селски населени места с ограничен демографски потенциал, в които ежедневно и периодично обслужване е затруднено или въобще липсва.

Следва да се осигурят и устройствени условия за развитие на обслужването, предлагано на тразитно преминаващите потоци и на временно пребиваващите в общината и региона контингенти, предвид социално-икономическото значение на отрасъла за местната общност, както е посочено в ОИПР.

В плана, респ. правилата за прилагането му, да се предложи рефункционализация на обекти от социалната инфраструктура с отпаднало първоначално предназначение, напр. неизползвани сгради на селските училища, респ. настаняване в тях на други подходящи обекти със социално предназначение.

IX. ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА

9.1. Пътна инфраструктура

Главната пътна връзка на Община Гоце Делчев с останалата част на страната се осигурява от второкласен път II-19 от националната пътна мрежа и от международния път E79 /преминаващ през Благоевград/, като най-кратката връзка с E79 е осигурена чрез третокласен път III-198. Връзката между община Гоце Делчев и съседните гръцки общини се осъществява чрез ГКПП Илинден – Ексохи. Отворената пътна връзка със съседна Гърция оживява общината в икономическо отношение като създава възможност за преки инвестиции от гръцка страна. Разстоянието до ГКПП Илинден е около 10 км, което дава възможност за износ на продукцията при сравнително ниски транспортни разходи. Откриването на пътната връзка стимулира развитието на производства и дейности, обслужващи пътникопотока, товаропотока, движението на капиталите и услугите. Очаква се това да доведе до увеличаване заетостта и доходите на населението. Най - силно ще е влиянието за тези територии на общината, които са около първокласния път, където земите ще са особено атрактивни с оглед възможност за изграждане на съпътстваща обслужваща инфраструктура – хотели, ресторанти, сервизни бази.

С над общинско значение е и пътят Гоце Делчев – Разлог – Симитли, който осигурява връзката с областния център Благоевград и столицата София. Пътят е част от републиканската мрежа и е в добро техническо състояние.

Общинската пътна мрежа е с обща дължина 20 километра, допълнително съществуват пътища с филц и каменна настилка. Гъстотата на пътната мрежа е 240.17 км/1000 кв.км, което е значително под средните стойности за страната (330 км/1000 кв. км.). Пътищата от общинската пътна мрежа са в сравнително добро състояние, макар че липсват достатъчно средства за ремонт и инвестиции. Предстои да бъде изпълнен проект за реконструкция на Градски парк, благоустрояване на междублоково пространство (зелена площ) и рехабилитация на 25 градски улици.

9.2. Масов обществен пътнически транспорт

Транспортното обслужване на населението е с автобусен транспорт, който е и единствен за общината и района, и е добре организиран, поето от частни фирми. От гр. Гоце Делчев за страната ежедневно тръгват 11 автобуса по основни направления София, Пловдив, Благоевград и Петрич. Отделно от тях още 14 автобуса от съседните общини преминават през гр. Гоце Делчев в тези посоки. Всяко селище от общината има редовна автобусна връзка с общинския център.

Градски транспорт и таксиметров превоз има само в гр. Гоце Делчев. Повечето от големите фирми разполагат със свой автобусен превоз или ползват специализиран превоз за своите работници.

9.3. Железопътен транспорт

На територията на общината няма изградена железопътна мрежа. Най-близките жп точки са с. Добринище – 42 км (крайна гара на теснолинейния жп път Септември - Добринище) и гр. Сандански – на 65 км. Връзката с железопътния транспорт е относително отдалечена, като 60 км. делят общинския център от международния път София – Кулата – Солун.

9.3. Въздушен транспорт

На територията на Община Гоце Делчев няма действащи летища, но чрез шосейните си пътища има достъп до националните летища, сертифицирани от международните институции, а след отварянето и пускане в действие на ГККП Илинден и до международните летища Кавала и Солун в Гърция.

На територията на общината има изградено военно летище, което не се използва от 1993 год. Летището е собственост на МО, като общината е предприела стъпки за превръщането му в гражданско летище за обслужване на бизнеса, туризма и селското стопанство.

Разстоянията до летища са:

- летище София - 230 км
- летище Пловдив - 180 км
- летище Бургас - 480 км
- летище Варна - 590 км
- летище Кавала, Гърция - 120 км през ГКПП Илинден
- летище Солун, Гърция - 287 км през ГКПП Илинден

9.5. Воден транспорт

В Гоце Делчев няма действащи пристанища, но чрез шосейните си връзки има достъп до националните речни и морски пристанища, сертифицирани от международните институции, а така също и до близките пристанища на Бяло море в Р Гърция.

9.6. Изводи и проблеми

Територията на община Гоце Делчев е с добра степен на транспортна съоръженост и удовлетворява като количество настоящите потребности. Пътят от висок клас не е изчерпил пропускателната си способност. Не на 100% пътната мрежа в общината е изградена с асфалтова настилка, но немалка част от нея е в недобро техническо състояние. Въпреки добрата гъстотана пътната мрежа, някои важни за общината връзки са затруднен.

Състоянието на транспортната мрежа на общината, установените проблеми и предстоящото развитие на пътните връзки на регионално и национално ниво, мотивират следните изисквания към ОУПО:

- развитието на пътната мрежа да отчете преминаването на Е 79 през територията на общината;
- да се потърсят подходящи локализации на дейностите, обслужващи пътната инфраструктура на коридора и трафика по него;
- да се съобразят и адаптират при необходимост предвижданията за усъвършенстване и доизграждане на пътната мрежа, заложен в предходни планове и проекти. При наличие на вариантни решения, с плана да се обоснове изборът на варианта, допринасящ в най-голяма степен за рационализиране на общинската мрежа;
- да се осигурят допълнителни връзки на локалната с републиканската пътна мрежа;
- проектът за ОУПО да предложи рационализиране на съществуващата пътна мрежа в общината, както и на връзките със съседните общини, чрез изграждане на нови трасетаи/или промяна в класовете на съществуващи;

- да се създаде възможност за подобряване на директните транспортни връзки между населените места в общината и с населени места в съседни общини;

X. ДРУГА ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

10.1. Енергийни системи

10.1.1. Електроснабдяване

Всички селища в общината са електроснабдени. Електроенергийната система е в сравнително добро състояние и може да осигури бъдещото развитие на общината, но при активизиране на икономическото сътрудничество с Република Гърция, свързано с по-сериозна консумация на електрическа енергия, ще се наложи да се извършат проучвания за разширяване на мрежите с високо и ниско напрежение.

Необходима е модернизация и автоматизация на съоръженията /главните трансформаторни подстанции и електропроводи/, за да се осигури по – висока сигурност на захранването на гр. Гоце Делчев и селищата в общината.

Изводи, проблеми и изисквания към ОУПО:

Територията на общината е обезпечена с електроенергия. Мрежата СрН е добре развита и в добро състояние. Недобро е състоянието на мрежата ниско напрежение – в по-голямата си част въздушна и с недостатъчна преносна възможност.

Горните изводи изискват ОУП на общината:

- да изследва необходимостта от реконструкция и изграждане на нови ВЕ, за да се отговори на инвестиционните интереси за изграждане на алтернативни енергийни източници;
- с Правилата за прилагане на ОУПО да се изиска от последващите подробни устройствени планове и схемите на електроснабдяването към тях да предвидят развитието и реконструкцията на мрежата ниско напрежение

10.1.2. Газоснабдяване

На територията на общината не е започнала газификация.

ОУПО трябва да изследва и определи потенциалните територии с възможност за газоснабдяване, трасета на газопроводите и необходимост от изграждане на нови съоръжения.

10.2. Водоснабдяване

10.2.1. Водоизточници и съществуващо водоснабдяване:

Град Гоце Делчев и селата Брезница, Корница, Лъжница, Баничан, Борово и Мусомище се водоснабдяват от главния водопровод, водещ началото си от река Туфча в землището на с.Брезница. Водоснабдяването на другите селища се осъществява на базата на местни водоизточници. Подаваните количества вода са достатъчни за населението. С пускането на Пречиствателната станция за питейни води рязко ще се повиши и качеството на консумираната от населението вода. Вече няма селища, които да са на сезонен режим.

Сериозен проблем е амортизацията на водопроводната мрежа, изградена от азбесто- циментови тръби. Честите аварии са причина за сериозни загуби на вода и лошо качество на услугата.

10.2.2. Изисквания към ОУПО

С ОУПО трябва да се изследва и определи:

- източници – капацитет, състояние;
- резервоари – оценка за достатъчност на изградения обем;
- изследване на необходимостта и определяне места за съоръжения в някои населени места в общината;
- Правилата за прилагане на плана да изискват от последващите подробни устройствени планове реконструкция на разпределителните мрежи в населените места чрез подмяна на съществуващите тръби с подходящи параметри;

10.3 Канализация - състояние и проблеми

Канализационна система има изградена в гр.Гоце Делчев на 95% и в почти всички селища от общината, където варира от 30% до 70%. Единствено селата Делчево и Добротино са без канализация. За съжаление пречиствателна станция за отпадни води липсва.

Напоителните системи, предназначени за поливане на селскостопанските земи са разрушени и в окаяно състояние. Помпените станции на територията на общината са ограбени, напоителните канали са затлачени и за тях не се полагат никакви грижи. Ежегодно намалява територията на поливните площи. Това трагично състояние е сериозен проблем за развитието на селското стопанство в общината.

10.3.1. Изисквания към ОУПО

С ОУПО трябва да се изследва и определи:

- начин на отвеждане на отпадните води от населените места и определяне на места за локални пречиствателни съоръжения;

- главни колектори – капацитет, възможности за поемане на допълнителни натоварвания при необходимост от провеждане на водни количества по-големи от тези в момента, необходимост от нови;

- Правилата за прилагане на плана да изискват от последващи подробни устройствени планове изработване на схеми за канализация на населените места от първи и втори район;

10.4.Общи изисквания към развитието на техническата инфраструктура

Общо принципно изискване към развитието на техническата инфраструктура е отчитането на предпоставящото и лимитиращо значение на част от системите за реконструкцията и интензификацията на урбанизираните територии, респ. за усвояването на нови територии, като двата вида дейности се планират взаимнообвързано. Конкретните изисквания към ОУП на общината са:

- Правилата за прилагане на плана да регламентират условията от инфраструктурна гледна точка за промяна на предназначението на земеделските земи;

- Мрежите да се оразмеряват на базата на възможната емкост на територията, независимо че реалното усвояване или предвиденото натоварване на някои части от територията може да настъпи в по-далечен етап;

Въз основа на анализ на състоянието на мрежите да се определи степента на допустимото строително усвояване на териториите от гледна точка на реална възможност за обезпечаването им с инженерна инфраструктура в периода на действие на плана;

- При необходимост от изграждане на нови (или реконструкция на съществуващи) съоръжения, необходими за функционирането на съответната мрежа, да се предложат подходящи площадки.

XI.СЪСТОЯНИЕ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

11.1.Общи положения

11.1.1. Подход на анализа

Анализът на екологичната обстановка е направен с оглед прилагане на екологични и хигиенни корективи при определянето на бъдещото развитие и функционално използване на територията на общината. За това са анализирани и са очертани по-подробно онези елементни фактори на околната среда, които имат характер на екологични и санитарно-хигиенни ограничители за функционалното използване и застрояването на територията и върху които може да се въздейства с устройствени мерки.

11.1.2. Обща характеристика на община Гоце Делчев

Община Гоце Делчев се отнася към общините с добри екологични условия. На територията ѝ няма крупни промишлени обекти които силно да влошават санитарната обстановка и хигиенни качества на атмосферния въздух, водите и почвата.

11.1.2.Общи изисквания към ОУП на общината

Общото състояние на околната среда на територията на община Гоце Делчев е основание при разработване на ОУП на общината да се акцентира върху превантивните мерки за опазване на околната среда.

Мерки с такъв характер са:

- недопускане на непрекъсната урбанизация и разрастване на урбанизираните територии за сметка на ценни земеделски земи;

- изключване възможността за замърсяване над допустимото на повърхностните и подземните води с непречистени отпадатни води;
- осигуряване и подходящо устройване на буферни зони около защитените територии;
- териториална организация на озеленените площи (естествени и култивирани) с оглед изпълнение на излоационни и защитни функции;
- приоритетно развитие и използване на възобновяеми енергийни източници.

11.2. Атмосферен въздух – състояние и устройствени изисквания по опазването му

Екологичната обстановка в общината като цяло се характеризира с добри показатели по отношение чистота на отделните компоненти на околната среда: атмосфера, води, почва. Утвърдената структура на икономиката не предполага отделяне на вредни емисии в атмосферата. В отоплителните сезони, когато като енергиен източник се използва предимно твърдо гориво, се повишава концентрацията на замърсители във въздуха, но в рамките на допустимото.

През последните години на територията на община Гоце Делчев не са регистрирани вредни емисии от амоняк в атмосферата. Главните източници на замърсяване на въздуха са битовото отопление с твърди горива през отоплителния период, както и автомобилния транспорт. Усилията в дългосрочен план следват да бъдат насочени към намаляване консумацията на твърди горива за сметка на по-качествени горива и алтернативни източници на зелена енергия, както и към повишаване на енергийната ефективност на сградите, което ще донесе за подобряване качеството на атмосферния въздух в урбанизираните територии. Понижаване на нивата на прах и други замърсители в атмосферния въздух може да се постигне и чрез подобряване състоянието на уличните настилки и на организацията на движение на автомобилния трафик. Спазването на установените екологични норми изисква строг контрол върху индустриалните предприятия, емитиращи замърсяващи вещества в атмосферния въздух.

11.2.1 Изводи, проблеми и устройствени изисквания

Високо е нивото на замърсяване на въздуха с прахови частици, основно поради ниското ниво на благоустройство и незадоволителното ниво на подържане на чистота на уличната мрежа и обществените пространства в населените места.

Автомобилният транспорт, индивидуалното отопление на жилищните сгради на твърдо гориво и на обществените сгради, са основните фактори за замърсяване на атмосферния въздух, действащи на обшинската територия.

Горните изводи мотивират следните устройствени изисквания към ОУП на общината:

- Обозначаване върху плана по протежение на съществуващите и проектни автомагистрали и първокласни/главни пътища на изолационни пояси от дървесна и храстова растителност и залагане в Правилата за прилагане на плана на изискване за задължителното им устройване с достатъчна ширина и подходящ вид състав, гарантиращи ефективна изолация;

- Включване в програмата за реализация на плана по т. 12.3 на изискване за разработване на програма за изграждане на система от ветрозашитни пояси;

- включване в програмата а реализация на плана по т.12.3 на изискване за благоустрояване/асфалтиране още през първия етап на улиците в населените места с относително най-интензивно моторно движение.

11.3. Води – състояние и устройствени изисквания по опазването им

11.3.1. Водни ресурси

Районът на Гоце Делчев е един от най-богатите на води райони в България. Главният източник са повърхностните и подземните води.

Реки

Районът лежи изцяло в долината на река Места и нейните притоци. Места извира от южните склонове на Рила планина и в горната си част тече между Рила и Родопите, след това се връзва в западния склон на родопския рид Дъбраш и образува дълбокия и живописен пролом Момина клисура, след което навлиза в Гоцеделчевската котловина в средната си част. В своята долна част тя тече в Гърция и се влива в Егейско море. Общата дължина на реката е 273 км, от които 126 в България. Има 13 главни притока, един от които е река Канина.

Езера

Езерата върху територията на района са разположени в североизточните склонове на Пирин планина и изливат водите си в река Места чрез нейните притоци. По-голяма част от тях са вместени в дъната на циркуси, образувани при ледникова дейност, и обикновено формират

група. По-атраaktivни са групата от три езера в Брезнишкия циркус и други три сравнително малки езера, които лежат в Корнишкия циркус. Средният размер на езерата е около 15 дка.

От изкуствените езера трябва да се посочат по-големите водоеми около селищата в района. Над град Гоце Делчев в подножието на Пирин планина съществуват три водоема.

Минерални извори

В Гоцеделчевския район има находище от азотни термални води, което дава изворни проявления в района на селата Огняново, Гърмен, Марчево и Заграде, намиращи се на разстояние около 10 км от град Гоце Делчев. Изворите са около 16 на брой с общ дебит приблизително 120 л/сек. Минералната вода на Огняновските извори е бистра, без мирис и приятна за пиене, с температура около 39-43 градуса.

Минералните извори в местността Топлика са на около 4 км от Гоце Делчев. Те са около 10 на брой. Температурата на водата е постоянно 22 градуса и не замръзва дори през най-студените зимни дни. Дебитът е около 40 л/сек. Местността, в която са разположени изворите, е живописна, с красива акациева гора наоколо, с панорамна гледка към насрещно разположения Лясковски връх. В съседство се намират останки от древна крепост.

11.3.2 . Канализация на урбанизираните територии

Водоснабдяването на град Гоце Делчев се осъществява изключително от водоизточници, които се намират на територията на общината. Използват се основно подземни води с изградени водоземни съоръжения от дренажи и каптажи, всички с уредени Саитарно-охранителни зони. На територията на общината е изградена Пречиствателна станция за питейни води, която да третира водните количества, подавани в мрежата на „В и К” ЕООД. За нуждите на водоснабдяването са изградени и в експлоатация 3 броя водоеми с общ полезен обем, които са към различните водоизточници.

Град Гоце Делчев и селата Брезница, Корница, Лъжница, Баничан, Борово и Мусомище се водоснабдяват от главния водопровод, водещ началото си от река Туфча в землището на с.Брезница. Водоснабдяването на другите селища се осъществява на базата на местни водоизточници. Подаваните количества вода са достатъчни за населението. С пускането на Пречиствателната станция за питейни води рязко ще се повиши и качеството на консумираната от населението вода. Вече няма селища, които да са на сезонен режим. Сериозен проблем е амортизацията на водопроводната мрежа, изградена от азбесто-циментови тръби. Честите аварии са причина за сериозни загуби на вода и лошо качество на услугата. Канализационна система има изградена в гр.Гоце Делчев на 95% и в почти всички селища от общината, където варира от 30% до 70%. Единствено селата Делчево и Добротино са без канализация. За съжаление пречиствателна станция за отпадни води липсва. Напоителните системи, предназначени за поливане на селскостопанските земи са разрушени и в окаяно състояние. Помпените станции на територията на общината са ограбени, напоителните канали са затлачени и за тях не се полагат никакви грижи. Ежегодно намалява територията на поливните площи. Това трагично състояние е сериозен проблем за развитието на селското стопанство в общината.

11.3.3. Качество на питейните води

Като цяло община Гоце Делчев е с добра екологична характеристика, която се определя от благоприятните почвени, микроклиматични и санитарно-хигиенни условия. Качеството на питейните води е добро, хлорирането им е на необходимото ниво и се извършва редовно в границите на нормите.

11.3.4. Изводи, проблеми и устройствени изисквания

Актуалните нужди на населението и стопанските дейности на територията на община Гоце Делчев са осигурени с необходимата им по количество и качество питейна вода от местни водоизточници.

Очертаните по-горе изводи и проблеми са основание за следните устройствени изисквания към ОУП на общината:

- разкриване на възможности за осигуряване на допълнителни количества питейна вода, за предпочитане от местни водоизточници;
- създаване на условия за пълноценно използване на потенциала на водните ресурси;
- въвеждане с Правилата за прилагане на ОУПО задължително изграждане на черпателни септични ями при новото жилищно и водно строителство и поэтапна подмяна на попивните ями;
- в Правилата за прилагане на ОУПО да се предпише изискване към последващите ПУП за предвиждане на локални съоръжения за пречистване на отпадните води на стопанските обекти.

11.4. Почви и нарушени територии – състояние и устройствени изисквания по опазването и възстановяването им

11.4.1. Почви

Преобладават кафяви и канелени горски почви, подходящи за отглеждане на тютюн, картофи, зърнени култури. В по-високите части се срещат планинско - ливадни почви, а около реките – алувиално и делувиално-ливадни почви.

За осигуряване на интензивно развитие на производствените дейности в общината е необходимо да се използват природните дадености. От тях най-голямо икономическо значение има земята, предпоставка за възобновяване на високопродуктивно земеделие и животновъдство. Засолени и вкислени земи и почви на територията на общината не са регистрирани. Физически нарушените от стопански дейности земи са тези включени в жилищните и промишлените територии на общината.

Почвите в района на общината са чисти. Няма данни за замърсени земеделски земи от промишлени дейности. Причини за доброто екологично състояние на почвите е липсата на активна промишлена дейност, както и интензивна селскостопанска дейност.

11.4.2. Замърсяване на почвите

Замърсяването на почвите обикновено е в резултат от наднормената употреба на изкуствени торове и пестициди в селското стопанство, от торов отпадък от животновъдството и от битови отпадъци. Поради стагнацията обаче в селското стопанство през последните години, количеството на пестицидите в почвите значително намаля.

Сериозен проблем на общината е и замърсяването на земеделски земи от нерегламентирани сметища. Някои от тях са разположени в дерета с постоянно течаща вода, върху зелени площи или на открити равни места със свободен достъп на хора и животни.

За територията на общината не е констатирана висока степен на замърсяване на почвата, което е гаранция за екологично чиста селскостопанска земя и селскостопанска продукция. Няма данни за замърсяване на почвите с тежките метали, пестициди, нефтопродукти, нитрати и други замърсители. Причини за доброто екологично състояние на почвите е липсата на активна промишлена дейност, както и интензивна селскостопанска дейност.

11.4.3.Ерозирали земи

Ерозията не е съществен проблем за почвите на общината. Вкисляването на почвите в района е вследствие на природни процеси (почвен тип) и трябва да се има предвид при избора на култури. При сегашната структура и принос на основните икономически дейности не се очаква негативно въздействие върху състоянието на почвите. Въпреки това, при планиране на икономическото развитие на общината – развитие на земеделско и горското стопанство, добив на подземни богатства, трябва да се отчита възможността за проявление на подобни процеси. Потенциален риск от ерозия и опустиняване носят раздробеността на земите и наличието на неизползвани (изоставени) земи.

11.4.4. Изводи, проблеми и устройствени изисквания

Като цяло почвите на територията на общината не са замърсени и не са променили почвеното си плодородие. Няма подробна инвентаризация на нарушените терени.

Въз основа на горните изводи и констатации към разработването на ОУП на общината се формулират следните изисквания:

- планът да се основе на актуализирана инвентаризация на нарушените терени, предоставена от компетентните органи, като съответно се допълни и опорният план;
- предвиждане на рекултивация на установените нарушени терени и направа на предложения за бъдещото им функционално използване;
- включване в Правилата за прилагане на плана на предписание за разработване на програма за изграждане на системата от ветрозащитни пояси срещу ветровата ерозия.

11.5. Земна основа и земни недра – състояние и устройствени изисквания при използването им

11.5.1 Геоложки строеж

В геоложкият строеж на терена основно участие вземат отложения от т.н. Местенски грабен, представени от следните литостратиграфски единици:

Долен протерозой

Представен е от следните формации:

Богутевска плагионайсва свита

Представена е от магматизирани плагиоклазови гнайси.

Бойковска гнайсова свита

Представена е от алтернация на биотитови и двуслюдени гнайси.

Палеоген

Трансгресивно над отложенията от долният протерозой залягат тези на палеогена, представен от следните литостратиграфски единици:

Брекчоконгломератна задруга

Представена е от разнообразни по състав грубокластични седименти - брекчи, брекчоконгломерати, конгломерати и пясъчници.

Брекчите и брекчоконгломератите са блокажни до валунни, несортирани, с пясъчлива или гравийна спойка, неравномерно разпределени. Късовете са предимно от гранодиорити и в подчинено количество от метаморфити.

Дебелината на задругата е около 1000 м.

Туфо – конгломерато – пясъчникова задруга

Изградена е от конгломерати /разнокъсови до валунни с обилна пясъчлива спойка/. Прослойват се или литерално преминават в разнорънети полимиктови туфозни пясъчници и туфи. Контактите с метаморфитите и брекчоконгломератната задруга са тектонски.

Дебелината на задругата е около 1000 м.

НЕОГЕН

Трансгресивно и дискордантно над отложенията на **Палеогена** са разположени седиментите на **Неоген**.

Същият е представени от следните свити:

Велевишка свита

Представена от алтернация на конгломерати и разнорънети пясъчници.

Дебелината на свитата е 100м.

Балдевска свита

В основата на свитата се ракриват базални конгломерати. Над тях следва алтернация от разнорънети пясъчници и пясъци, сивозелени и черни пясъчливи глини, неиздържани разнокъсови конгломерати, въглищни прослойки, въглищни аргилити и диатомити. Пясъчниците са полимиктови, в различна степен споени с глинесто-пясъчлива спойка.

Дебелината на свитата достига 100-250 м.

Неврокопска свита

Свитата се разполага съгласно над Балдевската свита с постепенен преход, изразяващ се в алтернация между пясъчници, конгломерати и чакъли.

Неврокопската свита е изградена от брекчоконгломерати, конгломерати и чакъли в алтернация с пясъчници, алевролити и пясъчливи глини с характерна коса слоистост.

Дебелината на свитата достига 300 м.

КВАТЕРНЕР

Най- младата формация в региона, залягаща трансгресивно и дискордантно над неогенските седименти в региона и разкриваща се директно на повърхността е тази е представена от отложения с кватернерен произход.

Кватернерните образувания са представени от **пролувиални образувания**, засебени като наносни конуси, разположени в северното подножие на Пирин. Изградени са от разнообразни, несортирани, заоблени до полузаоблени късове с пясъчлива плънка. Късовият състав е в зависимост от подхранващата провинция. Междуконусните понижения се заемат от **делувиални образувания** – несортирани блокажни или чакълести материали с пясъчливо-гравийна или червеникавокафява землеста почва.

Алувиалните образувания са изградени от дребнокъсови полигенни чакъли, дребно до грубозърнести пясъци, глинести пясъци, на места с коса слоистост.

По физико-механични показатели строителните почви са подразделени на:

- скални с много добри физико-механични показатели като земна основа
- полускални, които предлагат сравнително добри инженерно-геоложки условия
- глинести, които са със занижени физико-механични показатели, особено тези от лъсовият комплекс.

11.5.2 Инженерно-геоложки условия

Съобразно особеностите в геоложкия строеж, гидро-геоложките условия и пригодността на терените за строителна основа, общинската територия се разделя на следните два инженерно-геоложки района:

I-ви район – обхваща по-голямата част от територията на община Гоце Делчев.

Основните инженерно-геоложки типове, които изграждат терените от този район са неогенски отложения – бекчоконгломерати, конгломерати и пясъчници.

Физикомеханичните им показатели са: обемна плътност 2,10 – 2,20 гр/см³, специфична плътност – 2,72 – 2,75 гр/см³ Изчислителното натоварване е от порядъка на 0,30 – 0,50 МПа.

II-ри район – обхваща терените около реките.

Тук се установяват конгломерати, пясъчници, алевролити и туфи.

Физикомеханичните им показатели са: обемна плътност 2,25 - 2,30 т/м³, специфична плътност – 2,71 – 2,80 гр/см³.

Изчислителното натоварване е от порядъка на 0,35 – 0,50 – 0,70 МПа.

Плитки почвени води се установяват само в ниските части на района около реките .

Навсякъде другаде почвените води залягат на голяма дълбочина – от 7-8 - 20 до над 50 м.

11.5.3. Сеизмичност

Съгласно сеизмичното райониране на РБългария от 2007 – 2012 г, територията на община Гоце Делчев попада в район с максимална сила на земетръсните процеси от IX степен по скалата на Медведев-Карник – Шпонхоер с коефициент на земетръс $K_s = 0,27$.

11.5.4. Физико-геоложки процеси и явления

От физико-геоложките процеси и явления в района са развити свлачища и срутища.

11.5.5. Полезни изкопаеми

Рудопроявленията имат прожилково-впръснат характер: минерализацията е от пирит, халкопирит и по-малко от молибденит, галенит и сфалерит.

С палеогенските и неогенски седименти са свързани находища на въглища, част от които са в експлоатация.

Неметалните полезни изкопаеми са свързани с добив главно на инертни материали.

11.5.6 Изводи

Като общо правило територията на община Гоце Делчев представлява в преобладаващата си част много добра земна основа, подходяща за строителство, при спазване на изискванията на „НППФ.2006” г .

Налице е сравнително богатство от полиметални впръследи без промишлено значени, възлища – част от които са в експлоатация, а от нерудни изкопаеми - добив на инертни материали.

11.6. Ландшафт – състояние и устройствени изисквания по опазването му

11.6.1. Обща характеристика и устойчивост на ландшафтите

Характеристиките на ландшафта с техните физически, културни и естетико-емоционални измерения участват в характеристиката на ресурсния потенциал на територията, доколкото допринасят за качеството на жизнената среда и за инвестиционната привлекателност. Взаимодействието в течение на времето на територията на общината между природогеографските условия и дадености – климат, релеф, вода, почви, растителност в тяхното естествено развитие и човешката дейност е формирало ландшафти, които в пространствено отношение са средно големи по площ.

Определящ критерий за състоянието на ландшафтите е устойчивостта им, респ. възможностите им за естествено развитие и възпроизвеждане на ресурси и условия за благоприятна околна среда. Тези им възможности, които са посочени в следващата точка по видове ландшафти са оценени в преходни разработки, като са използвани такива показатели като вид, възраст и бонитет на насажденията, характер на ползване на земеделските земи и др.

11.6.2. Видове ландшафти

По предварителна преценка комбинацията от естествени и създадени условия на територията на общината позволява идентифицирането на следните типа ландшафти:

Селищен тип със средни възможности за естествено развитие. Представен в 11 населени места. Благоприятно въздействащ елемент тук е дворищното озеленяване и преобладаване на овощните дървета, лозниците, плодните и декоративните храсти и цветните градинки пред домовете.

Селскостопански вид с ниски възможности за естествено развитие. Това са нивите, мерите, лиадите. Разположени са сравнително равномерно между горски площи, които им оказват постоянно благоприятно влияние.

Селскостопански тип със средни възможности за естествено развитие. Състои се от трайни култури – овощни градини и лозя и е представен върху значително малка площ в сравнение с предходните. Трайните култури са защитено средство срещу суховеите и зимните ветрове, влияят благоприятно върху микроклимата.

Горски тип с висока възможност за естествено развитие. Горските площи са с голямо значение за здравословната структура на ландшафта, като играят важна роля със своя освежаващ, разкрасяващ и обогатяващ елемент в ландшафта.

Горски тип със средни възможности за естествено развитие В тази категория влизат защитени гори и стопанските гори. Те също са с благоприятно влияние върху микроклимата и опазват съседните селскостопански площи. Ефикасността на защитната им роля се повишава, когато са разположени по вододелите, височините, стръмните скатове и бреговете.

Промислени ландшафти. С много ниска степен на естествено развитие се включват, бившите кооперативни стопански дворове и площадки, складови зони и др. В много случаи те нямат качествата на действително културен ландшафт.

11.6.3. Изводи, проблеми и устройствени изисквания.

Територията на общината притежава разнообразни типове ландшафти, при което доминират типовете с подчертано естествен характер. Нивото на увредени ландшафти е съвсем ниско. Запазените възможности за естествено развитие, които характеризират повечето типове ландшафти и изразяват тяхната устойчивост, са индикация за това, че територията се нуждае

предимно от дейности и действия с превантивен (поддържащ) характер по отношение запазване и обогатяване на основните видове ландшафти.

С оглед горния извод, от ОУП на общината се изисква:

- последователно прилагане на ландшафтноустройствен подход, насочен към опазване, при необходимост на определени места – и възстановяване на общите ландшафтни характеристики на територията и особено на емблематичните им елементи при реализацията на трайна физическа намеса. Спазването на това изискване предполага допълнителни проучвания за проверка и потвърждение на предварително идентифицираните типове ландшафти;
- внимателно проучване на възможните варианти за провеждане на бъдещите транспортни и инфраструктурни комуникации и включване в плана на онези от тях, които в най-малка степен нарушават околната среда и ландшафтните и характеристики, като пътищата бъдат провеждани по правило по границите между различни ландшафтни типове;
- специално внимание да бъде отделено, вкл. и чрез предписания в Правилата за прилагане на плана, на формата и граничната линия на периферните горски ивици, които определят изгледа на горските масиви, обогатяват пейзажа в контраст със селскостопанските площи;
- при реализирането на мерките по т.11.4.4. за рекултивация на нарушените терени и определяне на бъдещото им предназначение следва да се отчита принадлежността на тези терени към съответните типове ландшафт и възстановяването им да се използва за тяхното (на ландшафтите) стабилизиране.

11.7. Биологично разнообразие и защитени територии – състояние и устройствени изисквания към опазването им

Като цяло Югозападна България се характеризира с изключително богата и разнообразна флора и фауна и районът на община Гоце Делчев не прави изключение. На територията на общината са застъпени части от национален парк „Пирин” и природен резерват „Ореляк”. Тези територии се характеризират с живописен релеф и борат растителен и животински свят. Тук се срещат редки и защитени дървесни и тревни видове, някои от които са включени в Червената книга на България.

11.7.1 Растителност и животински свят

В Пирин планина до 600 – 700 м.н.в. е разположен поясът на дъба, покрит главно с дъбови и габарови гори, примесени с представители на черния бор. След тях на височина 900 – 1000 м. и на места до 1500 – 1800 м.н.в. по източния склон на връх Ореляк е буковият пояс. Над този пояс започва пояса на иглолистните гори, бял бор смърч и бяла мура достигащ до 2000 – 2200 м.н.в. Над 2000 м. е пояса на клека и хвойната. В Пирин се срещат около 70 вида ендемити. По склоновете на Западни Родопи се наблюдава разпространението на средноевропейската дървесна растителност, естествените иглолистни борови и смърчови гори. На височина 600 – 700 м. източните склонове са разположени главно с върби и тополи. Най високия пояс до 1300 – 2000м.н.в. е покрит с гори от бук, ела и смърч.

Разнообразието в растителността обуславя и разнообразния животински свят. На територията на общината са разпространени множество видове насекоми, влечуги и птици, които от своя страна са предпоставка за развитие на популации от различни видове дивеч – дива свиня, благороден елен, сърна, дива коза, планински кеклик, яребица и други. От едрите хищници - мечки, вълци, чакали, лисици и диви котки. В райна се срещат още див гълъб, алпийска гарга, язовец, съхоземна костенурка, котешка змия, планинска пъстърва и други.

11.7.2. Защитени природни обекти и територии

На територията на община Гоце Делчев се намират следните защитени територии, обекти и дървета:

- **Народен парк Пирин** /40 466,7 ха/. Най-югоизточните части на площ 1823,4 ха, заемат северозападният “ъгъл” на община Гоце Делчев, включвайки 3-те циркуса Каменишки, Брезнишки и Корнишки като продължава на юг до мест. Годорова поляна. Основни изходни пунктове са гр.Гоце Делчев /през мест. Попови ливади/, с.Брезница и с.Корница. Най-големият български Народен парк с национално и международно значение; обявен, за да се запазят уникалните екосистеми в Северен Пирин; включен е в списъка на националните паркове и

резервати на ООН и в списъка на обектите на ЮНЕСКО по Конвенция за защита на световното културно и природно наследство; по програмата на ЮНЕСКО "Човек и биосфера" паркът е обявен за биосферен. Горите са 43% от територията на парка. Флората на НП "Пирин" включва около 2000 вида висши растения, което е около 1/2 от българската флора. Освен тях се срещат около 320 вида мъхове и няколко стотици вида водорасли. Характерна особеност за пиринската флора е високият процент на ендемизъм. В Парка се срещат 18 локални ендемити, 15 български ендемити и няколко десетки балкански ендемити. Локалните ендемити растат само в Пирин и никъде другаде по света. Такива са например пирински мак (*Paraver degenii*), пиринска ливадина (*Poa pirinica*), урумове и кожухаров окситропис (*Oxytropis urumovii* и *O. kozuharovii*), яворкова клопачка (*Rhinanthus javorkae*), пиринска мащерка (*Thymus perinicus*), давидов лопен (*Verbascum davidoffii*), пиринска власатка (*Festuca pirinica*) и др. По-интересните от българските ендемити са фердинандова гъшарка (*Arabis ferdinandi-coburgii*), урумове кривец (*Chondrilla urumoffii*), българско вятърче (*Jasione bulgarica*), костова тлъстига (*Sedum kostovii*) и др. Балканските ендемити са най-многобройни, като много от тях са широко разпространени видове. Балкански ендемити са напр. добре познатата бяла мура (*Pinus peuce*), златистата кандилка (*Aquilegia aurea*), дребнолюспестият карамфил (*Dianthus microlepis*), балканският зановец (*Chamaecytisus absinthioides*) и др. Много от растенията са редки и защитени. Такива са например познатият на всички еделвайс, някои 7 вида тинтява, много орхидеи и др. От растящите в парка видове, в Червената книга на България са включени 126 вида, а 59 вида са защитени от закона. В Национален парк "Пирин" са установени 2091 вида и подвидове безгръбначни животни (паяци, многоножки, насекоми, охлюви и др.). В това число са включени 294 редки вида, 216 ендемита, 176 реликта и 15 вида присъстващи в световни и европейски списъци на застрашените видове. Това са само около половината от очакваните да бъдат открити в района видове. От гръбначните животни се срещат 247 вида. Това включва 6 вида риби, 8 вида земноводни, 11 вида влечуги, 177 вида птици, 45 вида бозайници. От птиците в Червената книга на България са включени 31 вида, в Червения списък на Международния съюз за защита на природата - 2 вида, в Европейската конвенция за опазване на дивата флора и фауна и природните местообитания - 148 вида, а в Европейската директива за опазване на птиците - 40 вида. Скалният орел, ловният сокол, трипръстият кълвач, глухарят, лещарката, ливадният дърдавец са част от това многообразие и се нуждаят от специална защита. От бозайниците 5 вида са включени в Червената книга на България, в Червения списък на Международния съюз за защита на природата - 12 вида, в Европейската конвенция за опазване на дивата флора и фауна и природните местообитания - 37 вида, а в Европейската директива за опазване на природните местообитания - 24 вида. От особено внимание и защита се нуждаят кафявата мечка и балканската дива коза.

- Природен резерват Ореляк - изцяло на територията на община Гоце Делчев. Резерватът е обявен през 1985 г. с цел опазването на първични букови гори характерни за Среден и Южен Пирин. Територията на резервата е 758,1 хектара. Той обхваща местностите Черна гора, Баничанска чешма, Баничка мандра и други в близост до връх Ореляк, откъдето носи и името си. Това е типичен горски резерват от вековни букови гори със средна възраст над 150 години. В резервата ограничено се среща и бяла мура, а малка част от него е заета от високопланински пасища, където се среща прочутият пирински (мурсалски) чай (*Sideritis scardica*). Резерват Ореляк е разположен между 900 и 1800 м надморска височина. Голяма част от територията на резервата е с голям наклон на склона, затова и въпреки неговията си площ резерватът обхваща голяма височинна амплитуда. Скалната основа на резервата е изградена от мрамори. Характерно за горските масиви от бук, които се опазват в резерват Ореляк е, че въпреки възрастта си горите са останали изключително гъсти. В по-ниските части на резервата буковите гори са заменени от видовете воден габър и мъждрян. От голямо значение са ендемичните видове, които се срещат в Ореляк. Голям е броят на българските и балкански ендемити - шарпланинска рупа, златист равнец, македонска каменоломка, гризебахова теменуга, родопска телчарка, пиринска гъшарка, пиринска мащерка и други. Въпреки неговията територия на резервата животинският свят е много разнообразен. Това се дължи на голямата надморска височина. Срещат се глухар, заек, дива свиня, вълк, мечка, сърна и други.

- **“Водопада - Туфча”**. Обявена е през 1965 година за опазване на водопад на река Туфча в Пирин планина, в землището на село Брезница. Намира се на надморска височина 1050 метра, а височината на пада е 11 метра. Обхваща площ от 0,2 ха около водопада.

- **“Купена”**. Обявена през 1976 година за опазване на скално образувание в местността “Трибичко дере” в землището на село Господиновци. Площта на защитената територия е 0,1 ха.

- **Пиростията**”. Обявена през 1962 година за опазване на скално образувание, намиращо се на 5 км. южно от град Гоце Делчев в землището на село Мусомище. Площта на защитената територия е 0,2 ха.

- **Чинарбей** - гоцеделчевска котловина, гр.Гоце Делчев, общ.Гоце Делчев. Вековен чинар на възраст 500 г. с височина 24 м и 7,60 м обиколка.

- **Чинар**- Среден Пирин, с. Корница, общ.Гоце Делчев. Вековен чинар на възраст 350 г. с височина 21 м и обиколка 4,30 м.

- **Чинар** - долината на р.Места, с.Борово, общ.Гоце Делчев. Вековен чинар на възраст 400 г. височина 23 м и 7,20 м обиколка.

- **Черна топола** - долината на р.Места, с.Мусомища, общ.Гоце Делчев. Вековна топола на възраст 300 г. с височина 23 м и 8,75 м обиколка.

- **Близнаците**- Южен Пирин, между гр.Гоце Делчев и с.Делчево, общ.Гоце Делчев. Два вековни ядливи кестена на възраст 300 г., разположени сред естествена кестенова гора.

11.7.4. Защитени зони по Натура 2000

На територията на община Гоце Делчев попадат части и от следните защитени зони (33):

Защитени зони за опазване на дивите птици, приети с Решения на Министерски съвет (*№ 122/2 март 2007 г. и № 802/4 декември 2007 г.*), на основание чл. 10, ал. 4 от Закона за биологичното разнообразие

Защитена Зона „Пирин” (BG0000209) – обхваща землищата на с. Брезница и с. Корница, община Гоце Делчев. НП Пирин е територия с висока степен на биологично разнообразие, отнесено като цяло към страната и останалите планини в България. Това определя и огромното значение на парка за опазване на биологичното разнообразие в национален и международен план. Пирин дължи своята уникалност на сравнителната си откъснатост си от другите планински вериги. В сравнение с тях тук се усеща по-силно средиземноморско влияние, навлизащо по речните долини на Струма и Места. Това води до уникалната комбинация от ширококоразпространените средиземноморски видове (12%) и много по-слабо представените аркто–алпийски видове (под 1%), въпреки че релефът на планината е типични алпийски. Национално значение НП Пирин има по отношение на някои от срещаните се на територията му видове бозайници, птици, земноводни и влечуги, риби, видове от флората и растителността. Пирин е една от най-оригиналните във флористично отношение наши планини. Оформянето на съвременния състав на флората и формирането на облика на растителността е продължило след последното заледряване, когато видове, запазени дотогава в рефугиумите реколонизират старите си местообитания. От всички установени на територията на Пирин хабитати, скалният хабитат най-добре представя особеностите на планината. 35-те циркусни долини, 118-те глациални езера, пирамидалните и конусовидни върхове, зрелищните скални феномени са убежище на уникална скална флора и фауна. Европейско значение паркът има като център за опазване на редица редки, защитени и ендемични видове от Европейска значимост по отношение на голяма част от представителите на флората и растителността, лечебните растения, както и на някои риби. Пирин се характеризира с изключително биологично разнообразие, действащи формообразуващи процеси и висок процент на ендемичния компонент: 14 висши растения са пирински ендемити, което е повече от половината от всички български ендемични растения, 17 висши растения и 2 животни са български ендемити, 86 висши растения и 6 представители на гръбначната фауна са балкански ендемити. Въпреки че в Пирин са изследвани само двата типа безгръбначни животни – Членестоноги и Мекотели, богатството на безгръбначната фауна е неоспоримо: 216 ендемита и 176 реликта. Ценността на НП Пирин като ключова територия с голямо консервационно значение се потвърждава и от определянето му като CORINE място (1998 г.). По критериите застрашени видове, застрашени хабитати и флористично богатство, НП Пирин е определен като

едно от 114-те важни места за растенията в България се отличава с добре изразен алпийски релеф. В морфолошко отношение тук са обособени две части: северна част – остро, изградено от мрамор Вихренско било (с в. Вихрен – 2915 м, Кутело – 2908 м, Бански и Разложки Суходол), по източния склон на което са вкопани дълбоките и безводни циркуси Бански Суходол, Баови дупки и Казаните, и южна част – гранитно било, на което се издигат върховете Бъндеришки чукар (2737 м), Момин двор и др. Среден Пирин е ограничен между седловините Тодорова поляна и Попови ливади. Той е сравнително по-нисък (най-висок връх Ореляк – 2099 м). Южен Пирин е най-ниският дял на планината. Простира се между седловината Попови ливади и Парилската седловина. Заобленото му било е почти на нивото на седловините в Северен Пирин (в.Свещник – 1973 м). Геоложката основа на планината принадлежи към Родопската надгрупа – метаморфни скали. Преобладават биотитовите шисти и гнайси, амфиболити, кварцити и мрамори. Разкрити са в северните части на парка, като най-голяма площ заемат мраморите на Добростанската свита (около 25 % от територията). Най-голяма част от площта на парка заемат дървесните видове-57,3%, като това включва иглолистни гори, съобществата на клека, широколистни високостъблени гори и издънкови гори. При последната инвентаризация на територията на парка са установени 1315 вида висши растения.

Защитена зона „Места” (BG0002076) – обхваща землищата на с. Баничан, с. Борово, с. Брезница, с. Буково, с. Господинци, гр. Гоце Делчев, с. Корница, с. Лъжница, и с. Мусомища, община Гоце Делчев. В защитената зона ще се опазват и поддържат местообитания на ценни видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние, както и ще се възстановяват местообитания на видове птици за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние. Предмет на опазване в защитената зона са Малък корморан, Малък воден бик, Нощна чапла, Гривеста чапла, Малка бяла чапла, Голяма бяла чапла, Черен щъркел, Бял щъркел, Белоока потапница, Орел змияр, черна каня, Скален орел, Планински кеклик и др. Общата ѝ площ е 204 266, 444 декара. Четири забрани за тази зона, включват залесяването на пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения. Не се допуска използването на пестициди и минерални торове в пасищата. Забранява се и изграждането на нови водноелектрически централи и вятърни генератори за производство на електроенергия.

Защитена зона „Пирин Буфер” (BG0002126) – Тип J: Защитена зона по Директива за птиците, която припокрива защитена зона по Директива за местообитанията. Обхваща землищата на с. Брезница, с. Делчево, с. Добротино, с. Корница, с. Мусомища и с. Средна, община Гоце Делчев.

Зона Пирин Буфер е разположена в ниските части на Пирин планина, като обхваща основно територии южно и западно от Национален парк Пирин. Територията има средно- и нископланински характер. Основно местообитание в зоната са иглолистните гори, като повечето от тях са с доминиране на бял бор /*Pinus sylvestris*/ и смесени иглолистни гори.

Защитените зони за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, приети с Решения на Министерски Съвет (*№ 122/2 март 2007 г.*, *№ 661/16 октомври 2007 г.* и *№ 802/4 декември 2007 г.*), на основание чл. 10, ал. 4 от Закона за биологичното разнообразие:

Защитена Зона „Пирин” (BG0000209) – обхваща землищата на с. Брезница и с. Корница, община Гоце Делчев. Цели на опазване: запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона; запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видове състав, характерни видове и условия на средата; възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Защитена зона „Среден Пирин – Алиботуш” (BG0001028) – тип K: Защитена зона по Директива за местообитанията, която припокрива защитена зона по Директива за птиците. Обхваща землищата на с. Делчево, с. Добротино, с. Драгостин, с. Корница, с. Лъжница, с. Мусомища и с. Средна, община Гоце Делчев. Защитената зона обхваща средната и южна част на Пирин планина и граничната с Гърция планина Алиботуш (Славянка). Представлява

естествено продължение на Национален Парк Пирин на юг. Зоната обхваща всички височинни зони на планините: субалпийски пасища, иглолистни гори, букови гори, дъбови гори и средиземноморски храстови местообитания. Зоната е много слабо населена и с много добре запазена природа. Съдържа два резервата: Алиботуш и Ореляк и редица защитени местности и природни забележителности. От зоната са изключени някои територии негативно повлияни от човешки дейности, които не фрагментират значително територията ѝ. Зоната е застрашена от плановете за строеж на нови малки ВЕЦ, които разрушават крайречните местообитания, променят естествените хидрологични характеристики и вредят на ихтиофауната и на видовете зависими от достъпа до вода за пиене. Такива са леопардовият и ивичестият смок, които в района показват привързаност към места с работещи вади и изчезват, ако те бъдат запуснати. Зоната е застрашена от западане на екстензивната паша обусловила съществуването на полуестествените сухи тревни и храстови местообитания и съответно най-добрите местообитания за видовете Testudo. Опасност представлява изсичането на старите гори. Много дъбови гори са с издънков характер и са силно уязвими от деградация и изместване от други видове – необходимо е активно управление към постепенно естествено възобновяване на семенните гори. Браконьерството на мечки и събирането на костенурки е сериозен проблем.

Защитена зона „р. Места” (BG0001021) – обхваща землищата на с. Баничан, с. Брезница, с. Буково, с. Гоподинци, с. Корница и с. Лъжница, община Гоце Делчев. Защитената зона обхваща средното течение на река Места между Гоцеделческото поле и Разложкото поле и прилежащите склонове на Пирин и Родопите. Зоната има две ядра: Момина клисура и източният буфера националният парк обединени чрез свързващи ги речни долини в една зона. Зоната е важен биокоридор между Пирин и Родопите. Зоната Места включва горното и средно течение на река Места и нейните притоци. Реките в зоната са запазени в техните естествени или полустествени състояния. Текът в естествените си речни корита и териториите на техните крайречни тераси са слабо фрагментирани. Крайречните гори от *Alnus glutinosa* и *Salix sp.* (приоритетно местообитание 91E0) формира една от най-значимите крайречни галерии в страната, представени от типични галерии от *Alnus incana* в горното течение на реката. Средното течение е обрасло с *Salix sp.* Ихтиофауната е богата и разнообразна (важен източник на храна за популацията на видра) – 10 вида, 2 от които са включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС и 8 вида херпетофауна, 3 от които включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС. Това прави зоната Места една от най-ценните за опазването на ихтиофауната и естествените местообитания. Естествената речна система на планината е от много голямо значение за миграцията на рибата. В зоната се опазват редица стари гори (91MO, букови гори, 91E0)- речните долини в които те растат са слабо засегнати от човешки дейности. В буфера на Националният Парк Пирин са разположени ключови летни местообитания на всички мечки от тази част на планината. Самият пролом е място с редовна миграция на индивиди. Зоната е важен стъпков биокоридор за видовете риба. Зоната е важен стъпков биокоридор за двата вида Testudo, като тя се намира близо до северната им граница на разпространение по долината на Река Места.

Зоната е много важна за опазването на редица ендемични за Балканския полуостров водове риби. Видовете и местообитанията в зоната са уязвими от възможно изграждане на мини ВЕЦ. Веднъж изградени те ще изземват до 90 % от водата и ще доведат до много негативни промени на реката и крайречните местообитания. Възможното изграждане на МВЕЦ ще доведе до смяна на хидрологичните характеристики на реките. Това ще се отрази на състоянието на крайречните гори от *Alnus glutinosa* и *Salix sp.* (приоритетно местообитание 91E0) и ще увеличи възможностите за развиване на екотуризъм и възсатновяване на региона. Реките в зоната са екокоридори и са важни са видовете риба и подобни конструкции ще ограничат и дори ще прекратят тяхната миграция. Естествените характеристики на речните корита ще се променят, ще се увеличи човешкото въздействие върху крайречните екосистеми. Значителна заплаха е изсичането на крайречни гори. Те често са базирани на необходимостта от контрол върху наводненията – една мярка, която често води до точно обратният ефект. Корекцията на речни корита и други хидротехнически конструкции, както и залесяването с горски монокултури също са заплахи за реката и крайречните местообитания. Широко разпространените чужди видове *Amorpha fruticosa* (много агресивен вид, особено върху влажните низини на крайречните тераси) е друга заплаха за естествените екосистеми. При

бъдещи проекти за разширение на международният път до Гърция следва да се предприемат мерки за дефрагментация на местообитанията на мечката и сухоземните костенурки. Зоната е застрашена от плановете за строеж на нови малки ВЕЦ, които разрушават крайречните местообитания, променят естествените хидрологични характеристики и вредят на ихтиофауната. Зоната е застрашена от западане на екстензивната паша обусловила съществуването на полу-естествените сухи тревни и храстови местообитания и съответно най-добрите местообитания за видовете Testudo. Браконьерството на мечки и костенурки е сериозен проблем.

11.7.5. Изводи, проблеми и устройствени изисквания

Община Гоце Делчев притежава значително и разнородно биоразнообразие – ценна флора и фауна, атрактивни природни феномени. Защитените територии и защитените зони по Natura 2000 покриват голяма част от общинската територия. Селищата притежават като цяло добре развито обществено озеленяване.

Към ОУП на общината се адресират следните изисквания и насоки:

- при определяне на бъдещото функционално използване на отделните части на територията, както и провеждането на новите пътни трасета и инфраструктурни проводни, да се отчита стриктно териториалният обхват респ. границите на защитените територии и зони;
- при определянето на териториалното зонироване в обхвата на защитените територии да се изхожда от зонироването им, установено с техните плановете за управление, респ. с дейностните ограничения, определени със заповедите за обявяване;
- да се проучи необходимостта и съгласува с компетентните органи по опазване на околната среда евентуалното определяне на буферни зони на защитените територии;
- за защитени зони по Natura 2000 да бъдат съобразени природоохранителните режими, въведени по реда на Закона за биологичното разнообразие. Ако до изработването на проекта за ОУПО не са приети плановете за управление на защитените зони по този закон, в проектоплана да се обоснове допустимата устройствена/урбанистична/строителна намеса, респ. прилагането и чрез устройственото планиране на последващото ниво, при съобразяване с изискванията за запазване на местообитанията и популациите;
- с оглед по-нататъшното развитие на общественото озеленяване на населените места, в Правилата за прилагане на ОУПО да се заложат следните предписания: в урбанизираните територии за обитаване, туризъм и отдих и особено в териториите за високатегорийно обитаване задължително да се прилагат максималните величини на нормативните за озеленяване в УПИ и да се осигурява двустранно улично озеленяване по новопроектираните улици; към селищни образувания със стопанско предназначение, разположени в близост до територии за обитаване, да се предвиждат необходимите площи със защитни насаждения.

11.8. Отпадъци – състояние и устройствени изисквания по управлението им

Установена е система на организирано сметосъбиране и сметоизвозване, както и разделно събиране на отпадъците и повторното изкупуване на рециклируемите отпадъци (метали, хартия, картон и пластмаси). Битовите отпадъци се депонират на регионално депо, обслужващо и общините Гърмен и Хаджидимово, в което предстои изграждането на сепарираща, компостираща инсталация и инсталация за третиране на строителни отпадъци. На територията на Общината се образуват различни видове отпадъци. Мотивиращи фактори се явяват разположението на населените места, броят на населението в тях, както и дейността на населението като функция при образуване на ТБО. Количествената и качествената характеристика на ТБО зависи от мястото на генериране, от стандарта на живот на населението, неговата култура, степен на благоустрояване, начин на отопление на сградите и жилищата и т.н.

11.8.1. Видове отпадъци

На територията на община Гоце Делчев се генерират основно битови отпадъци, но също така и строителни отпадъци и в по-малка степен отпадъци от опаковки, стъкло, хартия и други рециклируеми отпадъци.

Битови отпадъци (ТБО). Регионално депо за неопасни отпадъци се намира на 4 км. северозападно от град Гоце Делчев и обслужва общините Гоце Делчев, Хаджидимово и Гърмен. Депото приема битови, строителни и производствени отпадъци. През ноември 2011 г. бе проведено изследване за морфологичният състав на отпадъците в Регионалното депо. Установен е много висок процент на пепел, пръст и зелени отпадъци (растителни) и много нисък дял на отпадъци от хартия, стъкло, метали и други рециклируеми отпадъци.

Количеството на строителните отпадъци, които се генерират на територията на общината не е голямо. Строителните отпадъци се формират основно от реконструкция и ремонт на сгради и пътища

Отпадъци за рециклиране – в община Гоце Делчев е въведена система за разделно събиране. Извършва се временно съхранение, сортиране и транспортиране на отпадъци от опаковки, генерирани от домакинствата, обществените и административни учреждения, търговските и туристическите учреждения в общината.

Опасни отпадъци – на територията на общината се намира един неохраняем склад за съхранение на препарати за растителна защита, намиращ се в бивш стопански двор при с. Баничан. В него се съхраняват 2000 кг. твърди и 200 л. течни препарати. Постройката е в добро състояние, извършва се периодичен контрол от РИОСВ – Благоевград и други контролни органи.

11.8.2. Събиране и транспортиране на отпадъците

На територията на община Гоце Делчев има изградена организирана система за сметосъбиране и сметоизвозване на ТБО. Извозването на събраните ТБО се извършва със специализирана техника с различна честота – от ежедневно до един път на две седмици. В селата има нерегламентирани замърсявания, които подлежат на постепенно ликвидиране. На практика в много села са формирани нерегламентирани сметища, някои от които замърсяват горски или земеделски площи и дерета с воден отток. Не са малко и местата, на които незаконно се изхвърлят строителни отпадъци. На територията на общината има пунктове за изкупуване на вторични суровни.

11.8.3. Изводи, проблеми и устройствени изисквания

В община Гоце Делчев е въведена система за организирано сметосъбиране на ТБО от всички селища. Честотата на сметоизвозването е различна в различните села.

Налице са множество нерегламентирани сметища. Не е овладян проблемът за депонирането и оползотворяването на строителните отпадъци както и на селскостопанските отпадъци.

За по-нататъшното решаване на проблемите на транспортирането и третирането на различните видове отпадъци, генерирани на територията на община Гоце Делчев, към ОУП на общината се адресират следните устройствени изисквания:

- да се предложи принципно решение за третиране на производствените отпадъци, чиито обем се очаква да нарастне в резултат развитието на индустриални производствени дейности;
- да се предложат подходящи локализации за депониране на селскостопански отпадъци и сгурия от домакинствата с индивидуално отопление на твърди горива;
- горните проектни предвиждания да са съобразени с актуалните стойности на обемите отпадъци, на база предоставена от общинската администрация информация.

11.9. Акустична обстановка

Няма информация за екологични проблеми свързани с наднормени нива на шум в общината. По данни на РИОСВ – Благоевград не са регистрирани промишлени предприятия, създаващи проблеми за акустичната среда в община Гоце Делчев, в резултат от производствена дейност. Основния източник на шум е автомобилния трафик.

С оглед подобряване акустичната обстановка от ОУП на общината се изисква:
- при избора на варианти на трасета и други новопредвидени пътища от висок клас да се даде предимство на варианта, който обезпокоява в най-малка степен и най-малко по брой населени места;

- да се отбележат като ареали изолационните залесени полоси по протежение на съответните участъци на автомагистралните и високотласни пътища и към стопанските източници на шум, като изпълнението им се направи задължително с подходящи записи в Правилата за прилагане на плана.

11.10. Радиационна обстановка

Липсват данни за здравни и екологични проблеми, предизвикани от повишен радиационен фон или вредни йонизиращи лъчения. На територията на община Гоце Делчев няма пункт за провеждане на радиологичен мониторинг. Радиационни измервания на почви (дънни утайки на р. Канина) и води са извършвани при с. Огняново в съседната община Гърмен (обект „Беслет) и не са установени превишения на допустимите норми за съдържание на радионуклиди.

11.11. Рискове от природния бедствия

Освен рисковете, описани съответно в точки 11.5.2. и 11.5.3. (земетръсен и от активизиране на свлачищни процеси), налице е и риск от снегонавявания. За неговата превенция е необходимо ОУПО да предложи мерки за снегозадръжае в допълнение на крайпътното изолационно залесяване, като тези мерки се обвържат и със задачата за изграждане на ветро – и полезащитни пояси.

Освен това е целесъобразно ОУПО да предвиди мерки за защита от наводнения, независимо че такива не са регистрирани през последните 10 години.

XII. ПРИЛАГАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ПЛАНА

12.1. Правила и нормативи за прилагане на ОУПО

Съгласно нормативните разпоредби, неразделна част от ОУПО са правилата и нормативите за неговото прилагане, които се одобряват заедно с него.

Правилата и нормативите за прилагане на Общия устройствен план на общината имат следната принципна структура и съдържание:

- Видове устройствени зони, въведени с плана и устройствените им режими – регламентация на устройствените зони (набор от дейности, граници, правила за устройство, нормативи за застрояване и т.н.).
- Видове самостоятелни терени с устройствен режим, въведени с плана и устройствените им режими, ако въвеждането на такива се налага.
- Специални изисквания при устройството и застрояването на устройствените територии.
- Специфични правила и нормативи за устройството на общинската територия (при установена необходимост).
- По следващо устройствено планиране на територията на общината.
- Наблюдение, поддържане, отчитане на прилагането на плана.
- Създаване на критерии за необходимостта от изменение на ОУПО.

12.2. По следващо устройствено планиране

Общият устройствен план на общината, съгласно разпоредбите на ЗУТ, има значението на основа на цялостното устройство на територията, като неговите предвиждания са задължителни за по следващите подробни устройствени планове. В този смисъл в правилата за прилагането му следва да се включат конкретни изисквания към подробното устройствено планиране, съобразно спецификата и потребностите на отделните територии и/или планираните операции. С правилата за прилагане могат да се определят още допустимите отклонения от предвижданията на ОУПО, условията, при които той може да се изменя и други налагащи изисквания.

Планът следва да определи целесъобразна последователност на изработването на по следващите подробни планове, като отчете приоритетите в обществения интерес, мащабите на инвестиционната активност по територии и потенциални заплахи за компрометиране на ресурси или публични мероприятия при продължаване работата "на парче".

За изработване на подробните планове е необходимо да бъдат изпреварващо осигурени актуални специализирани кадастрални карти.

12.3. Изисквания, свързани с етапното реализиране на устройствените мероприятия.

ОУПО следва да съдържа раздел по въпросите на реализацията на основните устройствени мероприятия, свързани с публични инвестиции. Разделът трябва да отговори на следните изисквания:

- да посочи приоритетните задачи по системи и проблемни сфери:
 - o Транспортната инфраструктура;
 - o Системи на техническата инфраструктура;
 - o Компенсационни мерки по отношение на околната среда;
 - o Социални ангажменти на общинското ръководство;
 - o Усвояване (урбанизиране) на нови територии.

Приоритетността следва да отчита приети общински, областни и национални стратегии, планове и програми. Възможно е въз основа ма предвижданията на ОУПО да се инициира промяна в цитираните документи. Планът трябва още:

- да определи взаимните връзки между приоритетите на отделните системи и проблемни сфери;
- да посочи най-общата последователност на реализиране на приоритетните задачи;
- да оцени пригодността на наличните подробни устройствени планове като основа за извършване на необходимото инвестиционно проектиране и да предложи програма за обновяване на плановата наличност.

XIII. ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ

Изработването на проекта за ОУПО се основава на проучванията и анализите, включени в настоящите Изисквания, както и на информация по отношение междуременно настъпилите промени във:

- фактическото земеползване (по-крупни промени на предназначението на поземлени имоти и инвестиционни реализации;
- екологичната и физикогеоложката обстановка и състоянието на природните ресурси, в т.ч. данни от специализирани проучвания/замервания от страна на компетентните органи; изпълнени мероприятия , свързани с опазването на околната среда;
- промени в статута и/или режимите , отнасящи се за територии и обекти под особена териториално устройствена защита;
- планове, програми и др. документи, както и проекти за нови документи, имащи отношение към устройството на общинската територия;
- друга необходима информация, достъпна чрез общинската администрация.

XIV. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРОЕКТНАТА ДОКУМЕНТАЦИЯ

Според възприетия и заложен в действащата нормативна уредба по ТСУ подход, видовете ППР по ОУП се разпределят основно в две части (фази):

- Първа фаза – *Предварителен проект на ОУП*
- Втора фаза – *Окончателен проект*

Първа фаза:

Предварителен проект:

- *Опорен план* в М 1:25000 – За целта се използва Опорния план, изработен паралелно с Плановото задание, като се допълват с някои елементи, които авторският колектив изработващ ОУП счита, че трябва да бъдат допълнително включени.
- *Опорен план (схема)* в М 1:25000 на собствеността на земята
- Схема с нанесени действащи към момента ПУП-ве.
- *Обяснителна записка*, изясняваща и обосноваваща проектните предложения. Същата включва и необходимите допълнителни проучвания и анализи, свързани с промените в актуалната обстановка, както и други специфични въпроси, произтичащи от проектното решение;
- Проект за *Общ устройствен план* на община Гоце Делчев, оформен съгласно изискванията на Наредба №8 в М 1:25000;
- Схеми за:
 - o Комуникационно-транспортна система;
 - o Водоснабдяване и канализация;
 - o Електроснабдяване;
 - o Газоснабдяване;
 - o Съобщителна мрежа;
 - o Зелената система;
 - o Инженерно геоложките и хидроложките условия;
 - o Други схеми и илюстративни материали;

Сродните по характер и/или тематика графични материали могат да се обединяват в общи схеми или в сборна схема в подходящ мащаб, позволяващ ясен графичен израз.

Втора фаза:

Окончателен проект:

По втората фаза се залага само един етап. Освен съдържанието, описано по-горе, в него се включват допълнения и нанасят корекции по предписания на общинската администрация, в следствие проведените обществени обсъждания, съгласувателни процедури със заинтересованите ведомства и други институции и отразяване на забележките и препоръките от тях. Изготвят се и всички финални документи на ОУП – текстови и графични, вкл. и съкратен доклад. Към окончателния проект се прилагат още:

- *Баланс на територията*
- *Правила и нормативи за прилагане на Общия устройствен план на община Гоце Делчев*

Изисквания към финалните документи (текстови и графични) на ОУП на община Гоце Делчев

Финалните документи на ОУПО съдържат в себе си всички резултати от извършените проучвания и предлаганите устройствени решения. В структурно и в съдържателно отношение същите следва да съответстват на изискванията на чл.18 и чл.19 от Наредба №01/8 на МРРБ, както и да кореспондират на възприетата в устройствената практика по изработване на ОУП технологична последователност на предвидените за изпълнение ППР по фази, етапи и подетапи (ако са заложи такива).

Обяснителната записка, като един от финалните документи, съдържа в себе си както подробните аналитичните проучвания (допълващи съответните аналитични проучвания в Плановото задание) , така и проучванията за перспективното развитие на територията (различните по вид и характер прогнози във варианти) и обосновките по устройствените решения. За представените в текстовата част данни задължително се изисква посочване на източника на информация.

Проектът за Общ устройствен план на Община Гоце Делчев, като основен финален графичен документи е в М 1:25000. Обемът и съдържанието му, както и степента на подробност се определят съгласно изискванията на Наредба №8 на МРРБ и възможностите ,

които дава възприетия мащаб. Основният графичен чертеж на проекта се придружава от набор от специализирани схеми в подходящ мащаб в зависимост от техния характер. Такива са специализираните схеми, съдържащи устройствени решения за системите на техническата инфраструктура.

Финалните документи по втората фаза на работата по изработване на ОУП на община Гоце Делчев (Окончателен проект) са със същите обем, структура и съдържание, като тези от първата фаза с отразени препоръки и бележки от обсъжданията (вкл. и обществените) на документите по първата фаза и “Правила и нормативи за прилагане на Общия устройствен план на община Гоце Делчев”.

Към финалните документи на ОУПО се изработва съкратен доклад в обем до 100 страници текст и 10-15 схеми в размер А3.

Графичните материали на ОУПО се изработват в цифров вид във формат за GIS върху цифровата картна основа, предоставена от възложителя.

За обща информация се ползват сканирани и координирани топографски карти в М 1:25000.

Цифровият модел на плана да съдържа база данни „Правила за прилагане на ОУПО” за устройството и застрояването на различните видове територии, устройствени зони и терени (вид, правила и нормативи за устройство и застрояване и др.п.) и дава възможност за извличане на автоматизирани паспорти на видове територии, устройствени зони, терени и обекти, както и справки по зададените критерии.

Планът се предава на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ в цифров вид и разпечатка на недеформируема основа в подходящ мащаб.

На Общия устройствен план следва да се гледа като на комплексна съвкупност от текстови и графични материали, изградени по методите на географските информационни системи (GIS). Това налага общо изискване към базите данни, получаващи графичен израз – всички таблични материали с териториални адреси да съдържат идентификационен код, привързан със съответната териториална единица.

РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ С НОРМАТИВЕН, СТРАТЕГИЧЕСКИ, ПЛАНОВ ХАРАКТЕР И ДР.

№	Нормативен акт / документ	Дата на издаване / одобряване
1	НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2005-1015г.	Решение №294 на Мин.съвет от 2005г. (ДВ, бр.42 от 2005г.)
2	ЗАКОН ЗА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ	Обн., ДВ, бр. 50 от 30.05.2008 г., в сила от 31.08.2008 г., доп., бр. 47 от 23.06.2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм., бр. 82 от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г., изм. и доп., бр. 82 от 26.10.2012 г., в сила от 26.11.2012 г.
3	Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие (ЗУТ)	ПМС №216 от 2008г. (обн.ДВ, бр.80 от 2008г., изм., бр. 93 от 2009 и бр.5 от 2010г.)
4	ЗАКОН ЗА УСТРОЙСТВОТО НА ТЕРИТОРИЯТА (ЗУТ)	Обн., ДВ, бр. 1 от 2.01.2001 г., в сила от 31.03.2001 г., изм., бр. 41 от 24.04.2001 г., бр. 111 от 28.12.2001 г., бр. 43 от 26.04.2002 г., изм. и доп., бр. 20 от 4.03.2003 г., бр. 65 от 22.07.2003 г., бр. 107 от 9.12.2003 г., изм., бр. 36 от 30.04.2004 г., изм. и доп., бр. 65 от 27.07.2004 г., изм., бр. 28 от 1.04.2005 г., в сила от 1.04.2005 г., изм. и доп., бр. 76 от 20.09.2005 г., бр. 77 от 27.09.2005 г., изм., бр. 88 от 4.11.2005 г., бр. 94 от 25.11.2005 г., в сила от

		25.11.2005 г., <u>бр. 95</u> от 29.11.2005 г., в сила от 1.03.2006 г., изм. и доп., <u>бр. 103</u> от 23.12.2005 г., изм., <u>бр. 105</u> от 29.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., <u>бр. 29</u> от 7.04.2006 г., <u>бр. 30</u> от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., <u>бр. 34</u> от 25.04.2006 г., в сила от 1.01.2008 г. (*), <u>бр. 37</u> от 5.05.2006 г., в сила от 1.07.2006 г., изм. и доп., <u>бр. 65</u> от 11.08.2006 г., в сила от 11.08.2006 г., <u>бр. 76</u> от 15.09.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., <u>бр. 79</u> от 29.09.2006 г., (*) изм., бр. 80 от 3.10.2006 г., в сила от 3.10.2006 г., <u>бр. 82</u> от 10.10.2006 г., изм. и доп., <u>бр. 106</u> от 27.12.2006 г., в сила от 28.01.2007 г., <u>бр. 108</u> от 29.12.2006 г., <u>бр. 41</u> от 22.05.2007 г., (*) изм., <u>бр. 53</u> от 30.06.2007 г., в сила от 30.06.2007 г., изм. и доп., <u>бр. 61</u> от 27.07.2007 г., в сила от 27.07.2007 г., <u>бр. 33</u> от 28.03.2008 г., доп., <u>бр. 43</u> от 29.04.2008 г., изм., <u>бр. 54</u> от 13.06.2008 г., <u>бр. 69</u> от 5.08.2008 г., доп., <u>бр. 98</u> от 14.11.2008 г., в сила от 14.11.2008 г., изм., <u>бр. 102</u> от 28.11.2008 г., изм. и доп., <u>бр. 6</u> от 23.01.2009 г., <u>бр. 17</u> от 6.03.2009 г., <u>бр. 19</u> от 13.03.2009 г., в сила от 10.04.2009 г., изм., <u>бр. 80</u> от 9.10.2009 г., <u>бр. 92</u> от 20.11.2009 г., в сила от 20.11.2009 г., <u>бр. 93</u> от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г., изм. и доп., <u>бр. 15</u> от 23.02.2010 г., в сила от 23.02.2010 г., доп., <u>бр. 41</u> от 1.06.2010 г., изм. и доп., <u>бр. 50</u> от 2.07.2010 г., <u>бр. 54</u> от 16.07.2010 г., в сила от 16.07.2010 г., <u>бр. 87</u> от 5.11.2010 г., доп., <u>бр. 19</u> от 8.03.2011 г., в сила от 9.04.2011 г., <u>бр. 35</u> от 3.05.2011 г., в сила от 3.05.2011 г., изм. и доп., <u>бр. 54</u> от 15.07.2011 г., <u>бр. 80</u> от 14.10.2011 г., в сила от 14.10.2011 г., доп., <u>бр. 29</u> от 10.04.2012 г., в сила от 10.04.2012 г., <u>бр. 32</u> от 24.04.2012 г., в сила от 24.04.2012 г., изм., <u>бр. 38</u> от 18.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., доп., <u>бр. 45</u> от 15.06.2012 г., в сила от 1.09.2012 г., <u>бр. 47</u> от 22.06.2012 г., изм. и доп., <u>бр. 53</u> от 13.07.2012 г., в сила от 13.07.2012 г., изм., <u>бр. 77</u> от 9.10.2012 г., в сила от 9.10.2012 г., изм. и доп., <u>бр. 82</u> от 26.10.2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм., <u>бр. 99</u> от 14.12.2012 г., в сила от 14.12.2012 г., <u>бр. 15</u> от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., <u>бр. 24</u> от 12.03.2013 г., в сила от 12.03.2013 г., доп., <u>бр. 27</u> от 15.03.2013 г., изм. и доп., бр. 28 от 19.03.2013 г.
8	ЗАКОН ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ (ЗОЗЗ)	Обн., ДВ, <u>бр. 35</u> от 24.04.1996 г., изм. и доп., <u>бр. 14</u> от 18.02.2000 г., доп., <u>бр. 26</u> от 29.03.2000 г., изм. и доп., <u>бр. 28</u> от 23.03.2001 г., в сила от 23.03.2001 г., доп., <u>бр. 112</u> от 23.12.2003 г., в сила от 1.01.2004 г., изм., <u>бр. 18</u> от 28.02.2006 г., <u>бр. 29</u> от 7.04.2006 г., <u>бр. 30</u> от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., <u>бр. 13</u> от 9.02.2007 г., <u>бр. 64</u> от 7.08.2007 г., изм., <u>бр. 36</u> от 4.04.2008 г., <u>бр. 43</u> от 29.04.2008 г., изм. и доп., <u>бр. 10</u> от 6.02.2009 г., доп., <u>бр. 103</u> от 29.12.2009 г., <u>бр. 87</u> от 5.11.2010 г., изм., <u>бр. 19</u> от 8.03.2011 г., в сила от 9.04.2011 г., изм. и доп., <u>бр. 39</u> от 20.05.2011 г., изм., <u>бр. 22</u> от 16.03.2012 г., <u>бр. 38</u> от 18.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., доп., <u>бр. 91</u> от 20.11.2012 г., бр. 27 от 15.03.2013 г.
9	Правилник за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи	Приет с ПМС № 240 от 24.09.1996 г., обн., ДВ, <u>бр. 84</u> от 4.10.1996 г., изм. и доп., <u>бр. 100</u> от 31.10.1997 г., изм., <u>бр. 14</u> от 18.02.2000 г., в сила от 18.02.2000 г., бр. 48 от 13.06.2000 г., <u>бр. 63</u> от 1.08.2000 г., в

		сила от 1.10.2000 г., <u>бр. 41</u> от 24.04.2001 г., в сила от 24.04.2001 г., изм. и доп., <u>бр. 66</u> от 27.07.2001 г., <u>бр. 31</u> от 4.04.2003 г., <u>бр. 41</u> от 18.05.2004 г., изм., <u>бр. 75</u> от 12.09.2006 г., в сила от 12.09.2006 г., <u>бр. 78</u> от 26.09.2006 г., доп., <u>бр. 45</u> от 13.05.2008 г., <u>бр. 95</u> от 4.11.2008 г., <u>бр. 62</u> от 4.08.2009 г., изм., <u>бр. 39</u> от 20.05.2011 г., <u>бр. 50</u> от 1.07.2011 г., изм. и доп., бр. 35 от 8.05.2012 г.
10	Наредба за категоризиране на земеделските земи при промяна на тяхното предназначение	Приета с ПМС № 261 на МС от 17.10.1996 г., обн., ДВ, <u>бр. 90</u> от 24.10.1996 г., изм. и доп., <u>бр. 96</u> от 11.10.2002 г., изм., <u>бр. 31</u> от 4.04.2003 г., бр. 50 от 1.07.2011 г.
11	ЗАКОН ЗА ГОРИТЕ (ЗГ)	Обн., ДВ, <u>бр. 19</u> от 8.03.2011 г., в сила от 9.04.2011 г., изм., <u>бр. 43</u> от 7.06.2011 г., <u>бр. 38</u> от 18.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., изм. и доп., <u>бр. 60</u> от 7.08.2012 г., изм., <u>бр. 82</u> от 26.10.2012 г., в сила от 26.11.2012 г., <u>бр. 102</u> от 21.12.2012 г., <u>бр. 15</u> от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., изм. и доп., бр. 27 от 15.03.2013 г.
12	Правилник за прилагане на Закона за горите	Приет с ПМС № 80 от 6.04.1998 г., обн., ДВ, <u>бр. 41</u> от 10.04.1998 г., изм. и доп., <u>бр. 74</u> от 30.07.2002 г., попр., <u>бр. 79</u> от 16.08.2002 г., изм., <u>бр. 31</u> от 4.04.2003 г., <u>бр. 48</u> от 23.05.2003 г., в сила от 23.05.2003 г., изм. и доп., <u>бр. 101</u> от 18.11.2003 г., изм., <u>бр. 39</u> от 12.05.2004 г., изм. и доп., <u>бр. 98</u> от 6.12.2005 г., изм., <u>бр. 54</u> от 4.07.2006 г., в сила от 1.07.2006 г., изм. и доп., <u>бр. 89</u> от 14.10.2008 г., <u>бр. 76</u> от 28.09.2010 г., изм., бр. 7 от 21.01.2011 г.
17	ЗАКОН ЗА ВОДИТЕ (ЗВ)	Обн., ДВ, <u>бр. 67</u> от 27.07.1999 г., в сила от 28.01.2000 г., изм. и доп., <u>бр. 81</u> от 6.10.2000 г., в сила от 6.10.2000 г., <u>бр. 34</u> от 6.04.2001 г., <u>бр. 41</u> от 24.04.2001 г., изм., <u>бр. 108</u> от 14.12.2001 г., <u>бр. 47</u> от 10.05.2002 г., в сила от 11.06.2002 г., <u>бр. 74</u> от 30.07.2002 г., <u>бр. 91</u> от 25.09.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., изм. и доп., <u>бр. 42</u> от 9.05.2003 г., изм., <u>бр. 69</u> от 5.08.2003 г., <u>бр. 84</u> от 23.09.2003 г., доп., <u>бр. 107</u> от 9.12.2003 г., <u>бр. 6</u> от 23.01.2004 г., изм., <u>бр. 70</u> от 10.08.2004 г., в сила от 1.01.2005 г., изм. и доп., <u>бр. 18</u> от 25.02.2005 г., в сила от 20.01.2005 г., изм., <u>бр. 77</u> от 29.07.2005 г., изм. и доп., <u>бр. 94</u> от 25.11.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., изм., <u>бр. 29</u> от 7.04.2006 г., <u>бр. 30</u> от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., <u>бр. 36</u> от 2.05.2006 г., в сила от 1.07.2006 г., <u>бр. 65</u> от 11.08.2006 г., в сила от 11.08.2006 г., попр., <u>бр. 66</u> от 15.08.2006 г., изм., <u>бр. 105</u> от 22.12.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., <u>бр. 108</u> от 29.12.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., <u>бр. 22</u> от 13.03.2007 г., в сила от 11.02.2007 г., <u>бр. 59</u> от 20.07.2007 г., в сила от 1.03.2008 г., изм. и доп., <u>бр. 36</u> от 4.04.2008 г., изм., <u>бр. 52</u> от 6.06.2008 г., <u>бр. 70</u> от 8.08.2008 г., <u>бр. 12</u> от 13.02.2009 г., в сила от 1.01.2010 г. (*) - изм., <u>бр. 32</u> от 28.04.2009 г., <u>бр. 35</u> от 12.05.2009 г., в сила от 12.05.2009 г., изм. и доп., <u>бр. 47</u> от 23.06.2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм., <u>бр. 82</u> от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., <u>бр. 93</u> от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г., изм. и доп., <u>бр. 95</u> от 1.12.2009 г., изм., <u>бр. 103</u> от 29.12.2009 г., изм. и доп., <u>бр. 61</u> от 6.08.2010 г., изм., <u>бр. 98</u> от 14.12.2010 г., в сила от 1.01.2011 г., <u>бр. 19</u> от 8.03.2011 г., в сила от 9.04.2011 г., <u>бр.</u>

		<u>28</u> от 5.04.2011 г., в сила от 5.04.2011 г., доп., <u>бр. 35</u> от 3.05.2011 г., в сила от 3.05.2011 г., изм. и доп., <u>бр. 80</u> от 14.10.2011 г., в сила от 14.10.2011 г., <u>бр. 45</u> от 15.06.2012 г., в сила от 1.09.2012 г., изм., <u>бр. 77</u> от 9.10.2012 г., в сила от 9.10.2012 г., <u>бр. 82</u> от 26.10.2012 г., в сила от 26.11.2012 г.
18	Наредба №3 от 2000г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителни зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди	ДВ, бр. 88 от 2000 г.
19	ЗАКОН ЗА КАДАСТЪРА И ИМОТНИЯ РЕГИСТЪР (ЗКИР)	Обн., ДВ, <u>бр. 34</u> от 25.04.2000 г., в сила от 1.01.2001 г., изм., <u>бр. 45</u> от 30.04.2002 г., <u>бр. 99</u> от 22.10.2002 г., изм. и доп., <u>бр. 36</u> от 30.04.2004 г., изм., <u>бр. 39</u> от 10.05.2005 г., в сила от 10.05.2005 г., <u>бр. 105</u> от 29.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., изм. и доп., <u>бр. 29</u> от 7.04.2006 г., изм., <u>бр. 30</u> от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., <u>бр. 57</u> от 13.07.2007 г., в сила от 13.07.2007 г., <u>бр. 59</u> от 20.07.2007 г., в сила от 1.03.2008 г., <u>бр. 36</u> от 4.04.2008 г., изм. и доп., <u>бр. 91</u> от 21.10.2008 г., изм., <u>бр. 80</u> от 9.10.2009 г., <u>бр. 19</u> от 8.03.2011 г., в сила от 9.04.2011 г., <u>бр. 39</u> от 20.05.2011 г., <u>бр. 38</u> от 18.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г.
20	ЗАКОН ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА (ЗООС)	Обн., ДВ, <u>бр. 91</u> от 25.09.2002 г., попр., <u>бр. 98</u> от 18.10.2002 г., изм., <u>бр. 86</u> от 30.09.2003 г., доп., <u>бр. 70</u> от 10.08.2004 г., в сила от 1.01.2005 г., <u>бр. 74</u> от 13.09.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., изм. и доп., <u>бр. 77</u> от 27.09.2005 г., изм., <u>бр. 88</u> от 4.11.2005 г., <u>бр. 95</u> от 29.11.2005 г., в сила от 1.03.2006 г., изм. и доп., <u>бр. 105</u> от 29.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., изм., <u>бр. 30</u> от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., <u>бр. 65</u> от 11.08.2006 г., в сила от 11.08.2006 г., изм., <u>бр. 82</u> от 10.10.2006 г., доп., <u>бр. 99</u> от 8.12.2006 г., в сила от 9.01.2007 г., изм., <u>бр. 102</u> от 19.12.2006 г., <u>бр. 105</u> от 22.12.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., <u>бр. 31</u> от 13.04.2007 г., в сила от 13.04.2007 г., <u>бр. 41</u> от 22.05.2007 г., изм. и доп., <u>бр. 89</u> от 6.11.2007 г., изм., <u>бр. 36</u> от 4.04.2008 г., изм. и доп., <u>бр. 52</u> от 6.06.2008 г., <u>бр. 105</u> от 9.12.2008 г., изм., <u>бр. 12</u> от 13.02.2009 г., в сила от 1.01.2010 г. (*) - изм., <u>бр. 32</u> от 28.04.2009 г., <u>бр. 19</u> от 13.03.2009 г., в сила от 10.04.2009 г., <u>бр. 35</u> от 12.05.2009 г., в сила от 12.05.2009 г., изм. и доп., <u>бр. 47</u> от 23.06.2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм., <u>бр. 82</u> от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., <u>бр. 93</u> от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г., изм. и доп., <u>бр. 103</u> от 29.12.2009 г., <u>бр. 46</u> от 18.06.2010 г., в сила от 18.06.2010 г., изм., <u>бр. 61</u> от 6.08.2010 г., <u>бр. 35</u> от 3.05.2011 г., в сила от 3.05.2011 г., изм. и доп., <u>бр. 42</u> от 3.06.2011 г., <u>бр. 32</u> от 24.04.2012 г., в сила от 24.04.2012 г., изм., <u>бр. 38</u> от 18.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., изм. и доп., <u>бр. 53</u> от 13.07.2012 г., в сила от 13.07.2012 г., изм., <u>бр. 82</u> от 26.10.2012 г., в

		сила от 26.11.2012 г., <u>бр. 15</u> от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., <u>бр. 27</u> от 15.03.2013 г.
21	Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда	Приета с <u>ПМС № 59</u> от 7.03.2003 г., обн., ДВ, <u>бр. 25</u> от 18.03.2003 г., изм. и доп., <u>бр. 3</u> от 10.01.2006 г., <u>бр. 80</u> от 9.10.2009 г., <u>бр. 29</u> от 16.04.2010 г., <u>бр. 3</u> от 11.01.2011 г., бр. 94 от 30.11.2012 г., в сила от 30.11.2012 г.
22	Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми	Приета с <u>ПМС № 139</u> от 24.06.2004 г., обн., ДВ, <u>бр. 57</u> от 2.07.2004 г., в сила от 1.07.2004 г., изм. и доп., <u>бр. 3</u> от 10.01.2006 г., <u>бр. 29</u> от 16.04.2010 г., <u>бр. 3</u> от 11.01.2011 г., <u>бр. 38</u> от 18.05.2012 г., бр. 94 от 30.11.2012 г., в сила от 30.11.2012 г.
23	Наредба №2 от 2003г. за реда извършване на оценка на въздействието върху околната среда на националните, регионалните и областните планове и програми за развитие, устройствените планове и техните изменения	Приета с <u>ПМС № 59</u> от 7.03.2003 г., обн., ДВ, <u>бр. 25</u> от 18.03.2003 г., изм. и доп., <u>бр. 3</u> от 10.01.2006 г., <u>бр. 80</u> от 9.10.2009 г., <u>бр. 29</u> от 16.04.2010 г., <u>бр. 3</u> от 11.01.2011 г., бр. 94 от 30.11.2012 г., в сила от 30.11.2012 г.
24	ЗАКОН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ (ЗУО)	Обн., ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г., в сила от 13.07.2012 г.
25	ЗАКОН ЗА ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ (ЗЗТ)	Обн., ДВ, <u>бр. 133</u> от 11.11.1998 г., изм., <u>бр. 98</u> от 12.11.1999 г., в сила от 12.11.1999 г., изм. и доп., <u>бр. 28</u> от 4.04.2000 г., изм., <u>бр. 48</u> от 13.06.2000 г., доп., <u>бр. 78</u> от 26.09.2000 г., изм., <u>бр. 23</u> от 1.03.2002 г., изм. и доп., <u>бр. 77</u> от 9.08.2002 г., изм., <u>бр. 91</u> от 25.09.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., <u>бр. 28</u> от 1.04.2005 г., в сила от 1.04.2005 г., <u>бр. 94</u> от 25.11.2005 г., в сила от 25.11.2005 г., <u>бр. 30</u> от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., <u>бр. 65</u> от 11.08.2006 г., в сила от 11.08.2006 г., <u>бр. 24</u> от 20.03.2007 г., доп., <u>бр. 62</u> от 31.07.2007 г., изм., <u>бр. 36</u> от 4.04.2008 г., изм. и доп., <u>бр. 43</u> от 29.04.2008 г., изм., <u>бр. 19</u> от 13.03.2009 г., в сила от 10.04.2009 г., <u>бр. 80</u> от 9.10.2009 г., изм. и доп., <u>бр. 103</u> от 29.12.2009 г., <u>бр. 19</u> от 8.03.2011 г., в сила от 9.04.2011 г., изм., <u>бр. 38</u> от 18.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., бр. 27 от 15.03.2013 г.
26	Наредба за разработване на планове за управление на защитени територии	Приета с <u>ПМС № 7</u> от 8.02.2000 г., обн., ДВ, <u>бр. 13</u> от 15.02.2000 г., изм. и доп., бр.55 от 20.07.2012 г., в сила от 20.07.2012 г.
27	ЗАКОН ЗА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО (ЗКН)	Обн., ДВ, <u>бр. 19</u> от 13.03.2009 г., в сила от 10.04.2009 г.; изм. с <u>Решение № 7</u> от 29.09.2009 г. на Конституционния съд на РБ - <u>бр. 80</u> от 9.10.2009 г.; изм. и доп., <u>бр. 92</u> от 20.11.2009 г., в сила от 20.11.2009 г., изм., <u>бр. 93</u> от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г., <u>бр. 101</u> от 28.12.2010 г., изм. и доп., <u>бр. 54</u> от 15.07.2011 г., изм., <u>бр. 15</u> от 21.02.2012 г., <u>бр. 38</u> от 18.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., <u>бр. 45</u> от 15.06.2012 г., в сила от 1.09.2012 г., <u>бр. 77</u> от 9.10.2012 г., изм. и доп., <u>бр. 82</u> от 26.10.2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г.
28	ЗАКОН ЗА ПЪТИЩАТА (ЗП)	Обн., ДВ, <u>бр. 26</u> от 29.03.2000 г., изм. и доп., <u>бр. 88</u> от 27.10.2000 г., в сила от 27.10.2000 г., изм., <u>бр. 111</u> от 28.12.2001 г., <u>бр. 47</u> от 10.05.2002 г., изм. и доп., <u>бр. 118</u> от 20.12.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., <u>бр. 9</u> от 31.01.2003 г., в сила от 31.01.2003 г.,

		изм., <u>бр. 112</u> от 23.12.2003 г., в сила от 1.01.2004 г., изм. и доп., <u>бр. 6</u> от 23.01.2004 г., изм., <u>бр. 14</u> от 20.02.2004 г., в сила от 20.02.2004 г., <u>бр. 88</u> от 4.11.2005 г., изм. и доп., <u>бр. 104</u> от 27.12.2005 г., изм., <u>бр. 30</u> от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., <u>бр. 36</u> от 2.05.2006 г., в сила от 1.07.2006 г., изм. и доп., <u>бр. 64</u> от 8.08.2006 г., изм., <u>бр. 102</u> от 19.12.2006 г., доп., <u>бр. 105</u> от 22.12.2006 г., изм. и доп., <u>бр. 108</u> от 29.12.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., изм., <u>бр. 59</u> от 20.07.2007 г., в сила от 1.03.2008 г., изм. и доп., <u>бр. 43</u> от 29.04.2008 г., <u>бр. 69</u> от 5.08.2008 г., изм., <u>бр. 12</u> от 13.02.2009 г., в сила от 1.01.2010 г. (*) - изм., <u>бр. 32</u> от 28.04.2009 г., доп., <u>бр. 41</u> от 2.06.2009 г., в сила от 1.07.2009 г., изм. и доп., <u>бр. 42</u> от 5.06.2009 г., <u>бр. 75</u> от 18.09.2009 г., <u>бр. 82</u> от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., изм., <u>бр. 93</u> от 24.11.2009 г., в сила от 24.11.2009 г., доп., <u>бр. 87</u> от 5.11.2010 г., изм., <u>бр. 19</u> от 8.03.2011 г., в сила от 9.04.2011 г., изм. и доп., <u>бр. 39</u> от 20.05.2011 г., <u>бр. 55</u> от 19.07.2011 г., изм., <u>бр. 99</u> от 16.12.2011 г., в сила от 1.01.2012 г., изм. и доп., <u>бр. 38</u> от 18.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., изм., <u>бр. 44</u> от 12.06.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., изм. и доп., <u>бр. 47</u> от 22.06.2012 г., изм., <u>бр. 53</u> от 13.07.2012 г., в сила от 13.07.2012 г., <u>бр. 15</u> от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г.
29	Правилник за прилагане на Закона за пътищата	Приет с ПМС № 245 от 24.11.2000 г., обн., ДВ, <u>бр. 98</u> от 1.12.2000 г., в сила от 1.12.2000 г., изм. и доп., <u>бр. 42</u> от 27.04.2001 г., изм., <u>бр. 62</u> от 13.07.2001 г., изм. и доп., <u>бр. 18</u> от 28.02.2006 г., изм., <u>бр. 54</u> от 4.07.2006 г., в сила от 1.07.2006 г., изм. и доп., <u>бр. 93</u> от 17.11.2006 г., <u>бр. 79</u> от 9.09.2008 г., в сила от 9.09.2008 г., изм., <u>бр. 13</u> от 17.02.2009 г., <u>бр. 45</u> от 16.06.2009 г., <u>бр. 60</u> от 7.08.2012 г., в сила от 7.08.2012 г.
30	ЗАКОН ЗА ТУРИЗМА (ЗТ)	Обн., ДВ, бр. 30 от 26.03.2013 г., в сила от 26.03.2013 г.
31	ЗАКОН ЗА ЕНЕРГЕТИКАТА (ЗЕ)	Обн., ДВ, <u>бр. 107</u> от 9.12.2003 г., изм., <u>бр. 18</u> от 5.03.2004 г., в сила от 5.03.2004 г., изм. и доп., <u>бр. 18</u> от 25.02.2005 г., в сила от 20.01.2005 г., изм., <u>бр. 95</u> от 29.11.2005 г., в сила от 1.03.2006 г., <u>бр. 30</u> от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., <u>бр. 65</u> от 11.08.2006 г., в сила от 11.08.2006 г., <u>бр. 74</u> от 8.09.2006 г., в сила от 8.09.2006 г., изм., <u>бр. 49</u> от 19.06.2007 г., изм. и доп., <u>бр. 55</u> от 6.07.2007 г., в сила от 6.07.2007 г., изм., <u>бр. 59</u> от 20.07.2007 г., в сила от 1.03.2008 г., <u>бр. 36</u> от 4.04.2008 г., изм. и доп., <u>бр. 43</u> от 29.04.2008 г., доп., <u>бр. 98</u> от 14.11.2008 г., в сила от 14.11.2008 г., изм., <u>бр. 35</u> от 12.05.2009 г., в сила от 12.05.2009 г., изм. и доп., <u>бр. 41</u> от 2.06.2009 г., <u>бр. 42</u> от 5.06.2009 г., изм., <u>бр. 82</u> от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., <u>бр. 103</u> от 29.12.2009 г., изм. и доп., <u>бр. 54</u> от 16.07.2010 г., в сила от 16.07.2010 г., изм., <u>бр. 97</u> от 10.12.2010 г., в сила от 10.12.2010 г., изм. и доп., <u>бр. 35</u> от 3.05.2011 г., в сила от 3.05.2011 г., доп., <u>бр. 47</u> от 21.06.2011 г., в сила от 21.06.2011 г., изм., <u>бр. 38</u> от 18.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., изм. и доп., <u>бр. 54</u> от 17.07.2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм., <u>бр. 82</u> от 26.10.2012 г.

		г., в сила от 26.11.2012 г., <u>бр. 15</u> от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., доп., <u>бр. 20</u> от 28.02.2013 г., в сила от 28.02.2013 г., бр. 23 от 8.03.2013 г., в сила от 8.03.2013 г.
33	ЗАКОН ЗА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ (ЗЕЕ)	Обн., ДВ, <u>бр. 98</u> от 14.11.2008 г., в сила от 14.11.2008 г., доп., <u>бр. 6</u> от 23.01.2009 г., в сила от 1.05.2009 г., изм., <u>бр. 19</u> от 13.03.2009 г., в сила от 10.04.2009 г., доп., <u>бр. 42</u> от 5.06.2009 г., изм., <u>бр. 82</u> от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., доп., <u>бр. 15</u> от 23.02.2010 г., в сила от 23.02.2010 г., изм., <u>бр. 52</u> от 9.07.2010 г., <u>бр. 97</u> от 10.12.2010 г., в сила от 10.12.2010 г., изм. и доп., <u>бр. 35</u> от 3.05.2011 г., в сила от 3.05.2011 г., изм., <u>бр. 38</u> от 18.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., <u>бр. 15</u> от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., изм. и доп., бр. 24 от 12.03.2013 г., в сила от 12.03.2013 г.
34	ЗАКОН ЗА ЕЛЕКТРОННИТЕ СЪОБЩЕНИЯ (ЗЕС)	Обн., ДВ, <u>бр. 41</u> от 22.05.2007 г., изм. и доп., <u>бр. 109</u> от 20.12.2007 г., в сила от 1.01.2008 г., изм., <u>бр. 36</u> от 4.04.2008 г., изм. и доп., <u>бр. 43</u> от 29.04.2008 г., изм., <u>бр. 69</u> от 5.08.2008 г., изм. и доп., <u>бр. 17</u> от 6.03.2009 г., <u>бр. 35</u> от 12.05.2009 г., в сила от 12.05.2009 г., <u>бр. 37</u> от 19.05.2009 г., в сила от 19.05.2009 г., <u>бр. 42</u> от 5.06.2009 г.; <u>Решение № 3</u> от 4.06.2009 г. на Конституционния съд на РБ - <u>бр. 45</u> от 16.06.2009 г.; изм., <u>бр. 82</u> от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., <u>бр. 89</u> от 10.11.2009 г., в сила от 10.11.2009 г., изм. и доп., <u>бр. 93</u> от 24.11.2009 г., <u>бр. 12</u> от 12.02.2010 г., <u>бр. 17</u> от 2.03.2010 г., в сила от 10.05.2010 г., <u>бр. 27</u> от 9.04.2010 г., в сила от 9.04.2010 г., изм., <u>бр. 97</u> от 10.12.2010 г., в сила от 10.12.2010 г., изм. и доп., <u>бр. 105</u> от 29.12.2011 г., в сила от 29.12.2011 г., <u>бр. 38</u> от 18.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., изм., <u>бр. 44</u> от 12.06.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., <u>бр. 82</u> от 26.10.2012 г. в сила от 26.11.2012 г., <u>бр. 15</u> от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., доп., <u>бр. 27</u> от 15.03.2013 г., бр. 28 от 19.03.2013 г.
36	Наредба №5 от 2009г. за реда и начина за определяне на размера, разположението и специалния режим заупражняване на сервитутите на електронните съобщителни мрежи, съоръжения и свързаната с тях инфраструктура	Издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и храните и председателя на Държавната агенция за информационни технологии и съобщения, обн., ДВ, бр. 63 от 7.08.2009 г.
41	Наредба №7 от 2003г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони	Издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството, обн., ДВ, <u>бр. 3</u> от 13.01.2004 г., в сила от 13.01.2004 г., изм. и доп., <u>бр. 10</u> от 28.01.2005 г.; изм. с <u>Решение № 653</u> от 21.01.2005 г. на ВАС на РБ - <u>бр. 11</u> от 1.02.2005 г., в сила от 1.02.2005 г.; изм. и доп., <u>бр. 51</u> от 21.06.2005 г., в сила от 21.06.2005 г.; изм. с <u>Решение № 7028</u> от 18.07.2005 г. на ВАС на РБ - <u>бр. 63</u> от 2.08.2005 г., в сила от 2.08.2005 г.; изм. и доп., <u>бр. 41</u> от 22.04.2008 г., изм., <u>бр. 76</u> от 5.10.2012 г., бр. 21 от 1.03.2013 г.
42	Наредба №8 от 2001г. за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове	Издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството, обн., ДВ, <u>бр. 57</u> от 26.06.2001 г., в сила от 1.08.2001 г., изм. и доп., <u>бр. 68</u> от 3.08.2004 г., <u>бр. 51</u> от 21.06.2005 г., в сила от 21.06.2005 г.; изм. с <u>Решение № 8787</u> от 16.07.2008 г. на ВАС на РБ - бр. 66 от 25.07.2008 г., в сила от 25.07.2008 г.